A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1906. ÉVI ÁPRIL HÓ 19-ÉN

NAGYSZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

SZERKESZTETTE:

NAGY IMRE,

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZ FŐJEGYZŐ.

Kiadta: A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

DEBRECZEN VÁROS KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA

1906. — 974.

A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1906. ÉVI ÁPRIL HÓ 19-ÉN

NAGYSZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

SZERKESZTETTE:

NAGY IMRE,

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

Kiadta: A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

DEBRECZEN VÁROS KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA

1906. — 974.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1906. évi április hó 19-én Nagyszalontán tartott közgyülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Széll Kálmán esperes és gróf Tisza István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

I. Tanácsbirák:

Lelkészi részről:	Világi részről:
Balog Ambrus	Fábián László
Dr. Márk Ferencz	Benedek László
Nagy Imre	Dr. Balogh Elek
Böszörményi Lajos	Hadházy Kálmán
Csécsi Imre	Szikszay Lajos

II. Jegyzők:

Nagy Imre és Szabó István lelkészi-, Hadházy Kálmán és Sütő Antal világi részről.

III. Számvevőszéki tagok:

Kovács Károly (egyházmegyei ügyész is), dr. Márk Ferencz, Bagdi János, Borbély László.

IV. Lelkészek:

Bagdi János anti, Bán József n.-zerindi, Bessenyei Imre mezősasi, Bodnár Lajos cserműi, Bottyán Pál belényesi, Fogarassy Bálint ágyai, Nagy Endre s.-kereszturi, Nagy Lajos sonkolyosi, Nagy Dániel bélzerindi, Ónody Sándor mezőgyáni, Szücs József feketegyarmati,

Szabó József borossebesi, Szathmáry István remetei, Szondy Géza kisperegi, Unghváry Gyula tamásdai, Vajda Mihály gyantai, Vas Jenő vadászi lelkészek.

V. Tanitói testület képviselői:

Kiss István, Kiss Gábor.

VI. Egyházak világi képviselői:

Mogyorós Mihály és Balogh Sándor Nagyszalontáról, T. Balogh Mihály Ugráról, Póti József Sarkadról, Szarvas József Tenkéről, Bálint János Kötegyánból, Sándor Mihály Nagyzerindről.

Széll Kálmán esperes buzditó alkalmi ima után, lelke egész melegével üdvözli egyházmegyénk szeretve tisztelt gondnokát, mint aki fáradhatatlan munkásságával vezérel, bölcs tanácsával támogat és példaadásával buzdit mindnyájunkat; üdvözli az egyházmegye tanácsbiráit, jegyzőit, a megjelent lelkészeket, a tanitói testületek s az egyházak képviselőit s általában a gyülés alkotó tagjait, ezzel megnyitja a gyülést.

1. A tanitói testület képviselői s az egyházak megjelent küldöttei beadják megbizó leveleiket.

Neveik felolvasása után a fentirt sorrendben igazoltatnak.

2. Az esperes által kinyomatott s a gyülés tagjai közt kiosztott tárgysorozat

felolvasottnak tekintetvén, a tanácskozás sorrendjéül szolgál.

3. Esperes beterjeszti következő jelentését az egyházmegye valláserkölcsi és anyagi állapotáról:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!—

Egyházmegyénknek az 1905. évi vallás-erkölcsi és anyagi állapotát feltüntető jelentésemet, a hozzám érkezett adatok alapján a következőkben van szerencsém beterjeszteni:

I. Vallás-erkölcsi állapot.

A közönséges istentisztelet gyakorlása általában megnyugtató. Ünnepnapokon és vasárnapok délelőttjén egyházmegyénk minden egyházában hitelveink szerint egyházi beszéd tartatik. Vasárnap

délután: 26 egyházban kátémagyarázat, 6 egyházban biblia magyarázat, 6 egyházban a kettő felváltva, 5 egyházban könyörgés. Erdőgyarakon nincs istentisztelet.

Hétköznap reggelenként minden nap van istentisztelet 29 egyházban, hetenként kétszer 4 egyházban, bünbánati héten 11 egyházban.

Hétköznap délután istentisztelet tartatik 2 egyházban: Nagyszalontán és Tárkányban, nincs 42 egyházban.

A nagy munkaidő szünetelése alatt köznapokon hetenként biblia magyarázat van 28 egyházban, nincs 16 egyházban.

A konfirmácziói oktatást 30 egyházban a lelkészek, 14 egyházban a tanitók végezték — törvényszerü előkészités mellett a tanév utolsó felében — és abban minden 12 éves gyermek részesült.

Az urvacsorával élők száma 37,682. Betegeknek az urvacsora, kivánatokra a rendes urvacsora osztás alkalmával, esetleg más alkalommal is kiszolgáltatik.

Nazarénusok vannak 13 egyházban, nincsenek 31 egyházban.

Baptisták vannak 19 egyházban, nincsenek 25 egyházban.

Felekezetnélküliek vannak 9 egyházban, nincsenek 35 egyházban. Ezeknek száma pontosan ki nem mutatható, mert a kitérési anyakönyv csupán a kitérők számát igazolja, de az időközi változást, szaporodást vagy fogyást semmi rendelkezésükre álló adat sem bizonyitja.

Az egyházi szertartást mellözték és pedig:

a) a keresztelést 9 egyházban 44 (megkereszteltetett 3072); tehát a szülöttek 1·43%-a;

b) az esketést 24 egyházban 101 (megesküdött 818 pár); tehát a házasok 12·34%-a.

c) a temetést 9 egyházban 34 (szertartással eltemettetett 2655); tehát az elhaltak 1·28%-a.

Ha már most ezen adatokat összehasonlitjuk az 1904. éviekkel, azt találjuk, hogy a keresztelést mellözők száma emelkedett 0·16%-kal, az esketést mellözők száma csökkent 0·36%-kal, az egyházi szertartás nélkül eltemetettek száma csökkent 0·01%-kal.

Az 1905. évben áttértek száma 22, tehát alább szállott 5-tel.

Az 1905. évben kitértek száma 25, tehát emelkedett 6-tal.

Törvénytelen szülöttek száma 274, (tehát 3072 közül a szülött-8·91%-a) s igy a mult évihez viszonyitva csökkent 2·07%-al.

Viszálykodó házasok száma 15 egyházból kimutatva: 41, számuk emelkedett 6-tal.

Vadházasok száma 34 egyházból kimutatva: 256, számuk emelkedett 77-tel.

Szegényekről gondoskodnak 35 egyházban, melyekben egyházmegyénk 21—1895. sz. végzése foganatositásával a szegény-alap

állaga 12,908 kor. 31 f, ezen szegények és árvák segélyezésére forditottak 2646 koronát. Nincs gondoskodva 9 egyházban : Borossebes, Feketetót, Okány, Szakál, Szentleányfalva, Tamásda, Tárkány, Tenke, Vadász.

Ingyen iskoláztatás van 13 egyházban.

A kegyes adományok és hagyományok összege 35 anya és 2 leányegyházban: 12,346·26 korona — és pedig részletezve: *Ágya:* 1. Templomalapra: Gyulai Ferencz 1 kor., Hevesi Sándor Amerikából 10 kor., Komori Dávid Amerikából 10 kor. — 2. Perselypénz: 25·43 kor. — 3. Egyházfentartási alapra: Virág Ferencz 10 l., Kiss Mihály 30 l., Vida Sándor 30 l. buzát. — *Aradon:* Perselypénz: 325·72 kor. Gaál Ferencz 40 kor., Aradi Első Takarékpénztár 100 kor., Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár 100 kor., Polgári Takarékpénztár 50 kor., Aradi Ipar- és Népbank 20 kor., Csécsi Imre lelkész 100 kor., Simon Jenő 20 kor., Réthy Viktor 20 kor., Sebessy Ferencz a lelkészi könyvtár részére diszes szekrényt 200 kor. értékben, Komjáthy Ilona értékes urasztali teritőt, összesen 1009·83 kor. — *Bajj*: Kelemen Sándor egyházfentartási alapra 5 korona. — *Belényes*: Perselypénz: 80 kor., Foig Herman adománya 10 kor., Fazekas Lajos 10 kor., N. N. 10 kor., lelkész gyüjtéséből 500 kor., összesen 610 kor. — *Belényesujlak*: Perselypénz: 22·77 kor., Maros Gábor 10 kor., Vitán Árpád 2 kor. Többek adománya 19 kor., összesen 53·77 kor. — *Bélzerind:* Perselypénz: 23·10 kor. — *Borossebes*: Perselypénz: 49·21 kor., Máté József 4 kor., Csaja Ferencz 4 kor., Szabó József lelkész 10 kor., Karikás Dániel 1 kor.. báró Solymossy Lajos 10 kor., Török József 1 kor., Hadházy Kálmán 1·20 kor., összesen 83·41 kor. — *Berekböszörmény*: A község, mint testület, iskolai segély czimén 400 kor., özvegy Nagy Sándorné 100 kor, özvegy Horváth Ferenczné 42 kor., Varga Mátyás 20 kor., özv. Bak Sándorné szószékteritő 77 kor. értékben, perselypénz 81·58 kor., összesen 720·58 kor. — *Csermő*: Gyüjtésből 37·40 kor., Székely Ádám 6 kor., összesen 43·40 kor. — *Erdőgyarak*: Sánta Gábor és Sánta Lajos urasztali és szószékteritőt 110 kor. értékben, orgona-alapra 27·60 kor., iskolás gyermekek ruhájára 15·66 kor., szegény-alapra 1·70 kor., összesen 154·96 kor. — *Erdőhegy*: özv. Vékony Albertné keresztelő-edényt 160 kor. értékben, urasztali teritőt 40 korona értékben, Névtelen 10 kor., Kisjenői Takarékpénztár szegény gyermekeknek 20 kor., összesen 230 kor. — *Fenes*: Önkéntes adakozásból egy diszes urasztali teritő 100 kor. értékben, Berhencz Mihály és neje Boross Sára ezüstözött keresztelő medenczét és kannát 60 kor. értékben, Vura Ferenczné, Berhencz Eszter urasztali teritőt 20 kor. értékben, perselypénz 33·68 kor., Stáncs Stefán 34·90 kor., Fenes község 48 kor., Urbéri erdőpénztár 50 kor., Gy. Boros Sándor 14 kor., összesen 360·58 kor. —

Geszt: Gróf Tisza István esedékes egyházi adóján kivül 200 kor., gróf Tisza Istvánné, Tisza Ilona az iskolás gyermekeknek ruhanemü, könyvek és vizsgai jutalomtárgyak beszerzésére 100 kor., ezenkivül az urasztalát egész éven át ellátta kenyérrel borral, Biró Mihály harangalapra 2 kor., perselypénz 57·41 kor., összesen 359·41 kor. — *Gyanta*: Urvacsorai borra adakoztak: özv. Ábrahám Péterné 3 kor., N. N. 5 kor. Boross M. István 5 kor., özv. Szelezsán Mihályné 4 kor., özv. Boross Lászlóné 4 kor., özv. Boross V. Péterné 4 kor., N. N. 5 kor., Farkas Zsigmond 5 kor., Ábrahám Gergelyné 4 kor., összesen 39 kor. — *Gyorok*: Szundy Aurélné teritőre 50 kor., perselypénz 43·98 kor., összesen 93·98 kor. — *Harsány*: Perselypénz 135·24 kor., Lőrincz Gergely 10 kor., Szabó József 10 kor., Olvasókör 10 kor., Helybeli ifjuság 44·70 kor., Dávid Gyula lelkész, keresztelő edény 54 kor., összesen 263·94 kor. — *Kispereg*: Olvasókör orgonára 413·90 kor., gyüjtésből 598 kor., Szondy Géza lelkész 190 kor., kir. kincstár szegény iskolás gyermekek ruházatára 24 kor., adakozásból az egyház és lelkész jubileumára 240 kor., összesen 1465·09 kor. — *Komádi*: Perselypénz 33,43 kor., Komádi Takarékpénztár jutalomkönyvekre 35 kor., összesen 68·43 kor. — *Kötegyán*: Sarkadi Takarékpénztár iskolás gyermekeknek 30 kor., N. N. szegény gyermekeknek 15 kor., összesen 45 korona. — *Magyarhomorog*: Az egyház kinaezüst kannát az urasztalára 61·50 kor., porczellán kannát 4·96 kor. értékben, összesen 66·46 kor. — *Mezőgyán*: Ónody Szabó Ilonka urasztalához keresztelési edény takaróul egy selyem teritőt 40 kor. értékben, Bugyi Sándor szegényalapra 2 kor., D. Bugyi Sándor 47 kor., Ladányi János iskolasegélyül 20 kor. és jutalomkönyvekre 10 kor., id. Szabó Gyula jutalomkönyvekre 10 kor., összesen 129 kor. — *Mezősas*: Szegény alapra Klein Samu 8 kor. — *Nagyszalonta*: Perselypénz 540·70 kor., Tenkei György hagyománya 20 kor., özv. Kádár Mihályné hagyománya 20 kor., Nagyszalonta város ezredévi alapitványából kamat a népiskoláknak 1500 kor., Ercsey Sándor alapitványának kamata 500 kor., Lovassy Ferencz alapitványának kamata 250 kor., összesen 2830·74 kor. — *Okány*: Egyesek orgonaalapra 207 kor., ugyanerre Schwarz Jakab és Schwarz Lajos testvérek 100 kor., Schwarz Móriczné 5 kor., Nagy Gáborné urasztali teritőt 25 kor., összesen 337 kor. — *Pankota*: Pankotai Népbank 40 kor. — *Remete*: Schönzweig József 20 kor., Volland Géza erdész uj lelkészi lakra 10 kor., összesen 30 kor. — *Sarkad*: Sarkadi Takarékpénztár szegény iskolás gyermekeknek 150 kor., özv. Kiss Lászlóné Margitai Sára orgonaalapra 20 kor., szegényalapnak 20 kor., Földmivelő ifjuság orgonaalapra 12 kor., Sarkadi ifjuság orgonaalapra 10 kor., Három egyházi takarékmagtár szegényalapra 420 kor., szegény iskolás gyermekeknek 183·96 kor., gróf Almássy Dénesné Károlyi

Ella grófnő könyvjutalma 206·30 kor., szegény iskolás gyermekeknek ruhára 155 kor., Nagy Gáborné ujharang költségre 1 kor., özv. Tülkösi Mihályné Kolozsvári Juliánna szegényalapra 10 kor., Egyesek adakozása háznál történt urvacsoraosztáskor 8·40 kor., összesen 1196·66 kor. — *Sarkadkeresztur*: Sarkadvidéki Takarékpénztár szegény iskolásgyermekek jutalmazására 10 kor. — *Sonkolyos*: Perselypénz 11·09 korona. — *Jánosfalva*: Templomjavitásra önkéntes adakozásbol 749·28 kor., perselypénz 10·61 kor. összesen 759·89 kor. — *Szakál*: Perselypénz 22·26 kor., Juhász Tógyer 1 kor., összesen 23·26 kor. — *Szentleányfalva*: Szószékre bársonyteritőt Mészáros Istvánné. — *Tamásda*: Kenderesi János 10 kor. — *Tárkány*: Perselypénz 78·40 kor., Szathmári Miklósné szószékteritőt 20 kor. értékben, összesen 98·40 kor. — *Nyégerfalva*: Perselypénz 13 kor., Egyesek adománya 55·70 kor. — *Tenke*: Harangalapra gyüjtés 323·06 kor., ugyanerre termény 360 kor. értékben, Arany könyvre 28·50 kor., Perselypénz 55·24 kor., összesen 767·44 kor., — *Vadász*: Templomjavitás czéljaira 63 adakozótól 284 korona.

Ezenkivül az urasztalát részint egész éven át, részint egyes alkalommal egyes buzgó egyháztagok adománya látta el kenyérrel és borral a következő 32 egyházban: Ágya, Árpád, Bajj, Belényes, Bélzerind, Berekböszörmény, Csermő, Erdőgyarak, Erdőhegy, Feketetót, Fenes, Geszt, Gyanta, Gyorok, Komádi, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Mezőgyán, Mezősas, Nagyszalonta, Okány, Pankota, Remete, Sarkadkeresztur, Sonkolyos, Jánosfalva, Szakál, Szentleányfalva, Tárkány, Nyégerfalva, Ugra, Vadász.

II. Az egyház külélete.

A presbyteriumok minden egyházban az egyházi törvény értelmében vannak szervezve. A presbyterek száma 758.

A presbyteri gyülések jegyzőkényvét az e czélra választott egyházi jegyzők vezetik, csupán kivételes esetekben a lelkészek.

Az egyházközségi közgyülést egyházkerületünk szabályrendelete értelmében a 2000 lelken aluli egyházközségekben az egyházközségek tagjai alkotják, — a 2000 lelken felüli egyházközségekben az egyházközségi közgyülés szervezve van az egyházkerületi szabályrendelet értelmében 10 egyházban, 623 taggal.

Az anyakönyvek 43 egyházban jó, — Belényesen gyenge állapotban vannak.

Körleveles jegyzőkönyv van 44 egyházban.

Lelkészi napló és postakönyv 43 egyházban van, Magyarhomorogon nincsen.

Az egyházi levéltár rendben van 42 egyházban, Árpádon és Körösszegapátiban nincsen.

Az egyház leltára, vagyonkönyve megvan 37 egyházban, nincs meg 7 egyházban, u. m.: Belényesujlakon, Borossebesen, Csermön, Kötegyánban, Nagyzerinden, Tamásdán, Zsadányban.

Az ingatlanok telekkönyvezve vannak mind a 44 egyházban.

Az egyházi számadások rendelet szerint vezettetnek mind a 44 egyházban.

A gondnoki számadások megvizsgáltattak az illető presbyteriumok által a folyó év első negyedében s általam bekivántatván: az egyházmegyei számvevőség felülvizsgálata alá terjesztettek, — mely is e tárgyu jelentését az egyházmegyei közgyülés elé terjeszti.

A gondnoki számadások eredménye:

a) bevétel	pénz	219,838·33	kor.;	buza	1230·56	Hl.;	tengeri	105·35	Hl.;	árpa	420·98 Hl.
b) kiadás	„	195,798·61	„	„	1062·22	„	„	68·80	„	„	400·11 „
c) tulkiadás	„	464·51	„								
d) maradvány	pénz	24,504·23	kor.;	buza	168·34	Hl.;	tengeri	36·55	Hl.;	árpa	20·87 Hl.
e) követ. hátr.	„	66,987·26	„	„	304·99	„	„	205·30	„	„	257·11 „
f) adósság	„	91,641·86	„	„	57·11	„	„	—·—	„	„	59·61 Hl.

Belényesről a gondnoki számadás eredménye nem terjesztetett be.

Alapitványok főösszege: 219,089·32 kor. Alapitvány gabonában: Agyán 64·52 Hliter, Szintyén 56·92 Hl., Harsányban 253 Hl., összesen 374·44 Hl. gabona.

A belhivatalnokok ki vannak fizetve 35 egyházban, 9 egyházban: Belényesujlak, Feketetót, Fenes, Kispereg, Magyarhomorog, Nagyzerind, Sonkolyos, Tárkány, Ugra nincsenek.

A közadók — egyházmegyei és kerületi illetékek — ki vannak fizetve 38 egyházban, 6 egyházban: Csermő, Magyarhomorog, Nagyzerind, Szentleányfalva, Tárkány, Tenke nincsenek, hátralék 1449·99 kor. (Magyarhomorog és Szentleányfalva a hátralék összegét nem mutatta ki.)

Az egyházi adókulcs 32 egyházban osztálybasorozás, 11 egyházban párbér alapján van megállapitva, Aradon pedig önkéntes adózás van.

A kivetett adó fedezi a szükségletet 32 egyházban, 12 egyházban és pedig: Ágyán, Belényesujlakon, Csermön, Fenesen, Gyorokon, Kötegyánban, Pankotán, Remetén, Szentleányfalván, Tamásdán, Tárkányban, Tenkén nem.

A templom állapota jó 38 egyházban, kielégitő 4 egyházban, rossz Belényesujlakon és Vadászon.

Az iskolák állapota jó 28, kielégitő 4 egyházban, rossz Belényesujlakon, Bélzerinden, Körösszegapátiban és Tárkányon. Községi iskolák vannak Aradon és Okányban, állami iskolák: Csermön, Feketetóton, Gyantán, Remetén, Sonkolyoson, Szentleányfalván.

A lelkészi lakás jó 32 egyházban, kielégitő 10 egyházban, — rossz Remetén és Vadászon.

Az egyház épületek mind a 44 egyházmegyében a „Foncière“

pesti biztositó intézetnél vannak biztositva 801,208 kor. erejéig (8 egyházból: Belényes, Berekböszörmény, Feketetót, Fenes, Körösszegapáti, Szentleányfalva, Tamásda és Vadász, a biztositéki tőke nem terjesztetett be) 1625·12 kor. évdij mellett, amely mindenütt ki van fizetve.

A temető 31 egyházban az egyház 11 egyházban a község, Geszten gróf Tisza uradalom tulajdona, Belényesen per alatt áll; fásitva, illetőleg körülárkolva van 43 egyházban, Fenesen nincs.

Uj épitkezés történt 17 egyházban 17,842·81 kor. értékben és pedig Szintyén 63·46 kor., Árpádon 2742 kor., Bajon 154·68 kor., Belényes 300 kor., Csermőn 3553·96 kor., Feketegyarmaton 193·84 korona, Geszten 125 kor., Kisházán 3800 kor., Kisperegen 1800 kor., Komádiban 77·82 kor., Körösszegapátiban 85 kor., Kötegyánban 556 korona, Mezősason 526·25 kor., Sonkolyoson 89·40 kor., Jánosfalván 3608 kor., Tamásdán 72 kor.

Az egyházi épületek fentartására és javitására fordittatott 36 egyházban 16,180·42 kor.

III. Népiskolai adatok.

Tankötelesek 6—12 évig fiu: 5502; leány: 5153, összesen 10,655.

Ezek közül iskolába jár, fiu: 4928; leány: 4671, összesen 9599, tehát a tankötelesek 90·08%-a (mult évihez képest csökkent 0·78%-kal).

Nem jár, iskolát elhagyott fiu: 168; leány: 168, összesen 336, iskolázatlan fiu: 406; leány: 314, összesen 720; mindössze 1056, tehát a tankötelesek 9·91%-a (emelkedett 0·78%-kal).

Tankötelesek 13—15 évig fiu: 1707; leány: 1725, összesen 3432.

Ezek közül iskolába jár és pedig ismétlő, gazdasági ismétlő és ipariskolába, fiu: 1237; leány: 1058, összesen 2295, tehát a tankötelesek 66·58%-a (emelkedett 1·72%-kal).

Nem jár, fiu: 470; leány: 667, összesen 1137, tehát a tankötelesek 33·12%-a (csökkent 2·02%-kal).

A 13—15 éves tankötelesekről három egyházból, u. m.: Sarkadról, Szemlakról és Tenkéről kimutatás nem küldetett be.

Az iskola 23 egyházban VI osztályu, 10 egyházban V osztályu, 3 egyházban V—VI osztályu, 2 helyen községi, 6 helyen állami.

A konfirmáltak száma: 591 fiu, 582 leány, összesen 1173, tehát a népesség 1·33%-a.

Az egyházkerületi tanterv megtartatik minden iskolában, valamint az egyházkerületi kiadványok is használtatnak mindenütt.

A 109 ev. ref. tanitó közül megfelelő eredménnyel tanitott 101, nem megfelelővel 8 tanitó.

Az iskola

a) fölszerelése teljes 16, hiányos 20 egyházban;

b) ajtók, ablakok elhelyezése szabályos 28 egyházban, nem szabályos 8 egyházban;

c) a tanterem az egészségügyi szabályoknak megfelel 30 egyházban, nem felel meg 6 egyházban, u. m.: Belényesujlakon, Bélzerinden, Fenesen, Körösszegapátiban, Sarkadkereszturon és Tárkányban;

d) ürszék van mind a 36 helyen.

A nem felekezetünk iskoláiba járó ev. ref. vallásu növendékek vallásos oktatásáról mindenütt van gondoskodva.

IV. Egyházi hivatalnokok, tisztviselők.

A 44 anyaegyházban 45 rendes lelkészi állomás van.

Segédlelkész van 4, — önálló kántor 3.

A presbyterek és egyházi tisztviselők tisztökben buzgón járnak el 31 egyházban, 12 egyházban kielégitően. Nagyzerinden nem kielégitően.

Az istenházát gyakorolják 43 egyházban. Nagyzerinden ritkán.

Az egyházi hivatalnokok között jó viszony van 38 egyházban, türhető 5 egyházban, Fenesen rossz.

V. Népmozgalmi adatok.

Megkereszteltetett	törvényes	fiu 1435, leány 1363 = 2798	együtt 3072, tehát a lélekszám 3·50%-a
„	törvénytelen	fiu 133, leány 141 = 274	
Áttért		fi 9, nő 13 = 22	

Szaporodási alap	fi 1577, nő 1517 = 3094,	tehát a lélekszám 3·52%-a.
Meghalt	fi 1315, nő 1340 = 2655,	tehát a lélekszám 3·03%-a.
Kitért	fi 8, nő 17 = 25	

Fogyási alap	fi 1323, nő 1357 = 2680,	tehát a lélekszám 3·05%-a.
Szaporodás tehát	fi 244, nő 160 = 414,	tehát a lélekszám 0·47%-a.
Lélekszám 1905. deczember 31-én	= 87,683.	

A házasságra lépett 818 pár közül megesküdött 717 pár; ebből tiszta ev. ref. 592, vegyes vallásu 125 pár. A vegyes 125 házasságból születendö gyermekek vallására nézve megegyezett javunkra 46 pár, kárunkra 18 pár, egyességre nem lépett 71 pár.

Radnalippáról nem érkezett be hozzám jelentés.

Egyházmegyénkben van 45 anyaegyház, 7 leányegyház, 237 fiókegyház, illetőleg szórvány és 3 misszió-kör.

Nyilvántartás végett van szerencsém bejelenteni, hogy egyházmegyénk az elmult 1905. esztendőben az országos ev. ref. közalapból ideiglenesen segélyül nyert 850 koronát, missziói segélyül 1700 koronát, lelkészi állomások fölsegélésére tőkesegély évjáradékul 490 koronát, rendes államsegélyül 1966 koronát, rendkivüli államsegélyül 64 koronát, a tiszántuli ev. ref. segélyegylettől 700 koronát, egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk a báró Baldácsy alapitványból

102 koronát, egyházmegyei közigazgatási pénztárunk tüzkárbiztositási jutalékul 86 koronát és végül 24 lelkész fizetésének 1600 koronáig való állami kiegészitésül 13,424 kor. 96 fillért nyert a tiszántuli ev. ref. egyházkerület elnöksége utján.

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés!

Midön a fentiekben szokásos évi jelentésemet van szerencsém beterjeszteni az elmult 1905. esztendőről, tisztelettel kérem, hogy ezen jelentést általában, valamint az abban részletezett épitkezéseket, adományokat tudomásul venni s a buzgó adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánitani méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Budapesten, 1906. évi márczius hó 26-án.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes".

A szokott pontossággal szerkesztett s előzetesen a gyülés minden alkotó tagjának megküldött esperesi jelentést egyházmegyénk közgyülése felolvasottnak tekinti, tudomásul veszi és jegyzőkönyvében kinyomatja. A föltüntetett hiányok pótlására az illető egyházak lelkészeit, presbytereit, tanitóit figyelmezteti.

Hálás köszönetet mond a buzgó elöljáróknak, a jószivü adakozóknak e helyen is; külön is kiemelvén — kegyeletes szokás szerint az alábbi adományokat.

a) Aradon Sebessy Ferencz a lelkészi könyvtár részére egy 200 korona értékü diszes szekrényt készittetett.

b) Belényesen a lelkész egyházi czélra 500 konát gyüjtött.

c) Berekböszörményben a község 400 korona iskolai segélyt adott.

d) Geszten gróf Tisza István esedékes egyházi adóján felül 200 koronát adományozott.

e) Kisperegen az Olvasókör 413 kor. 90 fillért adott orgonára, az egyház és lelkész jubileumára pedig többen 240 koronát adakoztak.

f) Nagyszalontán a város ezredévi alapitványának kamata a népiskolák javára 1500 korona; Ercsey Sándor alapitványának kamata 500 korona; Lovasy Ferencz alapitványának kamata 250 korona.

g) Sarkadon a három egyházi takarékmagtár szegény alapra adott 420 koronát; gróf Almássy Dénesné Károlyi Ella grófnö könyvjutalomra adott

206 kor. 30 fillért, szegény iskolásoknak ruhára 155 koronát.

h) Jánosfalván templomjavitásra adakoztak többen 749 kor. 28 fillért.

i) Tenkén harangalapra gyült 323 kor 06 fill. és 360 kor. értékü termény,

4. Olvastatott az esperesnek következő jelentése az elnökileg elintézett ügyekről:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Egyházmegyénk utóbbi közgyülése óta, az elnökileg elintézett közérdekü ügyekről a következőkben van szerencsém beterjeszteni jelentésemet.

1. 1905 szeptember 1-én 486. sz. a., a pankotai presbyterium választása alapján, Gaál Győző okl. tanitót, bemutatott képesitő okmányai alapján, ideiglenes tanitói minőségben megerősitettem a pankotai kántortanitóságban folyó 1905—6. tanévre és mivel 1905 deczember 31-én Gaál Győző okl. tanitót buzgó müködése alapján véglegesen megválasztotta a pankotai presbyterium, e minőségében megerősitettem öt a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye nevében ad. 718/2. sz. a. 1906 január 2-án.

2. Szeptember 9-én 492. sz. a., az erdőhegyi presbyterium választása alapján, Magyaródy Sándor okl. tanitót, bemutatott képesitő okmányai és szolgálati bizonyitványai alapján, a folyó tanévre ideiglenes minőségben megerősitettem az erdőhegyi leánytanitóságban.

3. Szeptember 9-én 503. sz. a., a feketegyarmati presbyterium választása alapján, ifj. Posta Lajos okl. tanitót, bemutatott képesitő okmányai alapján, a folyó 1905—6. tanévre ideiglenesen megerősitettem a feketegyarmati kántorsággal egybekötött fitanitóságban.

4. Szeptember 21-én 534. sz. a., Fülöp Kálmán okl. tanitót, bemutatott képesitő okmányai alapján, a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1905 szeptember 7-én tartott közgyülésének 47. sz. határozata értelmében, ideiglenesen megerősitettem a folyó tanévre a nagyzerindi kántorsággal egybekötött fitanitóságban.

5. Október 3-án 570. sz. a., a sarkadi presbyterium választása alapján, ifj. Nagy Lajos sarkadi II. oszt. leánytanitót, bemutatott oklevele és szolgálati bizonyitványa alapján, ideiglenesen megerősitettem a sarkadi II. oszt. fitanitóságban.

6. Október 16-án 571. sz. a., a sarkadi presbyterium választása alapján, Papp Sámuel b.-ujfalui okl. tanitót, bemutatott képesitő okmányai és szolgálati bizonyitványa alapján, ideiglenesen megerősitettem a sarkadi II. oszt. leánytanitóságban.

7. Október 19-én 596. sz. a., a k.-apátii presbyterium választása alapján, Mészáros Mihály tanitóképző tanfolyamot végzett ifjut, bemutatott IV. osztályról szóló bizonyitványa és a debreczeni szegényháznál 1 éven át teljesitett szolgálatáról szóló bizonyitványa alapján, ideiglenesen megerősitettem a k.-apátii kántorsággal egybekötött vegyes iskola tanitóságban.

8. November 10-én 611. sz. a., a bajji presbyterium választása alapján, György Jolán okleveles tanitónőt, bemutatott eklevele és szolgálati bizonyitványa alapján, a folyó tanévre ideiglenesen megerősitettem a bajji leánytanitóságban és mivel a bajji presbyterium 1906 február 6-án eddig kifejtett buzgó működése alapján, rendes tanitóul választotta meg nevezett György Jolánt, e minőségében megerősitettem őt a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye nevében 1906 február 14-én 103. sz. a.

9. November 13-án 620. sz. a. Varga Jenő s. lelkészt lelkészképesitő I. vizsgai bizonyitványa alapján felhatalmaztam arra, hogy a feketetóti egyházban a lelkészi szolgálatokat s. lelkészi minőségben jogérvényesen végezhesse.

10. November 11-én 628. sz. a. Bereczki Endre okleveles tanitót felhatalmaztam arra, hogy mint helyettes tanitó a folyó tanévben a belényesi ref. egyházban a kántortanitói teendőket jogérvényesen végezhesse.

11. Deczember 19-én 704. sz. a., Hunyadi László gyoroki lelkészt felhatalmaztam arra, hogy Virágos Sándor lippai körlelkész helyett, betegsége alatt, hivatala teendőit végezze.

12. 1906 január 17-én 41. sz. a. Szabó Péter kisházai állami tanitó és előkönyörgő betegsége miatt Vidics János gyantai áll. igazgató-tanitót biztam meg Kisházán az előkönyörgői teendők végzésével, valamint az állami elemi iskolába járó ev. ref. növendékek vallás- és énektanitásával s részére az esperesi felhatalmazást azzal küldöttem meg, hogy öt ezen tiszt végezéséért a 12 hold föld haszonélvezete és természetbeni lakás illeti meg.

13. 1906 február 9-én 92. sz. a nagyszalontai presbyterium fölterjesztése alapján jóváhagytam a presbyterium azon intézkedését, mely szerint a Török Gyula nyugdijaztatása alkalmából lemondás folytán megüresedett leánytanitóság V. és VI. osztályának vezetésével a folyó tanévre Szabó Lajos IV. oszt. leánytanitót biztam meg s fölhatalmaztam Szabó Lajos leánytanitót a folyó tanévre kisegitő-tanitóképen az V—VI. oszt. leánytanitóság teendőinek végezésére.

14. Február 13-án 102. sz. a. a tenkei presbyterium indokolt fölterjesztése és határozata alapján jóváhagytam azon szerződést, melynek értelmében Thury Ferencz budapesti harangöntő egy 825 kg. F hangu uj harang öntését és 18 mm. uj harangállvány elkészitését s annak saját költségén Tenkére szállitását és felállitását 3875 kor.

átalányárban elvállalta, azzal, hogy a harang és harangállvány felülvizsgálatáról és átvételéről hozzám tegyen szakértői jelentést s a számadást pedig a rendes gondnoki számadás kapcsában majd a jövő évben az egyházmegyei számvevőszék birálatára terjessze be.

15. Február 22-én 124. sz. a. a tenkei presbyterium fölterjesztése alapján a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye nevében jóváhagytam a tenkei ev. ref. lelkész és tanitók azon beleegyezési nyilatkozatát, melyben hozzájárulnak, hogy a tenkei urbéri birtokosság tenkei erdejét letarolhassa, legelővé átalakitsa, a rajta levő fát eladhassa s a helyett Szolnokdoboka megye Ködmönös község határán ugyanolyan területü erdőt vegyen meg azon feltétel alatt, hogy mostani jogaik fentartása mellett az uj erdőből a reájok eső részre igényt tartanak, továbbá, hogy a vételből kifolyó esetleges terheket sem ők, sem utódaik soha, hanem csupán a gazdaközönség fogja viselni, azonban az esetleges jövedelemben részesülnek.

16. Márczius 7-én 151. sz. a. Szentandrássy Józsefet, beterjesztett tanitói oklevele alapján, fölhatalmaztam, hogy édes atyja, Szentandrássy Kálmán mellett és felelősségére a tanitói teendőket jogérvényesen végezhesse, segédtanitói minőségben, a komádi ref. leányiskolában.

17. Márczius 12-én 171. sz. Nagy Imre ugrai lelkészt fölkértem, hogy a Dávid Gyula lemondásával megüresedett harsányi lelkészi állomás betöltéséig a harsányi egyházban a felügyelő lelkészi tisztet teljesitse.

18. Márczius 22-én 188. sz. a remetei presbyterium és egyházközségi közgyülés indokolt fölterjesztése alapján engedélyt adtam arra, hogy a remetei egyház vizimalmának jókarban tarthatása, 2 uj malomkő vétele és az elkorhadt vizláda megujitása czéljából 300 kor. ideiglenes kölcsönt vegyen fel, mely kölcsönből 200 koronát az 1906. évi egyházi pótadóból, 100 koronát pedig az egyházi pénztárból törleszt az 1907. évben, e kölcsön felhasználásáról és kifizetéséről szóló jelentését az 1907. év gondnoki számadásában köteles levén beterjeszteni.

19. Márczius 29-én 207. sz. a. Csécsi Imre aradi lelkészt felkértem, hogy a Hajdu Elek szentleányfalvai lelkész elhunytával megüresedett lelkészi állás betöltéséig felügyelő-lelkészi minőségben vegye át a szentleányfalvai egyház vezetését.

Részvéttel jelentem be, hogy Halász Imre belényesi tanitó, életének 37-ik, tanitóskodásának 10-ik évében 1905 október 1-én elhunyt;

továbbá, hogy Szabó József nyugdijazott nagyzerindi tanitó, aki 50 éven át kiváló buzgósággal, sikeres eredménnyel s mindig feddhetetlen erkölcsi magaviselettel, mint a jó tanitó mintaképe szolgált

egyházmegyénkben, 1905 deczember 24-én Debreczenben elhunyt, életének 69. évében;

végül, hogy Hajdu Elek szentleányfalvai lelkész s egyházmegyénk egyik tanácsbirája folyó 1906 márczius 26-án, életének 64., lelkészkedésének 36. és egyházmegyei tanácsbirósságának 12. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Midőn az ő gyászos elhunyta fölött részvétünket fejezzük ki: egyben kérem, hogy az ő halálával megürült egyik lelkészi tanácsbiróság betöltése iránt egyházmegyénk közgyülése a törvényszerü intézkedést megtenni méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1906. április 4-én

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

Az esperesi intézkedéseket egyházmegyénk közgyülése általában jóváhagyó tudomásul veszi és megerősiti.

a) A tenkei presbyteriumot az uj harang szakértő közbejöttével eszközölt átvételére, jelentéstételre, s a 3875 korona átalány árnak a gondnoki számadás kapcsában elszámolására s erről a számvevőszék utján egyházmegyei közgyülésünkhöz jelentéstételre kötelezi.

b) Utasitja a tenkei presbyteriumot, hogy a Szolnokdoboka megyében, Ködmönös község határán, a tenkei urbéri birtokosság által vett erdőből a tenkei ev. ref. lelkész és tanitókat illető jogigényt nyilvántartsa, annak hasznositását ellenörizze, s az esetleges jövedelemnek az illetékes belhivatalnok részére kiszolgáltatását saját hatáskörében eszközölje.

c) A remetei presbyteriumot kötelezi, hogy az egyház vizi-malmának kijavitására felkölcsönzött 300 koronát $^2/_3$-ad részben a folyó 1906. évi egyházi pótadóból (200 kor.), $^1/_3$-ad részben pedig (100 kor.) a jövő 1907-dik évi egyházi bevételekből törlessze, s ugy a kölcsön felhasználásáról, mint a számvevőszék utján a gondnoki számadás kapcsában annak törlesztéséről egyházmegyénk közgyüléséhez jelentést tegyen.

d) Szabó József nyugalmazott nagyzerindi tanitónak, mint egyházunk kiváló tanügyi munkásának,

valamint Hajdu Elek lelkészi tanácsbirónak, a lélekben buzgó lelkipásztornak hü és kegyeletes emlékét jegyzőkönyvében örökiti meg.

5. A Hajdu Elek egyházmegyei lelkészi tanácsbiró elhunytával üresedésbe jött lelkészi tanácsbiróság betöltése tárgyában,

egyházmegyénk közgyülése megbizza elnöklő esperest, hogy a szavazás elrendelésével intézkedjék; dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán és Szikszay Lajos egyházmegyei tanácsbirókat a szavazatbontó bizottság tagjaiul megválasztja, fölhatalmazván e bizottságot arra, hogy az esperes elnöklete alatt a beérkezett szavazatokat felbontsa, az eredményt megállapitsa s eshetőleg ujabb szavazásokat rendeljen el, hogy az üresedésbe jött egyházmegyei lelkészi tanácsbiróság már a következő egyházmegyei közgyülésre betöltve legyen.

6. Olvastatott a scontró-ügyekről beterjesztett esperesi jelentés:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

A scontró-ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni:

1. Hivatkozással egyházmegyénk 32—1905. sz. végzésére, kisperegi lelkész, mint a németperegi egyház felügyelő lelkésze, 144—1906. sz. alatt jelenti, hogy a németperegi templomépités czéljára 1906 január haváig begyült összeg és annak kamata a nagylaki takarékpénztárba helyeztetett el, a templomépitési alapra vonatkozó további adatok az egyházgondnok 1905. évi számadásába befoglaltattak.

2. Hivatkozással egyházmegyénk 59—1905. sz. végzésére, berekböszörményi lelkész 650 sz. alatt jelenti, hogy az 1904. évi gondnoki számadásoknál a 16, 24, 40, 126. és 171. kiadási tételre vonatkozó számlák mellé a rendszeres nyugták becsatoltattak és a presbyterium által tudomásul vétettek.

3. Sarkadi lelkész 117 sz. alatt jelenti, hogy a 114—1904. február 25-én esperes által kamat és visszatérités kötelezettsége mellett engedélyezett két kölcsönt a kölcsönvevő „fenyeri számla“ vissza fizette és pedig:

a) a 660 kor. temető-alapot 5%-os kamattal 1904 deczember havában;

b) az 1200 kor. harang-alapot 5%-os kamattal 1905 deczemben havában.

4. Egyházmegyénk közelebbi közgyülése óta a vallás- és közoktatásügyi miniszterium a következő egyházakban szolgáló tanitók részére engedélyezett kórpótlék fedezésére és fizetés kiegészitésére államsegélyt:

a) Asztalos Ferencz berekböszörményi tanitónak I. és II. ötödéves pótléka fejében évi 200 koronát 1905 szeptember 5-én 63,049 sz. alatt;

b) Varga Sándor berekböszörményi tanitónak I. és II. ötödéves pótléka fejében évi 200 koronát 1905 szeptember 21-én 70.869 sz. alatt;

c) Varga Sándorné Raffay Ilona berekböszörményi tanitónőnek I. ötödéves pótléka fejében évi 100 koronát 1905 szeptember 21-én 70,870 sz. alatt;

d) Szücs Balázs árpádi tanitónak I. ötödéves pótléka fejében évi 100 koronát 1905 november 13-án 76,622 sz alatt;

e) ifj. Nagy Lajos sarkadi tanitónak I. ötödéves pótléka fejében évi 100 koronát 1905 október 9-én 76,625 sz. alatt;

f) Csomor Béla harsányi tanitónak I., II. ötödéves pótléka fejében évi 200 koronát 1906 január 17-én 109,025—1905. sz alatt;

g) Gaál Győző pankotai tanitónak fizetése kiegészitésére 428 koronát 1906. február 7-én 6024 sz. alatt.

5 A nagyszalontai ev. ref. egyház gondnokának fölterjesztése alapján jelentem, hogy a nagyszalontai ev. ref. egyház kezelése alatt levő:

a) „Bajó János-alapitvány“ a középső Cserén épitendő ev. ref. templomra:

	Korona
1905 január 1-én volt	674·09
Ennek 1905. évi 4 és $^1/_2$%-os kamata . .	30·66
1906 január 1-én lett . . .	704·75

b) „Kiss Ferencz-alapitvány“ uj ev. ref. templomra:

1905 január 1-én volt	671·93
Ennek 1905. évi 4$^1/_2$%-os kamata	30·56
1906 január 1-én lett . . .	702·49

c) „Nagyszalontai templom-alap“

1905 január 1-én volt	221·38
Ennek 1905. évi 4$^1/_2$%-os kamata	10·06
1906 január 1-én lett . . .	231·44

d) „Bonczos Mihály-alapitvány“ Nagyszalontán épitendő templomra:

1905 január 1-én volt	2233·40
Ennek 1905. évi 4$^1/_2$%-os kamata	101·58
1906 január 1-én lett . . .	2334·98

Ezen összesen 3973 korona 66 fillért tevő alapítványi összegek mind a nagyszalontai takarékpénztárban vannak betétképen elhelyezve.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1906 ápril 3.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.“

Tudomásúl vétetik.

7. Esperes beterjeszti számadását az általa továbbitott hivatalos pénzekről:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyülése óta a következő hivatalos pénzeket továbbitottam:

Sorszám	Idő	Okmány-szám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel f.	Kiadás kor.	Kiadás f.
	1905	44-1905					
1	szept. 19	+53-1905	Egyházm végzés szerint rendes államsegély 1905-ről	760	—	—	—
2	szept. 21	521/1	Ebből gyoroki egyháznak . . .	—	—	100	—
3	„	521/2	Ebből belényesi egyháznak . .	—	—	100	—
4	„	521/3	Ebből Bottyán Pál lelkésznek vallástanitásért	—	—	105	—
5	„	521/4	Ebből cserméi egyháznak . . .	—	—	125	—
6	„ 22	521/5	Ebből lippai egyháznak	—	—	200	—
7	„ 22	521/6	Ebből szintyei egyháznak . . .	—	—	125	—
8	„ 28	521/7	Ebből remetei egyháznak . . .	—	—	5	—
9	„ 10	623	Egyházkerületi pénztárnok rendkivüli államsegélyt fenesi lelkésznek	32	—	32	—
10	„ 21	647	Egyházkerületi pénztárnok rendkivüli államsegélyképen küld	64	—	—	—
11	„ 23	647/1	Ebből belényesi lelkésznek . .	—	—	32	—
12	nov. 24	647/2	Ebből belényesujlaki lelkésznek	—	—	32	—
13	„ 30	657	Egyházkerületi pénztárnok tüzkármentes. jutalékul 1905-ről	86	—	—	—
14	decz. 2	657/1	Ezen összeget az egyházmegyei pénztárba áttettem	—	—	86	—
15	„ 1	658	B. Baldácsy-alapból jut. 1905-ről e. m. lelkészi gyámintézetnek	102	—	102	—
16	„ 16	693	Egyházkerületi pénztárból Ref. Egyleti segély	700	—	—	—
17	decz. 18	633/1	Ebből gyantai lelkésznek fuvardij	—	—	150	—
18	„ 18	633/3	Ebből magyarcsékei elökönyörgőnek	—	—	50	—
19	„	694	Ebből cserméi egyháznak . . .	—	—		
20	„ 21	694/1	Ebből belényesi egyháznak . .	—	—	150	—
21	„ 21	694/2	Ebből szintyei egyháznak . . .	—	—	200	—
22	„ 29	724	1905. évben befolyt esperesi pecsétdij az e. m. pénztárba .	96	—	96	—
			Átvitel	1840	—	1840	—

Sorszám	Idő	Okmány-szám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel f.	Kiadás kor.	Kiadás f.
	1906		Áthozat	1840	—	1840	—
23	jan. 22	ad 25/1	Fenesi lelk. kongruájából orsz. gyámintézeti járulék	58	67	58	67
24	„ 22	ad 25/2	Homorogi lelkész kongruájából orsz. gyámintézeti járulék . .	55	28	55	28
25	„ 22	ad 25/3	Szakáli lelk. kongruájából orzs. gyámintézeti járulék	83	88	83	88
26	„ 22	ad 25/4	Szentleányfalvai lelkész kongruájából orsz. gym. int. járulék	63	94	63	94
27	„ 22	ad 25/5	Tamásdai lelkész kongruájából orsz. gyámintézeti járulék .	57	11	57	11
28	„ 25	ad 25/6	Csermői lelk. kongruájából orsz. gyámintézeti járulék	90	18	90	18
29	„ 26	ad 25/7	Bélzerindi lelkész kongruájából orsz. gyámintézeti járulék . .	53	29	53	29
30	febr. 9	ad 25/8	Lippai lelkész kongruájából orsz. gyámintézeti járulék	51	98	51	98
31	márc. 10	167	Egyházkerületi pénztárnok 1906. évre rendes missziói segélyül küld	1700	—	—	—
32	„ 13	167/1	Ebből erdőhegyi missziói körlelkésznek	—	—	300	—
33	„ 13	167/3	Ebből borossebesi missziói körlelkésznek	—	—	600	—
34	„ 26	7410	Nagyszalontai Takarékpénztári könyvön betét	—	—	800	—
			Összesen	4054	33	4054	33

Tiszteletem kifejezésével vagyok
Nagyszalontán, 1906 április 4.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes".

Egyházmegyénk közgyülése ezen számadás megvizsgálására Kolumbán Áron és Ónody Sándor lelkészeket küldötte ki, kik is ezen megbízatásukban eljárván, jelentik, hogy esperesnek az általa 1905. év szeptember 19-től 1906 márczius 26-ig továbbitott hivatalos pénzekről összeállitott számadását megvizsgálták, teljesen rendben levőnek, az okmányokkal felszereltnek találták, miért is részére — a hivatolt számadást illetőleg — a szokásos fentartás mellett, a felmentvény megadását véleményezik.

Egyházmegyénk közgyülése a számvizsgálók jelentése alapján ezen számadást jóváhagyja, esperesnek a felmentvényt — a szokásos fentartással — megadja; a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni, az okmányokkal együtt levéltárba tétetni rendeli.

8. Az esperesi hivatal beterjeszti a közalap 1905. évi számadásának megvizsgálásáról és az 1906. évi közalapi járulékok megállapitásáról szóló következő jelentését:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyházmegyei közalapi bizottság az 1905. évi közalapi járulékokról való számadást a „Kezelési szabályok“ értelmében megvizsgálta, teljesen rendben levőnek találta és mint ilyet, jóváhagyta.

Számadás az országos reform. egyházi

Tiszántuli ev. ref. egyházkerület

I.		II. Hátralékok rovata					
Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1905. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából befizetett a folyó 1905. évben	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
1	Ágya	—	—	—	—	—	—
	l. e. Szintye	—	—	—	—	—	—
2	Ant	—	—	—	—	—	—
3	Arad	—	—	—	—	—	—
	l. e. Ujarad	—	—	—	—	—	—
4	Árpád	—	—	—	—	—	—
5	Bajj	—	—	—	—	—	—
6	Belényes	19	20	6	40	12	80
	l. e. Vaskóh	—	—	—	—	—	—
7	Belényesujlak	—	—	—	—	—	—
8	Bélzerind	—	—	—	—	—	—
9	Berekböszörmény	174	20	—	—	141	98
10	Borossebes	—	—	—	—	—	—
11	Csermő	19	60	—	—	—	—
12	Erdőgyarak	—	—	—	—	—	—
13	Erdőhegy	—	—	—	—	—	—
14	Feketegyarmat	—	—	—	—	—	—
15	Feketetót és Győrös	98	60	—	—	98	60
16	Fenes	—	—	—	—	—	—
17	Geszt	—	—	—	—	—	—
18	Gyanta	—	—	—	—	—	—
	l. e. Kisháza	—	—	—	—	—	—
	l. e. Széplak	—	—	—	—	—	—
	l. e. Magyarcséke	6	60	—	—	—	—
19	Gyorok	—	—	—	—	—	—
20	Harsány	—	—	—	—	—	—
21	Kispereg	132	40	—	—	132	40
	l. e. Németpereg	—	—	—	—	—	—
22	Komádi	—	—	—	—	—	—
23	Körösszegapáti	—	—	—	—	—	—
24	Kötegyán	—	—	—	—	—	—
25	Magyarhomorog	102	44	19	30	43	76
26	Mezőgyán	—	—	—	—	—	—
27	Mezősas	—	—	—	—	—	—
28	Nagyszalonta	330	85	50	40	280	45
	Átvitel	883	89	76	10	709	99

közalap 1905. évi járulékairól.

nagyszalontai egyházmegye.

		III. Folyó evi járulékok rovata						IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1905. év decz. 31-én		Járuléka a folyó 1905. évre		Ebből befizetett a folyó 1905. évben		Ebből hátralék maradt a folyó 1905. év decz. 31-én		Ref. ünnepi perselypénz	
korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
—	—	127	60	127	60	—	—	2	—
—	—	12	60	12	60	—	—	1	—
—	—	56	40	56	40	—	—	—	43
—	—	166	20	166	20	—	—	1	—
—	—	1	80	1	80	—	—	—	—
—	—	40	20	40	20	—	—	1	—
—	—	32	80	32	80	—	—	—	—
—	—	62	20	62	20	—	—	—	50
—	—	28	20	—	—	28	20	—	—
—	—	25	—	25	—	—	—	—	36
—	—	21	40	21	40	—	—	—	—
32	22	180	20	—	—	180	20	1	43
—	—	32	20	32	20	—	—	4	—
19	60	27	80	—	—	27	80	—	—
—	—	99	80	99	80	—	—	1	—
—	—	138	80	138	80	—	—	—	—
—	—	90	—	90	—	—	—	—	—
—	—	80	60	80	60	—	—	—	28
—	—	32	90	23	08	9	82	—	—
—	—	156	20	156	20	—	—	1	—
—	—	54	—	54	—	—	—	—	—
—	—	6	40	—	—	6	40	—	—
—	—	4	20	—	—	4	20	—	—
6	60	4	—	—	—	4	—	—	—
—	—	23	—	23	—	—	—	—	48
—	—	68	20	68	20	—	—	2	20
—	—	110	60	44	60	66	—	—	—
—	—	21	80	21	80	—	—	—	—
—	—	365	80	365	80	—	—	—	24
—	—	32	60	32	60	—	—	—	—
—	—	120	—	120	—	—	—	—	—
39	38	37	40	—	—	37	40	2	—
—	—	105	—	105	—	—	—	—	96
—	—	145	—	145	—	—	—	—	—
—	—	1066	40	874	55	191	85	5	34
97	80	3577	30	3021	43	555	87	25	22

I.		II. Hátralékok rovata					
Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1905. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából befizetett a folyó 1905. évben	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
	Áthozat	883	89	76	10	709	99
29	Nagyzerind	—	—	—	—	—	—
30	Okány	—	—	—	—	—	—
31	Pankota	—	—	—	—	—	—
32	Radna-Lippa	—	—	—	—	—	—
33	Remete	—	—	—	—	—	—
34	Sarkad	—	—	—	—	—	—
35	Sarkadkeresztur	9	40	—	—	8	60
36	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—
	l. e. Jánosfalva	—	—	—	—	—	—
37	Szakál	—	—	—	—	—	—
38	Szemlak	—	—	—	—	—	—
39	Szentleányfalva	—	—	—	—	—	—
40	Tamásda	—	—	—	—	—	—
41	Tárkány	—	—	—	—	—	—
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	—	—
42	Tenke	—	—	—	—	—	—
43	Ugra	—	—	—	—	—	—
44	Zsadány	—	—	—	—	—	—
45	Vadász	—	—	—	—	—	—
	l. e. Simonyifalva	12	40	—	—	12	40
	l. e. Talpas	7	40	—	—	—	—
	Összesen	913	09	76	10	730	99

		III. Folyó évi járulékok rovata						IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1905. év decz. 31-én		Járuléka a folyó 1905. évre		Ebből befizetett a folyó 1905. évben		Ebből hátralék maradt a folyó 1905. év decz. 31-én		Ref. ünnepi perselypénz	
korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
97	80	3577	30	3021	43	555	87	25	22
—	—	102	40	—	—	102	40	—	—
—	—	160	—	160	—	—	—	—	—
—	—	35	20	35	20	—	—	—	—
—	—	33	20	33	20	—	—	—	04
—	—	31	80	20	—	11	80	1	—
—	—	398	—	398	—	—	—	—	—
—	80	51	40	49	80	1	60	—	40
—	—	17	80	17	80	—	—	—	14
—	—	14	60	14	60	—	—	—	—
—	—	15	20	15	20	—	—	—	—
—	—	47	20	47	20	—	—	—	—
—	—	39	80	39	80	—	—	—	20
—	—	28	60	28	60	—	—	—	—
—	—	47	20	47	20	—	—	1	20
—	—	11	20	11	20	—	—	—	10
—	—	124	80	—	—	124	80	—	—
—	—	92	—	92	—	—	—	—	65
—	—	134	80	134	80	—	—	—	—
—	—	76	—	76	—	—	—	—	—
—	—	6	20	6	20	—	—	—	—
7	40	3	60	—	—	3	60	—	—
106	—	5048	30	4248	23	800	07	28	95

Eszerint befolyt az 1905. évben:		*Maradt befizetetlen az 1905. évben:*	
1. Hátralékokból	730·99	1. Hátralék.	106·—
2. Folyó évi járulékokból	4248·23	2. Járulék	800·07
3. Ref. ünnepi pers.-pénzb.	28·95	Összesen	906·07
Összesen	5008·17		

azaz Ötezernyolcz korona 17 fillér, mely is a következő részletekben küldetett fel a Magyar Földhitelintézethez:

1.	1905 jan. 21-én a	2286. sz.	nyugta szerint	101·20;	ennek postai költs. —·52
2.	„ decz. 7-én a	26456. sz.	„ „	599·—;	„ „ „ —·72
3.	„ decz. 18-án a	27162. sz.	„ „	998·20;	„ „ „ 1·12
4.	„ decz. 19-én a	27232. sz.	„ „	858·74;	„ „ „ 1·12
5.	„ decz. 21-én a	27389. sz.	„ „	980·80;	„ „ „ 1·12
6.	1906 jan. 8-án az	1435. sz.	„ „	599·92;	„ „ „ —·72
7.	„ jan. 13-án az	1933. sz.	„ „	552·39;	„ „ „ —·72
8.	„ jan. 17-én a	2188. sz.	„ „	200·40;	„ „ „ —·52
9.	„ jan. 24-én a	2646. sz.	„ „	117·52;	„ „ „ —·52
			Összesen	5008·17;	ennek postai költs. 7·08

Ezen számadást ugy egyes tételeiben, mint főösszegében, okmányaival összehasonlitván, azt helyesen vezetettnek, teljesen felszereltnek találtuk s mint ilyet jóváhagytuk azon kijelentéssel, hogy a Széll Kálmán esperes által előlegezett 7 korona 8 fillér, azaz Hét korona 8 fillér részére az egyházmegye pénztárából kiutalványozandó.

Kelt Nagyszalontán, 1906 január 24.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyházmegyei közalapi bizottsági tagok.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy a hozzám beérkezett 1906. évi közalapi járulékokról szóló bevallási íveket az egyházmegyei közalapi bizottság felülvizsgálta és jóváhagyta. Az ekként jóváhagyott bevallási íveket az illető egyházak presbyteriumaihoz egy-egy példányban visszaküldöttem, egy-egy példányban pedig az egyházmegyei levéltár számára visszatartottam.

Bevallás az országos ref. egyházi közalap 1906. évi járulékairól.

Tiszántuli ev. ref. egyházkerület, nagyszalontai ev. ref. egyházmegye.

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1906. év jan. hó 1-én		Hátralékából töröltetett		Járuléka a folyó 1906. évre	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
1	Ágya	—	—	—	—	125	20
	l. e. Szintye	—	—	—	—	12	60
2	Ant	—	—	—	—	56	40
3	Arad	—	—	—	—	160	80
	l. e. Ujarad	—	—	—	—	1	—
4	Árpád	—	—	—	—	41	40
5	Bajj	—	—	—	—	31	40
6	Belényes	—	—	—	—	62	20
	l. e. Vaskóh	28	20	7	60	11	30
7	Belényesujlak	—	—	—	—	25	—
8	Bélzerind	—	—	—	—	21	60
9	Berekböszörmény . . .	212	42	—	—	181	—
10	Borossebes	—	—	—	—	28	20
11	Csermő	47	40	11	40	20	—
12	Erdőgyarak	—	—	—	—	98	80
13	Erdőhegy	—	—	—	—	136	60
14	Feketegyarmat	—	—	—	—	90	20
15	Feketetót és Györös . .	—	—	—	—	76	60
16	Fenes	9	82	—	—	32	90
17	Geszt	—	—	—	—	154	20
18	Gyanta	—	—	—	—	54	—
	l. e. Kisháza	6	40	—	—	6	40
	l. e. Széplak	4	20	—	—	4	20
	l. e. Magyarcséke . .	10	60	—	—	4	—
19	Gyorok	—	—	—	—	23	80
20	Harsány	—	—	—	—	68	20
21	Kispereg	66	—	—	—	107	40
	l. e. Németpereg . .	—	—	—	—	21	60
22	Komádi	—	—	—	—	367	40
23	Körösszegapáti	—	—	—	—	32	40
24	Kötegyán	—	—	—	—	120	—
25	M.-Homorog	76	78	9	60	35	20
26	Mezőgyán	—	—	—	—	105	—
27	Mezősass	—	—	—	—	145	—
28	Nagyszalonta	191	85	24	40	1183	40
29	Nagyzerind	102	40	—	—	102	40
30	Okány	—	—	—	—	160	—
	Átvitel . .	756	07	53	—	3907	80

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1906. év jan. hó 1-én		Hátralékából töröltetett		Járuléka a folyó 1906. évre	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
	Áthozat . .	756	07	53	—	3907	80
31	Pankota	—	—	—	—	32	60
32	Radnalippa	—	—	—	—	31	20
33	Remete	11	80	—	—	30	80
34	Sarkad	—	—	—	—	395	—
35	Sarkadkeresztur	2	40	2	40	54	—
36	Sonkolyos	—	—	—	—	17	80
	l. e. Jánosfalva . . .	—	—	—	—	14	60
37	Szakál	—	—	—	—	14	—
38	Szemlak	—	—	—	—	47	20
39	Szentleányfalva	—	—	—	—	38	20
40	Tamásda	—	—	—	—	28	—
41	Tárkány	—	—	—	—	47	20
	l. e. Nyégerfalva . .	—	—	—	—	11	20
42	Tenke	124	80	—	—	124	80
43	Ugra	—	—	—	—	94	—
44	Zsadány	—	—	—	—	146	20
45	Vadász	—	—	—	—	78	—
	l. e. Simonyifalva . .	—	—	—	—	6	60
	l. e. Talpas	11	—	—	—	3	60
	Összesen . .	906	07	55	40	5122	80

Midőn ezen jelentésem kapcsában az 1905. évi közalapi számadás és az 1906. évi bevallási ivek felülvizsgálásánál eljárt bizottságnak szives fáradozásáért köszönetemet nyilvánitom:

tisztelettel kérem a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülést, hogy ezen jelentést jóváhagyó tudomásul venni, továbbá a presbyteriumokat utasitani méltóztassék, hogy a hozzájuk már megküldött bevallási iveken kitüntetett s kötelező erejüvé vált 1906. évi járulékot, illetőleg tartozást, minden további sürgetés bevárása nélkül és az általuk legalkalmasabbnak vélt időben beszedni és azt a reformáczió ünnepi perselypénzzel együtt legkésőbb f. évi deczember 1-ig az egyházmegye pénztárnokához beküldeni ismerjék állásukból folyó kötelességüknek;

végül kérem, hogy a „Kezelési szabályok“ 15., 16., 17. §-ai értelmében és az azokban megnevezett hatáskörrel, az egyházmegyei közalapi bizottságot megválasztani méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagy-Szalontán, 1906 április 4.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes“.

A beterjesztett jelentéseket jóváhagyó tudomásul veszi egyházmegyénk közgyülése, azokat az 1905. évi bevallási ivvel együtt egész terjedelmében jegyzőkönyvébe foglalja; továbbá

a) a közalapi számadás és az 1906. évi bevallási ivek felülvizsgálásánál eljárt bizottságnak szives fáradozásáért köszönetét nyilvánitja;

b) esperesnek az általa előlegezett 7 kor. 08 fillér postaköltséget az egyházmegyei pénztárból kiutalványozza;

c) a presbyteriumokat utasitja, hogy a hozzájok megküldött bevallási iveken kitüntetett s kötelező erejüvé vált 1906. évi tartozást, minden sürgetés bevárása nélkül, kellő időben szedesse be és azt a reformáczió ünnepi perselypénzzel együtt legkésőbb f. évi deczember 1-ig az egyházmegye pénztárnokához küldjék meg;

d) végül az egyházmegyei közalapi bizottság tagjaiul egy évi idő tartamra dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos tanácsbirákat rendes és Hadházy Kálmán tanácsbirót póttagul egyhangulag megválasztja.

9. A nagyzerindi ügyben — az ügy eddigi folyamának s egyházmegyénk 56/1903., 53/1904., 22/1905., 47/1905. sz. a. hozott végzéseiben elfoglalt álláspontjának ismertetése után — olvastatott a következő esperesi jelentés:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

A 47/1905. sz. egyházmegyei végzés értelmében van szerencsém jelenteni, hogy:

a nagyzerindi ev. ref. egyházi adó 1905. évre szóló egyénenkénti kimutatását, az általam kinevezett egyházmegyei küldöttség 1905 okt. 14-én a helyszinén hitelesitette, ezen kimutatást 1905 okt. 17-én behajtás végett beterjesztettem Arad vármegye alispánjához, kitől azon értesitést nyertem, hogy ezen egyházi adóhátralékok behajtása iránt a törvényszerü intézkedést 1905 decz. 15-én megtette.

Időközben nagyzerindi lelkész jelenti:

1905 okt. 2-ről, hogy a nagyzerindi presbyterium a 47/1905. számu egyházmegyei végzés foganatositását megtagadta;

november 13-ról, hogy az egyház 20 hold földjének bérbe adását 6 presbyter meggátolta azon okból, hogy ez a föld az 1877. évben törvényes eljárás mellett a tanitóknak cserébe adott földdel cseréltessék vissza;

1906 jan. 17-ről, hogy a presbyterium sem az 1906. évi költségelőirányzatot, sem az 1906. évi közalapi kivetést el nem fogadta, — beterjeszti 1906 jan. 22-ről a presbyterium erre vonatkozó határozatát.

A nagyzerindi ev. ref. egyház ezen törvényenkivüli áldatlan helyzetében 1906 jan. 31-én Sándor Mihály nagyzerindi biró és presbyter 3 társával együtt azzal a kéréssel jelentek meg nálam, hogy a nagyzerindi egyházban a felzavart békét állitsam helyre, ő és társai készek az 1904 aug. 11-én félbemaradt békebirói egyezségre, — mire én kijelentettem, hogy magasabb egyházi érdekből csakis ugy vállalkozom a békebirói egyezség létesitésére, ha a nagyzerindi ev. ref. egyház tagjai az általam 1904 aug. 11-én kitüzött egyezségi alapot elfogadják és ezen alapon a törvényes rendet vissza állitják és fentartják. És mert ők erre magukat kötelezték, 1906 febr. 5-re a nagyzerindi presbyterium összes tagjait, lelkészt, fiu- és leány-tanitót békebirói tárgyalásra meghivtam.

(Lásd a békebirói tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet ad 75/1906.)

Ezen tárgyalásnál az egyházi hivatalnokok dijlevelei vétettek alapul, az azokban kötelezett egy-egy legelői járandóság váltsága 6 kor.-ban, egy-egy öl fa váltsága 10 kor.-ban állapittatott meg, mint amely ár a dijlevelek kiállitása idején, 1871-ben, folyó ár volt s amely váltságdij 1904 aug. 11-én a nagyzerindi egyházi hivatalnokok által javaslatba hozatott s általam magasabb egyházi érdekből elfogadásra ajánltatott.

A dijlevelekben kötelezett őrlés, só, faggyu ára pedig a gyakorlat szerinti váltságértékben vétetett föl.

Mivel azonban a nagyzerindi egyházi hivatalnokok sem a legelői járandóságra, sem a fa fizetésre nézve a fentebbi váltságösszeget el nem fogadták,

mivel a nagyzerindi presbyterium sem terjesztette be ezen kiegyezési alapon az egyházi hivatalnokok szabályszerüen kiállitott dijleveleit:

ezen békebirói kiegyezés meghiusultnak tekintendő annyival is inkább, mert a nagyzerindi egyházi hivatalnokok 1906 márcz. 27-én kelt beadványukban, az általam magasabb egyházi érdekből megkisérlett békebirói kiegyezés megsemmisitését kérelmezik.

Annak megitélése végett, hogy az 1906 febr. 5-én tartott béke-

birói tárgyalás minő hatással volt a nagyzerindi ev. ref. presbyteriumra: bátorkodom fölemliteni, hogy a nagyzerindi presbyterium 1906 febr. 18-án tartott ülésében az 1906. évi költségelőirányzatot és pedig a békebirói tárgyalás alapján kiállitva, elfogadta és azt 14/1906. sz. végzésével jóváhagyás végett hozzám fölterjesztette, az 1906. évi közalapi kivetéssel együtt, amelyeknek kiállitását és elfogadását az 1904. és 1905, évben megtagadta volt.

Midőn a tények egyszerü felsorolására szoritkozó jelentésemet mellékleteivel együtt a nagyzerindi egyházi hivatalnokok fentebb hivatolt kérvénye kapcsában a nagytiszteletü egyházmegyei közgyüléshez további intézkedés végett beterjesztem:

tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagy-Szalontán, 1906 április 2.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes".

Ez esperesi jelentéshez pótlólag beterjesztetett a n.-zerindi ev. ref. presbyterium 1906 április 12-én szavazattöbbséggel (6 szavazat 3 ellen) hozott 20. sz. határozata, melyben az 1905. évi egyházi adó végrehajtás utján behajtásának felfüggesztését azon indokolással kérik, mivel ily szigoru időben a kereset és pénz nélkül szükölködő egyháztagoktól az egyházi adót beszedni nem lehet, s kötelezik magokat a gyülésen megjelent presbyterek, hogy az őszi hónapokban ugy az 1905. évi, valamint a folyó 1906. évre kivetendő egyházi adó beszedését teljes szigorral szorgalmazzák s annak beszedésére magokat kötelezik, addig pedig az egyház folyó szükségleteit kölcsön felvétele által fogják fedezni. E presbyteri határozat kapcsában lelkész jelenti, hogy folyó 1906. év április 9-én tartott közbirtokossági gyülés a belhivatalnokok legelői járandóságának peres uton eszközlendő elvételét 150 főnyi szavazattöbbséggel megtagadta.

Az esperesi jelentés kapcsában olvastatott a nagyzerindi ügy békebirói tárgyalásáról f. é. február 5-én fölvett jegyzőkönyv, valamint a Bán József n.-zerindi lelkész, Molnár Sándor tanitó és Fülöp Kálmán fitanitó által egyházmegyénk közgyüléséhez intézett s a február 5-én megkisérelt békebirói egyesség megsemmisitését kérő folyamodványa.

Beterjesztetett ez ügyben a nagyzerindi lelkész, fiu-, leány- és vegyesiskola-tanitó dijlevele 1—1 (összesen 3) példányban; a nagyzerindi presbyterium 1904 augusztus 10-én 41. sz. a. s az ügy békés elintézésére hivatott küldöttség megválasztása tárgyában hozott határozata jegyzőkönyvi kivonatban; Arad vármegye alispánjához a 47—1905. számu egyházmegyei végzés foganatositása tárgyában

esperes által intézett megkeresés másolatban; az egyházmegyei küldöttségnek a nagyzerindi ev. ref. egyházi adó 1905. évre szóló egyénenkénti kimutatásával kapcsolatban benyujtott jelentése; nagyzerindi lelkész jelentése arról, hogy az 1905 október 1-én tartott presbyteri gyülés az egyházmegye 47—1905. sz. végzésének foganatositását megtagadta; lelkész panaszos jelentése arról, hogy az egyház 20 kis hold földjének bérbeadását 6 presbyter meggátolta; lelkész jelentése arról, hogy f. é. január 13-án tartott presbyteri gyülés sem a költségelőirányzatot, sem a közalapi kivetést nem fogadta el stb.; a folyó évi január 13-án tartott presbyteri gyülésnek 3. sz. alatt e tárgyban hozott végzése jegyzőkönyvi kivonatban.

Egyházmegyénk közgyülése a nagyzerindi egyház belbékéjét áldatlanul pusztitó, fejlődését, virágzását megfojtó, sőt létezését is koczkáztató viszálykodás békés kiegyenlitésének óhajától vezettetve s az előadó javaslatával szemben, — mely a folyó 1906. évi február 5-én megkisérelt békebirói egyesség alapján kivánja a lelkészi és tanitói fafizetés és legelői illetmény vitássá tett kérdésének szabályozását, egyházmegyei gondnok tárgyilagos vitát kérő elnöki fölhivása — s ezzel kapcsolatban azon kijelentése után, hogy egyházmegyénk a kivételes viszonyok szem előtt tartása mellett is szivén viseli a belhivatalnokok érdekeit s e tekintetben nincs ok az aggodalomra; mellőzve Szücs József feketegyarmati lelkésznek általánosságban a természetben kiszolgáltatandó lelkészi és tanitói illetményekre nézve jövőre irányadóul szolgáló elvi jelentőségü javaslatát, s nemkülönben a Balog Ambrus és Böszörményi Lajos egyházmegyei tanácsbiráknak a nagyzerindi lelkész és tanitók failletményének részben vagy egészben az ajánlott békebirói egyesség alapján megváltását, a legelői járandóságoknak pedig természetben további használatát illető inditványait; dr. Balogh Elek tanácsbiró és Szondy Géza kisperegi lelkésznek az előadói javaslatot pártoló felszóllalásának, Sándor Mihály nagyzerindi presbyter megjegyzéseinek meghallgatásával, egyházmegyei gondnok javaslatára kimondja, hogy a nagyzerindi lelkész és tanitók közt egyfelől s a nagyzerindi egyház elégedetlen presbyterei közt másfelől folyó évi február 5-én megkisérelt békebirói egyesség meghiusulását sajnálattal veszi tudomásul, s utasitja a feleket ujabb egyesség létrehozására, szivökre kötvén, hogy ezt az egyház békéje érdekében kölcsönös megállapodással eszközöljék;

végül elvárja a nagyzerindi egyház tisztviselőitől és presbytereitől, hogy minden személyi érdek félretételével jövőre az egyházépités munkájában igaz keresztyéni szeretettel fognak eljárni.

10. Olvastatott a lelkészgyámintézeti választmány 1906 márczius 5-én Nagyszalontán tartott gyülésének 1. szám alatt hozott végzése. E szerint a Nagy Imre számvevő által előzőleg megvizsgált s az 1905. évről szóló pénztári számadást a választmány felülvizsgálta s igazoló okmányaival egybevetette; az 1905. év folyamán a pénztárnokhoz beérkezett kötelezvényeket, bekebelezést rendelő végzéseket tüzetesen megvizsgálta, miután a régibb kötelezvények vizsgálatát jogtudó a helyszinén a számvevővel együtt előzőleg teljesitette. A számadást teljesen rendbenlevőnek, a legnagyobb gondossággal vezetettnek találta s pénztárnoknak az 1905. évi számadás terhe alól a felmentést, elismerésének kifejezésével, mindazáltal a szokásos fentartással megadandónak véleményezi.

Ezzel kapcsolatban beterjesztetett lelkészgyámintézeti pénztárnoknak az országos lelkészi gyámintézetbe befizetett járulékokról szóló s az 1905. évet illetőleg a lelkészgyámintézeti választmány által megvizsgált és jóváhagyott számadása.

Egyházmegyénk közgyülése, a lelkészgyámintézeti választmány határozata alapján, dr. Márk Ferencz pénztárnokot az 1905. évi számadás terhe alól — elismerésének kifejezésével s a szokott fentartással — fölmenti és jóváhagyott számadását, a hátralékosok kimutatásával, valamint a lelkészgyámintézeti pénztárnak az országos lelkészi gyámintézetbe befizetett járulékokról szóló 1905. évi számadását is jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

Számadás

a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztáráról 1905 január 1-től 1905 deczember 31-ig.

Tételszám	Tétel megnevezése	Egyes összeg K	Egyes összeg f	Főösszeg K	Főösszeg f
	I. Tényleges vagyon.				
	A) *Bevétel:*				
1	1905 január 1-én tényleges vagyonkötvények betétben és készpénzben .			168185	72
	Ehhez jött az 1905 év folyamán:				
2	Folyó évi kamatokból . . . . . :	11389	48		
3	Régibb kamatokból	1768	51		
4	Folyó évi tagdijakból	2040	72		
5	Régibb tagdijakból	680	31		
6	Önkéntes adomány, Baldácsi-alap és államsegélyből	1440	22		
7	Késedelmi kamatokból	291	98	17611	22
	Összes tényleges bevétel:			185796	94
	B) *Kiadás:*				
	Gyámdij 1905-ől				
1	Özv. Diószegi Endrénének	180	—		
2	„ Bihari Istvánnénak	240	—		
3	„ Kiss Károlynénak	360	—		
4	„ Kincses Pálnénak	360	—		
5	„ Szaniszló Gábornénak	360	—		
6	„ Pápay Lajosnénak	360	—		
7	„ Böszörményi Pálnénak	480	—		
8	„ Nagy Péternének	480	—		
9	„ Kiss Györgyné és gyermekeinek .	420	—		
10	„ Szilágyi Sándorné és gyermekének	300	—		
11	„ Nagy Sándorné és gyermekének .	600	—		
12	„ Tabajdy Lajosnénak	480	—		
13	„ Dobray Ferenczének	480	—		
14	„ Sipos Imrénének	480	—		
15	Sipos Irénnek	120	—		
16	Sipos Rózának	120	—		
17	„ Szondy Imrénének	480	—		
18	„ Bernáth Lajosnénak és gyermekeinek	120	—		
	Átvitel:	6420	—		

Tételszám	Tétel megnevezése	Egyes összeg K	f	Főösszeg K	f
	Áthozat:	6420	—		
19	Az országos ref. lelkészi gyámintézetnek belépési és tagdij járulékul	2961	21		
20	Irodai átalány, postaportó, bélyeg, nyomtatványok és tagdij visszatérités Nyesténck	250	79		
21	Pénztárnok 1905. évi tiszteletdija . . .	800	—	10432	—
	Levonva a kiadást a tényleges bevételből, lesz a pénztár állapota 1905 deczember 31-én			175364	94
	mely is következőleg van elhelyezve:				
1	Kötvényeken 8, 7 és 7½%-ra	175126	60		
2	Takarékpénztári betétben 4½%-ra . .	202	82		
3	Készpénzben	35	52	175364	94
	II. Hátralék követelések.				
1	1905. évi kamatban	1682	45		
2	Régibb kamatban	149	50		
3	1905. évi tagdijban	132	—		
4	Késedelmi kamatban	140	57	2104	52
	Összes vagyonállomány 1905 decz. 31-én			177469	46
	Volt pedig az összes vagyonállag 1904 deczember 31-én			170793	28
	E szerint lenne az évi szaporulat . . .			6676	18
	Ugyde ez összegből le kell vonnunk Gyenge István árpádi lakosnál beperesités folytán elveszett			46	32
	Lesz tehát az évi szaporulat			6629	86

Okány, 1906 január 6. *Márk Ferencz,* pénztárnok.

Dr. Márk Ferencznek 1905. évről vezetett s a pénztári számadásai napló 91. és 92. lapjain látható jelen számadását, amelyet Nagy Imre számvevő a f. 1906 évi január 24., 25., 26. napjain megvizsgált, a mai napon megtartott valasztmányi ülésen felülvizsgáltuk, okmányaival egyeztettük s teljesen rendben vezetettnek találtuk, s ennek alapján dr. Márk Ferencz pénztárnokot, a számadás terha alól, a fentartandók fentartásával valóban megérdemelt elismerés kifejezése mellett, felmentendőnek véleményezzük. — Kelt Nagyszalontán, 1906. évi márczius 5-én.

Szikszay Lajos, vál. elnök

Széll Kálmán, Balog Ambrus, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, vál. tagok.

Kimutatása

azon egyéneknek, kik a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába 1905 és előző évekről kamathátralékkal tartoznak 1906 április 15-ig.

Sorszám	Hátralékos neve, lakása	korona	fillér
1	Budai János berekböszörményi lelkész, tagdíjjal is tartozik	87	34
2	Cs. Szabó Bálint ugrai lakos	67	04
3	Dani László okányi lakos	59	36
4	Ölyüs Imre sarkadi „	43	08
5	Kinceses Gábor okányi lakos	33	92
6	Hevesi Sándor ágyai „	33	92
7	Király Károly okányi „	33	92
8	Illyés Sándor nagyszalontai lakos	33	28
9	Kis P. János ágyai „	29	28
10	Ifj. Valki József sarkadkereszturi lakos	26	68
11	Tóth Sándor nagyszalontai lakos	25	44
12	Farkas István tamásdai „	25	44
13	Kinceses Károly okányi „	20	—
14	Tamásdai ev. ref. egyház	20	—
15	Bereczki István harsányi lakos	17	72
16	Máté György „ „	16	96
17	Székely Gábor okányi „	16	96
18	Czirják István „ „	16	96
19	Kinceses József „ „	16	—
20	Kis János ugrai lakos	15	92
21	Makai István ugrai lakos	13	92
22	Makai Sándorné „ „	12	88
23	Farkas Antal tamásdai lakos	11	94
24	Kovács Józsefné ugrai „	11	50
25	Juhász Károlyné okányi „	9	28
26	Szilágyi Mihály harsányi „	8	96
27	Nyiri József „ „	8	48
28	Sztán Tódor árpádi „	8	32
29	Biró Lajos füzesgyarmati „	7	68
30	Bertalan István ugrai „	7	51
31	Szijgyártó Sándorné árpádi lakos	6	48
32	Márton Imréné ugrai „	5	22
33	Debreczeni András füzesgyarmati lakos	4	45
34	Kanyarecz Józsefné okányi „	4	16
	Összesen . . .	706	60

Okány, 1906 április 15.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Számadási ív

az országos ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet 1905-ik évi járulékairól
a tiszántuli egyházkerület nagyszalontai egyházmegyéjében.

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1905. év január hó 1-én		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
1	Ágyai lelkész Fogarassy Bálint . .	—	—	—	—
2	Anti „ Bagdi János . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
3	Árpádi lelkész Boros Gábor . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
4	Aradi lelkész Csécsi Imre . . .	—	—	—	—
	javadalma 2190 koronáról emeltetvén 3366 koronára a különbözet 1116 korona után . .	—	—	—	—
5	Bajji lelkész Bódogh János . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
6	Belényesi lelkész Bottyán Pál. . . .	46	99	6	67
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
7	Belényes-ujlaki lelkész Sipos János. . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
8	Bélzerindi lelkész Nagy Dániel . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
9	B.-böszörményi lelk. Budai János. . . .	63	46	—	—
10	Boros-sebesi „ Szabó József . . .	48	98	10	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
11	Cserményi lelk. Bodnár Lajos 1905 május 1-től.	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
12	Erdőgyaraki lelkész Bugyi János . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
13	Erdőhegyi lelkész Csiha Márton . . .	50	—	—	—
	Átvitel	209	43	16	67

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett				Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1905. év deczember 31-én		5%-os késedelmi kam. fejében a folyó 1905. évben fizetett		Jegyzet
$2^1/_2$%-os tagsági díj fejében		összesen		10%-os belépési járulék fejében		$2^1/_2$%-os tagsági díj fejében						
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	
						X. évről						
—	—	—	—	—	—	46	20	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	42	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	4	81	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	42	60	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	3	85	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	82	65	—	—	—	—	
—	—	—	—	111	60	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	43	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	6	75	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
40	32	46	99	—	—	34	70	—	—	—	60	
—	—	—	—	—	—	8	42	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	31	70	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	12	68	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
						IX. évről						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	52	96	—	—	
						X. évről						
63	46	63	46	—	—	—	—	63	46	2	50	
						X. évről						
38	98	48	98	—	—	24	60	—	—	—	60	
—	—	—	—	—	—	14	38	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
						II. évről						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	89	27	—	—	
						VIII. évről						
—	—	—	—	—	—	34	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	3	63	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
						X. évről						
50	—	50	—	—	—	50	—	—	—	—	60	
192	76	209	43	181	60	505	57	205	69	4	30	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1905. év január hó 1-én		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	209	43	16	67
14	Feketegyarmati lelkész Szücs József . . .	—	—	—	—
15	Feketetóti lelk. Bagdány János 1905. jul. 1-től	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
16	Fenesi lelkész Makai Elek	55	65	10	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
17	Geszti lelkész Szabó István . . .	—	—	—	—
18	Gyantai „ Vajda Mihály . . .	49	44	—	—
19	Gyoroki lelkész Hunyadi László . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
20	Harsányi lelkész Dávid Gyula . . .	—	—	—	—
21	Komádi „ Csák József . . .	—	—	—	—
22	Kisperegi lelkész Szondy Géza . . .	—	—	—	—
23	Körösszegapátii „ Pató Károly . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
24	Kötegyáni lelkész Kolumbár Áron . .	—	—	—	—
25	M.-homorógi lelkész Nyeste István . . .	46	65	1	01
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
26	Mezőgyáni lelkész Ónody Sándor . . .	—	—	—	—
27	Mezősasi „ Bessenyei Imre . .	—	—	—	—
28	Nagyszalontai „ Széll Kálmán . . .	—	—	—	—
29	Nagyszalontai „ Böszörményi Lajos .	—	—	—	—
30	Nagyzerindi „ Bán József	—	—	—	—
31	Okányi „ Márk Ferencz . . .	—	—	—	—
32	Pankotai „ Kocsa Károly . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
	Átvitel	361	17	27	68

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett								
2½%-os tagsági díj fejében		összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében		Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1905. év december 31-én		5%-os késedelmi kam. fejében a folyó 1905. évben fizetett		Jegyzet
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	
192	76	209	43	181	60	505	57	205	69	4	30	
—	—	—	—	—	—	50	30	—	—	—	—	
				I-sső évről		I-sső évről						
—	—	—	—	28	47	21	36	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	7	92	—	—	—	—	
—	—	—	—	5	—	1	25	—	—	—	—	
						VI. évről						
45	65	55	65	—	—	—	—	—	—	1	30	
—	—	—	—	—	—	—	—			—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	58	15	—	—	
						X. évről						
—	—	—	—	—	—	51	84	—	—	—	—	
						IX. évről						
49	44	49	44	—	—	—	—	49	44	1	—	
						X. évről						
—	—	—	—	—	—	28	44	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	10	85	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	40	
—	—	—	—	—	—	48	20	—	—	—	20	
—	—	—	—	—	—	82	94	—	—	—	60	
						X. évről						
—	—	—	—	—	—	66	60	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	29	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	12	38	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	62	46	—	—	—	—	
45	64	46	65	—	—	—	—	—	—	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	—			—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	58	14	—	—	
—	—	—	—	—	—	59	60	—	—	—	—	
						VII. évről						
—	—	—	—	—	—	50	50	—	—	—	20	
						X. évről						
—	—	—	—	—	—	89	74	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	89	74	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	57	16	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	65	70	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	32	40	—	—	—	20	
—	—	—	—	—	—	10	83	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
333	49	361	17	245	07	1442	78	371	42	9	20	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok			
		Összes hátraléka a folyó 1905. év január hó 1-én		Ebből 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	361	17	27	68
33	Radnalippai lelkész Virágos Sándor . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
34	Remetei lelkész Szathmáry István . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
35	Sarkadi lelkész Balog Ambrus . . .	—	—	—	—
36	S.-kereszturi lelkész Nagy Endre . . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
37	Sonkolyosi lelkész Nagy Lajos	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
38	Szakáli lelkész Némethy János . .	60	77	34	96
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
39	Szemlaki lelkész Bedrich József . .	40	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
40	Szentleányfalvai lelkész Hajdu Elek	46	36	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
41	Tamásdai lelkész Unghváry Gyula . .	54	11	10	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
42	Tárkányi lelkész Győri József	—	—	—	—
43	Tenkei „ Néh. Bernáth Lajos .	—	—	—	—
44	Ugrai „ Nagy Imre	—	—	—	—
45	Zsadányi „ Nagy Bénjámin . .	—	—	—	—
	kongruája 1500 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1600 koronáig	—	—	—	—
46	Vadászi lelkész Vas Jenö	—	—	—	—
	Összesen	562	41	72	64

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett				Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1905. év deczember 31-én		5%-os késedelmi kam. fejében a folyó 1905. évben fizetett		Jegyzet
2½%-os tagsági díj felében		összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében						
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	
333	49	361	17	245	07	1442	78	371	42	9	20	
						V. évről						
								51	54			
						X. évről						
						23	92					
						18	60					
				10	—	2	50					
						110	76					
						X. évről						
						30	80					
						12	18					
			–	10	—	2	50			—	40	
				III. évről		III. évről						
				32	—	24	—					
						21	06					
				10	—	2	50					
				I. évről		I. évről						
25	81	60	77							—	40	
								83	05			
						X. évről						
40	—	40	—			32	44					
						9	90					
				10	—	2	50					
46	36	46	36							—	56	
								63	35			
44	11	54	11							—	60	
								56	61			
						49	04			—	40	
						56	80			—	40	
						55	46					
						41	80					
						5	41					
				10	—	2	50					
						46	36					
489	77	562	41	327	07	1993	81	625	97	11	96	

Az 1905. év folyamán bejött:

1. Hátralékból	562 kor.	41 fill
2. 10%-os belépési járulékból	327 „	07 „
3. 2 és ½%-os tagdijból	1993 „	81 „
4. Késedelmi kamatokból	11 „	96 „
Összesen	2895 kor.	25 fill.

Befizetetlenül maradt:

1. 10%-os belépési járulék	146 kor.	32 fill.
2. 2 és ½%-os tagdij	479 „	65 fill.
Összesen	625 kor.	97 fill.

Ezen 2895 kor. 25 fill. következő összegekben küldetett el a Magyar Földhitelintézetnek:

1.	1905	márczius	2-án	4848. sz.	nyugta szerint	350 kor.	87 f.;	postai viteldija	60 f.
2.	„	augusztus	„	16,405. sz.	„ „	154 „	74 f.;	„ „	40 f.
3.	„	november	3-án	23,970. sz.	„ „	1768 „	38 f.;	„ „	84 f.
4.	„	deczember	30-án	28,022. sz.	„ „	499 „	64 f.;	„ „	60 f.
5.	„	„	„	28,035. sz.	„ „	65 „	96 f.;	„ „	20 f.
6.	„	„	„	519. 1906. évi	„ „	55 „	66 f.;	„ „	20 f.
					Összesen	2895 kor.	25 f.;	„	„ 2 K 84 f.

Az 1905-ik évi számadásban kitüntetett 2895 kor. 25 fill.-ből fizetettett:

1. Az egyházmegyei gyámintézet tagjai után:

a) 10%-os belépési járulék czimen	26 kor.	67 fill.	
b) 2 és ½%-os tagdijul	2274 „	89 fill.	
Összesen	2301 kor.	56 fill.,	azaz 2301 kor. 56 fill.

2. A 15., 18., 37., 38. és 46. sz. nem tagok	310 kor.	13 fil-t.
3. Egyes tagok felemelt javadalom utáni 10%-os járulékul	271 kor.	60 fil-t.
4. Késedelmi kamatban	11 „	96 fil-t.
Összesen	593 kor.	69 fil-t, azaz 593 kor. 69 fill.
	Főösszeg	2895 kor. 25 fill.

Ókány, 1906. január 6.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Jegyzet. A Magyar Földhitelintézet részére 6. tételszám alatt 1905. deczember 30-án megküldött 55 kor. 66 fill. nevezett intézet által 1906. január 2-án 519. sz. alatt lett nyugtázva.

Miután azonban mindkét jelentő ivben ez összeg mint 1905. évi járulék szerepel, ez 55 kor. 66 fill., következő megjegyzéssel küldetett általam fel a Magyar Földhitelintézetnek: „Ez összeget, mint 1905. évi járulékot vettem fel az országos ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet számadása ivébe s kérem ezt tudomásul venni.“

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztáros.

Ezen számadást a mai napon megvizsgáltuk s ugy a kirovás alapjául szolgáló, hatóságilag jóváhagyott „kimutatás“-sal, mint a befizetést igazoló okmányokkal összehasonlitottuk és annak kiemelése mellett, hogy a hátralékból bevételként kitüntetett 562 kor. 41 fill.-ből a tulajdonképeni hátralék 561 kor. 12 fill., — 1 kor. 29 f. pedig késedelmi kamat, ezen számadást teljesen rendben levőnek és fölszereltnek találtuk, miért is Márk Ferencz pénztárnokot ezen számadás terhe alól elismerés kifejezése mellett fölmentendőnek véleményezzük azzal, hogy az ezen számadásban kitüntetett összegből:

26	kor.	67	fill.,	mint belépési járulék,
2274	„	89	„	„ tagdij összege,
2	„	84	„	„ postai viteldij,

főösszegében 2304 kor. 40 fill., a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárából fedeztetett,

310	„	13	„	mint nem e megyei gyámintézeti tagok dija,
271	„	60	„	mint e megyei gyámintézeti tagok felemelt javadalma után esedékes 10%-os járulék,
11	„	96	„	mint késedelmi kamat,

főösszegében 593 kor. 69 fill., az egyes tagok által fizettetett.

Nagyszalonta, 1906. január 9.

Szikszay Lajos,
v. elnök.

Széll Kálmán, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán,
választmányi tagok“.

11. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár 1905. évi számadásának megvizsgálásáról Böszörményi Lajos és Hadházy Kálmán egyházmegyei tanácsbirák mint számvizsgálók a következő jelentést terjesztik be:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Nagytiszteletü esperes urnak ad 163/1906. sz. megbizása folytán átvizsgáltuk Szabó István egyházmegyei közigazgatási pénztárnok 1905. évi számadását, s e vizsgálatunk eredményéről a következőkben van szerencsénk jelentésünket megtenni.

I. Egyetemes egyházi költség.

Bevétel	5739	kor. 70	fill.
Kiadás	4134	„ 46	„
Maradvány:	1605	kor. 24	fill.

II. Vegyesek.

Bevétel	1501	kor. 58	fill.
Kiadás	1398	„ 12	„
Maradvány:	103	kor. 46	fill.

III. Értékek.

4116 sz. nagyszalontai takarékpénztári betéti könyvecskén	5219	kor. 27	fill.
3864 sz. ugyanazon takarékpénztár betéti könyvecskéjén	951	„ 10	„
7059 sz. ugyanazon takarékpénztár betéti könyvecskéjén	1636	„ 81	„
Két darab kötelezvény	600	„ —	„
Összesen:	8407	kor. 18	fill.

azaz nyolczezernégyszázhét kor. 18 fillér.

A számadást minden tételében nyugtákkal és ellennyugtákkal igazoltnak és helyesen vezetettnek találtuk, az értékeket és készpénzt egyenként számbavettük, ennélfogva Szabó István számadó pénztárnok részére az 1905. évi számadás terhe alól, elismerés kifejezése mellett, mindazáltal a szokásos fentartással, a felmentvényt megadandónak véljük.

A hátralékosok kimutatását csatoljuk, s megjegyezük, hogy Belényes és Simonyifalva egyházmegyei közigazgatási költségei, Berekböszörmény és belhivatalnokai bekebelezési illetékei hátralékainak behajtását szorgalmaztatni kérjük, Csermő egyházközséget pedig, mely nagymérvü hátralékából az 1905. év folyamán semmit sem törlesztett, kötelezettsége teljesitésére szigoruan utasittatni, ellenben Halász Imre belényesi volt tanitó bekebelezési illetékét, miután nevezett elhalt, töröltetni kérjük.

Végül beterjesztjük az 1906. évre készitett költségelőirányzat tervezetét, melynek

fedezete . .	4381	kor. 24	fill.
szükséglete .	2842	koronát	
a remélhető maradvány:	1539	kor. 24	fillért tesz.

Kiváló tisztelettel vagyunk

Nagyszalontán, 1906 márczius 22-én.

Böszörményi Lajos,

Hadházy Kálmán,

egyházmegyei tanácsbirák.“

Egyházmegyénk közgyülése a beterjesztett jelentés alapján jóváhagyja Szabó István egyházmegyei pénztárnok 1905. évi számadását, s számadó pénztárnokot az 1905. évi számadás terhe alól, a szokásos

fentartással, elismerésének kifejezése mellett fölmenti; számadását s a hátralékok kimutatását jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

A folyó 1906. évi költségelőirányzatot magáévá teszi s jegyzőkönyvében kinyomatja.

A hátralék követeléseket illetőleg, 13/1904. és 14/1905. számu végzéseinek fentartása és megujitása mellett a belényesi és simonyifalvi egyházközségeket egyházmegyei közigazgatási költség czimen fennálló hátralékos tartozásaik 161 kor. 96 fill., illetve 30 kor. 60 fillérnek folyó 1906. év október 1-ig befizetésére kötelezi, a berekböszörményi egyházat 12 kor. 29 fill., Komjáti Antalt 6 kor. 22 fill., Asztalos Ferenczet 6 kor. 22 fill., Varga Sándort 5 kor. 54 fill., Raffai Ilonát 5 kor. 54 fill. hátralékos tartozásoknak folyó 1906. év október 1-ig befizetésére szigoruan utasitja; Csermő egyházközséget kötelezi, hogy összesen 275 kor. 04 fillérre növekedett hátralékos tartozásának részletekben törlesztését már e folyó 1906. év október 1-ig kezdje meg. Halász Imre bekebelezési illetéke töröltetik. E határozat foganatositásával pénztárnokot, ellenőrzésével pedig esperest megbizza.

A) Számadás az egyházmegyei pénztár értékeiről.

Sorszám	Az érték megnevezése	1905. évi állomány, betét kamat,		Összesen	
		korona	fil.	korona	fil.
1	Egyházmegyei közigazgatási költség pénztára a nagyszalontai takarékpénztár 4116. sz. betétkönyvén elhelyezve:				
	előző évi betétállomány	4992	11	—	—
	évközi kamat	227	16	—	—
	Jelenlegi betétállomány	—	—	5219	27
2	Egyházmegyei tűzkárbiztositási jutalék pénztára a 3864. sz. betétkönyvön elhelyezve:				
	előző évi betétállomány	832	95	—	—
	évközi betét és kamat	118	15	—	—
	Jelenlegi betétállomány	—	—	951	10
3	Egyházmegyei vegyesek pénztára a 7059. sz. betétkönyvön elhelyezve:				
	előző évi betétállomány	1000	—	—	—
	évközi betét és kamat	636	81	—	—
	Jelenlegi betétállomány	—	—	1636	81
4	Két darab kötvény értéke	—	—	600	—
	Összes érték	—	—	8407	18

Szóval: nyolczezernégyszázhét korona és 18 fillér.

Geszt, 1906 február 20.

Szabó István,
egyházm. pénztárnok.

Ezen értékek egyházmegyei közigazgatási pénztárnoknál megvannak, igazoljuk.

Nagyszalonta, 1906 márczius 22.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyházm. tanácsbirák.

B) Számadás az egyházmegyei közigazgatási költségekről.

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1905					
1	jan. 16.	Pénztári maradvány	1449	56	—	—
2	„ 19.	Közalapi pénzek portójának megtérítése	—	—	7	48
3	„ 19.	Ennek portója	—	—	—	10
4	„ 19.	50 darab postautalvány ára	—	—	1	—
5	„ 19.	Feketetót e. m. közigazg. költséghátralék	15	90	—	—
6	„ 26.	Kispereg e. m. közigazg. költséghátralék részlet	50	—	—	—
7	febr. 8.	Bagdi János dékáni uti átalánya . .	—	—	15	—
8	„ 8.	Ennek portója	—	—	—	10
9	„ 16.	Budai János dekáni uti átalánya . .	—	—	24	—
10	„ 16.	Ennek portója	—	—	—	20
11	„ 24.	Szathmáry István dékáni uti átalánya	—	—	32	—
12	„ 24.	Ennek portója	—	—	—	20
13	márc. 5.	Szabó István dékáni uti átalánya . .	—	—	24	—
14	„ 8.	Számadásvizsgáláskor fuvar Szalontára	—	—	3	—
15	„ 10.	Boros Gábor dékáni uti átalánya . .	—	—	24	—
16	„ 10.	Ennnk portója	—	—	—	20
17	ápril 27.	Csécsi Imre dékáni uti átalánya . .	—	—	36	—
18	„ 27.	Balog Ambrus dékáni uti átalánya .	—	—	5	—
19	„ 27.	Balog Ambrus tanácsbirói napidija .	—	—	6	—
20	„ 27.	Nagy Imre „ „ .	—	—	6	—
21	„ 27.	Böszörményi L. „ „ .	—	—	6	—
22	„ 27.	Márk Ferencz „ „ .	—	—	6	—
23	„ 27.	Csécsi Imre „ „ .	—	—	6	—
24	„ 27.	Szabó István pénztárnoki „ .	—	—	6	—
25	„ 27.	Márk Ferencz számvevői fuvardija .	—	—	10	—
26	„ 27.	Bagdi János „ „ .	—	—	10	—
27	május 8.	Szathmáry István gyülési utiköltsége	—	—	10	—
28	„ 8.	Ennek portója	—	—	—	10
29	„ 15.	Nagy Imre ker. képviselő uti átalánya	—	—	60	—
30	„ 15.	Ennek portója	—	—	—	20
31	„ 24.	Nagy Imre egyh. látogatási költsége	—	—	82	40
32	„ 24.	Nagy Imre főjegyzőnek portómegtérítés	—	—	1	40
33	„ 24.	Előző két tétel portója kétfelé . . .	—	—	—	30
34	„ 30.	Márk Ferencz egyh. latogatási költsége	—	—	62	40
35	„ 30.	Ennek portója	—	—	—	20
36	„ 31.	Balog Ambrus ker. képv. uti átalánya	—	—	60	—
		Átvitel	1515	46	505	28

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
		Áthozat	1515	46	505	28
37	május 31.	Ennek portója	—	—	—	20
38	jun. 19.	Balog Ambrus egyh. látogatási költsége	—	—	48	—
39	„ 19.	Ennek portója	—	—	—	20
40	jul. 12.	Csécsi Imre egyh. látogatási költsége	—	—	43	20
41	„ 12.	Ennek portója	—	—	—	20
42	„ 12.	Tavaszi e. m. gyülési jkv. nyomat. ára	—	—	205	—
43	„ 12.	Ennek portója	—	—	—	40
44	„ 21.	Csécsi Imre aljegyzői tiszt. dijának fele	—	—	20	—
45	„ 21.	Ennek portója	—	—	—	10
46	szept. 2.	Szemlak e. m. közigazg. költség f. é.	22	72	—	—
47	„ 6.	Nagy Imre főjegyző tiszteletdija . .	—	—	100	—
48	„ 6.	„ „ ker. képviselő uti átalánya	—	—	60	—
49	„ 6.	„ „ tanácsbirói napidija . . .	—	—	6	—
50	„ 7.	Balog Ambrus tanácsbirói napidija .	—	—	6	—
51	„ 7.	Márk Ferencz „ „ .	—	—	6	—
52	„ 7.	Csécsi Imre „ „ .	—	—	6	—
53	„ 7.	Böszörményi L. „ „ .	—	—	6	—
54	„ 7.	„ „ egyh. látogatási költs.	—	—	28	80
55	„ 7.	Szabó István pénztárnok napidija . .	—	—	6	—
56	„ 14.	Hadházy Kálmán nagyzerindi költsége	—	—	14	24
57	„ 14.	„ „ tenkei fuvarköltsége	—	—	10	—
58	„ 14.	Előző két tétel portója	—	—	—	20
59	„ 16.	Tüzkárbiztositási betétből kivétel . .	400	—	—	—
60	„ 16.	Nagyváradi tanitónőképzőnek évi segély	—	—	400	—
61	„ 16.	Ennek portója	—	—	—	60
62	okt. 4.	Ónody Sándortól 1904. évi kamat .	48	—	—	—
63	„ 7.	Berekböszörmény közig. költség hátr.	174	20	—	—
64	„ 10.	Simonyifalva „ „ „	8	16	—	—
65	„ 20.	Ágya „ „ f. é.	64	92	—	—
66	„ 20.	Nyári e. m. gyülési jkv. nyomat. ára	—	—	107	50
67	„ 20.	Ennek portója	—	—	—	40
68	„ 22.	Böszörményi L. ker. képv. uti átalánya	—	—	60	—
69	„ 22.	Ennek portója	—	—	—	20
70	„ 26.	Szikszay Lajos fuvarköltségei	—	—	30	—
71	„ 26.	Ennnk portója	—	—	—	20
72	nov. 9.	Borossebes e. m. közig. költség f. é.	13	80	—	—
73	„ 11.	Okány „ „ „ „ „ „	121	44	—	—
74	„ 20.	Feketegyarmat „ „ „ „ „ „	71	68	—	—
75	„ 20.	Mezősas „ „ „ „ „ „	62	92	—	—
76	„ 23.	Bélzerind „ „ „ „ „ „	18	04	—	—
77	„ 23.	Gyanta „ „ „ „ „ „	57	72	—	—
78	„ 27.	Jánosfalva „ „ „ „ „ „	11	36	—	—
		Átvitel	2590	42	1670	72

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
		Áthozat	2590	42	1670	72
79	nov. 27.	Feketetót e. m. közigazg. költség f. é.	12	72	—	—
80	„ 29.	Ant „ „ „ „ „ „	41	08	—	—
81	„ 29.	Pankota „ „ „ „ „ „	14	68	—	—
82	„ 30.	Komádi „ „ „ „ „ „	249	52	—	—
83	decz. 1.	Zsadány „ „ „ „ „ „	85	—	—	—
84	„ 1.	Harsány „ „ „ „ „ „	50	36	—	—
85	„ 2.	Tüzkármentesitési osztalék	85	58	—	—
86	„ 2.	Ennek nyugtájára bélyeg	—	—	—	38
87	„ 2.	Közalapi pénzek portója	—	—	—	60
88	„ 2.	Erdőhegy e. m. közigazg. költség f. é.	52	04	—	—
89	„ 7.	Tárkány „ „ „ „ hátr.	62	55	—	—
90	„ 7.	Nyégerfalva „ „ „ „ f. é.	8	56	—	—
91	„ 8.	Arad „ „ „ „ „ „	246	—	—	—
92	„ 8.	M.-Homorog „ „ „ „ „ „	50	36	—	—
93	„ 8.	1904 őszi egyh. ker. jkönyvek ára .	—	—	75	20
94	„ 8.	1905 tavaszi egyh. ker. jkönyvek ára	—	—	75	20
95	„ 8.	Ezeknek portója	—	—	—	40
96	„ 9.	Gyorok e. m. közig. költség f. é.	11	44	—	—
97	„ 14.	Szentleányfalva „ „ „ „ hátr.	33	20	—	—
98	„ 14.	Szakál „ „ „ „ f. é.	8	64	—	—
99	„ 15.	B.-Böszörmény „ „ „ „ hátr.	135	91	—	—
100	„ 15.	„ „ „ „ „ f. é.	120	68	—	—
101	„ 15.	Remete „ „ „ „ „ „	30	60	—	—
102	„ 15.	Közalapi pénzek portója	—	—	1	—
103	„ 18.	Sarkad e. m. közigazg. költség f. é.	305	44	—	—
104	„ 18.	Erdögyarak „ „ „ „ „ „	49	72	—	—
105	„ 19.	Közalapi pénzek portója	—	—	1	—
106	„ 20.	Nagyszalonta e. m. közig. költség f. é.	457	56	—	—
107	„ 20.	„ supplicatio-váltság . .	5	—	—	—
108	„ 20.	Esperesi tiszteletdij részlete	—	—	462	56
109	„ 20.	Szintye e. m. közigazg. költség f. é.	8	72	—	—
110	„ 21.	Ugra „ „ „ „ „ „	74	16	—	—
111	„ 21.	Főjegyző postakölts. jkv. nyomatásakor	—	—	—	90
112	„ 21.	Vadász e. m. közig. költség f. é.	57	—	—	—
113	„ 28.	Belényesujlak „ „ „ „ hátr.	81	30	—	—
114	„ 28.	„ „ „ „ „ f. é.	32	52	—	—
115	„ 29.	47 drb Névtár ára à 1·80 kor. . . .	—	—	84	60
116	„ 29.	1905 őszi egyh. ker. jkönyvek ára .	—	—	84	60
117	„ 29.	Ezeknek s a Vegyesek 41., 42. tétel portója	—	—	—	60
118	„ 29.	Egy fuvar Szalontára	—	—	3	—
119	„ 29.	Tüzkárbiztositási osztalék betétje . .	—	—	85	58
		Átvitel	4960	76	2546	34

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
		Áthozat	4960	76	2546	34
120	decz. 29.	Esperesi tiszteletdij kiegészitése . .	—	—	537	44
121	„ 29.	9300 darab keresztelési igazolvány .	—	—	30	—
122	„ 29.	Esperes urnak az egyházmegye helyett tett kiadásai, gyülési- és visitationalis napidijai	—	—	67	26
123	„ 29.	Esperesi pecsétdijakból	96	—	—	—
124	„ 31.	Bajj e. m. közig. költs. f. é.	45	80	—	—
125	„ 31.	Sonkolyos „ „ „ „ „ „	15	04	—	—
126	„ 31.	Sarkadkeresztur „ „ „ „ hátr.	50	40	—	—
127	„ 31.	„ „ „ „ „ f. é.	40	32	—	—
128	„ 31.	Kötegyán „ „ „ „ „ „	100	—	—	—
129	„ 31.	Árpád „ „ „ „ „ „	55	20	—	—
130	„ 31.	Németpereg „ „ „ „ „ „	10	52	—	—
131	„ 31.	Geszt „ „ „ „ „ „	56	80	—	—
132	„ 31.	25 drb hivatalos szállitólevél	—	—	—	16
133	„ 31.	Közalapi pénzek portója	—	—	—	60
134	„ 31.	Körösszegapáti e. m. közig. költséghátraléka	58	72	—	—
135	decz. 31.	Körösszegapáti egyházmegye közigazgatási költség f. évi	34	40	—	—
136	„ 31.	130 drb. Jelentő-iv portóval	—	—	5	46
137	„ 31.	Közalapi pénzek portója	—	—	—	60
138	„ 31.	Főiskolai átalakitási kamatok portója	—	—	—	20
139	„ 31.	500 iv gondnoki számadási nyomtatvány	—	—	20	—
140	„ 31.	Radna-Lippai egyházmegye közigazgatási költsége folyó évre	7	96	—	—
141	„ 31.	Kisperegi egyházmegyei költséghátralék	34	60	—	—
142	„ 31.	Kisperegi egyházmegye közigazgatási költsége folyó évre	67	68	—	—
143	„ 31.	Mezőgyán egyházmegye közigaztási költsége folyó évre	75	36	—	—
144	„ 31.	Tamásda egyházmegye közigazgatási költséghátraléka	30	14	—	—
145	„ 31.	Közalapi pénzek portója	—	—	—	40
146	„ 31.	Tüzkárbiztositásra kivett összeg visszapótlása.	—	—	400	—
147	„ 31.	Vegyesek pénztárkönyvére betét . .	—	—	400	—
148	„ 31.	Ez alkalommal fuvar Szalontára . .	—	—	3	—
149	„ 31.	Pénztárnok tiszteletdija	—	—	100	—
		Átvitel	5739	70	4111	46

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
		Áthozat	5739	70	4111	46
150	decz. 31.	Szabó István aljegyzői tiszteletdij fele	—	—	20	—
151	„ 31.	Fuvardij az 59. sz. a. 400 kor. kivételekor	—	—	3	—
		Összesen	5739	70	4134	46
		Mérleg:				
		Összes bevétel	5739	70	—	—
		Összes kiadás	4134	46	—	—
		Számadási maradvány	1605	24	—	—

Szóval: Egyezerhatszázöt korona és 24 fillér.

Geszt, 1906 február 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Esperesi megbizás folytán megvizsgáltuk, helyesen vezetettnek, okmányokkal igazoltnak találtuk.

Nagyszalonta, 1906 márczius 22.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyházmegyei tanácsbirák.

C) Számadás a vegyes bevételekről és kiadásokról.

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1905.					
1	jan. 16.	Pénztári maradvány	1074	20	—	—
2	„ 19.	Feketetót próbaénekeskönyv	1	20	—	—
3	„ 26.	Gyanta 7 iv számadsi nyomtatvány .	—	28	—	—
4	febr. 16.	Berekböszörményi 10 iv számadási nyomtatvány	—	40	—	—
5	„ 25.	Kötegyán 100 drb. keresztelési jegy .	—	80	—	—
6	márcz. 8.	A 7059. sz. takarékpénztári könyvre betét	—	—	1000	—
7	„ 8.	Takarékpénztári könyv ára	—	—	—	20
8	máj. 4.	Sarkad 300 drb. esketési jegy . . .	2	40	—	—
9	jun. 3.	Nagyszalonta 600 drb. igazolvány .	4	80	—	—
10	szept. 2.	Szemlak főiskolai átalakitási kamat .	12	60	—	—
11	okt. 12.	Szondy G. kebelezési illeték s késedelmi kamat	33	26	—	—
12	„ 12.	Kispereg kebelezési illeték s késedelmi kamat	55	44	—	—
13	„ 12.	Kispereg szavazatmulasztásért . . .	4	—	—	—
14	„ 26.	Zsadány, 100 drb. keresztelési jegy .	—	80	—	—
15	nov. 6.	Belényes kebelezési illeték	11	34	—	—
16	„ 6.	Bottyán P. „ „	11	34	—	—
17	„ 6.	Belényes próbaénekeskönyv	1	20	—	—
18	„ 6.	„ 10 iv számadási nyomtatvány	—	40	—	—
19	„ 20.	Feketegyarmat főisk. átalakitási kamat	41	58	—	—
20	„ 23.	Bélzerind kebelezési illeték) kebelbeli	4	20	—	—
21	„ 23.	Nagy Dániel „ „) változás	4	20	—	—
22	„ 23.	Bélzerind 4 iv számadási nyomtatvány	—	16	—	—
23	„ 27.	Feketetót 4 „ „ „	—	16	—	—
24	„ 29.	Ant supplicatio-váltság	2	—	—	—
25	„ 30.	Komádi „ „	2	—	—	—
26	„ 30.	„ 1000 drb. keresztelési s esketési igazolvány	8	—	—	—
27	decz. 1.	Zsadány főiskolai átalakitási kamat .	55	44	—	—
28	„ 1.	Harsány supplicatio-váltság	2	—	—	—
29	„ 1.	Árpád 50 drb. keresztelési jegy . .	—	40	—	—
		Átvitel	1334	60	1000	20

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
		Áthozat	1334	60	1000	20
30	decz. 2.	Erdőhegy főiskolai átalakitási kamat	13	20	—	—
31	„ 7.	Tárkány „ „ „ hátralék	25	—	—	—
32	„ 7.	Nyégerfalva főiskolai átalakitási kamat folyó évre	4	20	—	—
33	„ 8.	Magyarhomorog különféle nyomtatványok	1	20	—	—
34	„ 9.	Gyorok 6 iv számadási nyomtatvány	—	24	—	—
35	„ 14.	Szentleányfalva kebelbeli változási illeték	4	54	—	—
36	„ 14.	Hajdu Elek kebelbeli változási illeték	4	54	—	—
37	„ 18.	Erdőgyarak 6 iv számadási nyomtatvány	—	24	—	—
38	„ 20.	Nagyszalonta supplicatio-váltság	5	—	—	—
39	„ 28.	Belényesujlak „ „	—	40	—	—
40	„ 29.	Geszt „ „	1	—	—	—
41	„ 29.	Főisk. pénztárba főisk. átalakitási kam.	—	—	152	02
42	„ 29.	„ „ supplicatio-váltságok	—	—	12	40
43	„ 29.	Vadász kebelezési illeték	12	60	—	—
44	„ 29.	Vass Jenő „ „	12	60	—	—
45	„ 30.	Vadász 3 iv számadási nyomtatvány	—	12	—	—
46	„ 31.	Bajj két szavazatmulasztásért	8	—	—	—
47	„ 31.	„ 100 drb. keresztelési jegy	—	80	—	—
48	„ 31.	„ 10 iv számadási nyomtatvány	—	40	—	—
49	„ 31.	Sonkolyos főiskolai átalakitási kamat	8	40	—	—
50	„ 31.	„ kebelezési illeték	12	18	—	—
51	„ 31.	Nagy Lajos „ „	12	18	—	—
52	„ 31.	Sarkadkeresztur Egyház Törvényk.	1	20	—	—
53	„ 31.	„ szavazatmulasztás	4	—	—	—
54	„ 31.	„ 100 drb. keresztelési jegy	—	80	—	—
55	„ 31.	Sarkadkeresztur 6 iv számadási nyomtatvány	—	24	—	—
56	„ 31.	Árpád főiskolai átalakitási kamat	21	—	—	—
57	„ 31.	Főiskolai pénztárba főiskolai átalakitási kamatok	—	—	29	40
58	„ 31.	Árpád tanitói kebelezési illeték s késedelmi kamat	4	54	—	—
59	„ 31.	Mezőgyán tanitói kebelezési illeték	4	20	—	—
60	„ 31.	„ supplicatio-váltság	4	—	—	—
61	„ 31.	Tamásda 4 iv számadási nyomtatvány	—	16	—	—
		Átvitel	1501	58	1194	02

Tételszám	A tétel kelte	A tétel czime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
		Áthozat	1501	58	1194	02
62	decz. 31.	Takarékpénztárba betét	—	—	200	—
63	„ 31.	Főiskolai pénztárba supplicatio-váltság portóval	—	—	4	10
		Összesen	1501	58	1398	12
		Mérleg:				
		Összes bevétel	1501	58	—	—
		Összes kiadás	1398	12	—	—
		Számadási maradvány	103	46	—	—

Szóval: Egyszázhárom korona és 46 fillér.

Geszt, 1906 február 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Esperesi megbizás folytán megvizsgáltuk, helyesen vezetettnek s okmányokkal igazoltnak találtuk.

Nagyszalonta, 1906 márczius 22.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyházmegyei tanácsbirák.

Mérleg a két számadásról.

Bevétel az egyházm. közigazgatási költségeknél	5739	kor. 70	fill.
Bevétel a vegyesek pénztáránál	1501	„ 58	„
Összes bevétel	7241	kor. 28	fill.
Kiadás az egyházm. közigazgatási költségeknél	4134	kor. 46	fill.
Kiadás a vegyesek pénztáránál	1398	„ 12	„
Összes kiadás	5532	kor. 58	fill.
Összes bevétel	7241	kor. 28	fill.
Összes kiadás	5532	„ 58	„
Számadási maradvány	1708	kor. 70	fill.

Szóval: Egyezerhétszáznyolcz korona és 70 fillér.

Geszt, 1906 február 20.

Szabó István,
egyházm. pénztárnok.

A nagyszalontai ev. reform. egyházmegye költségelőirányzata az 1906-ik évre.

Sor-szám	Megnevezés	korona	fil.
	Szükséglet :		
1	Esperes tiszteletdija	1000	—
2	Lelkészi főjegyző tiszteletdija	100	—
3	Lelkészi aljegyző „	40	—
4	Közigazgatási pénztárnok tiszteletdija	100	—
5	Két egyházmegyei gyülés költsége	100	—
6	Egyházkerületi lelkészi képviselők utiátalánya	240	—
7	Egyházlátogató küldöttségek előfogati dija	272	—
8	Iskolalátogatók előfogati dija	160	—
9	Számvevők „ „	30	—
10	Közigazgatási pénztárnok előfogati dija	20	—
11	Egyházmegyei gyülések jegyzőkönyveinek ára	310	—
12	Egyházkerületi s konventi jegyzőkönyvek ára	250	—
13	Postaköltségekre	20	—
14	Előre nem láthatókra	200	—
	Összesen	2842	—
	Fedezet :		
1	A közigazg. pénztár számadási maradványa 1905-ről .	1605	24
2	Az 1906. évre kivetett közigazg. költségekből	2500	—
3	600 korona tőke 6%-os kamatjából	36	—
4	Esperesi pecsétdijakból	90	—
5	Bekebelezési illetékekből	50	—
6	Hátralékokból remélhető bevétel	100	—
	Fedezet összesen	4381	24
	Szükséglet összesen	2842	—
	Remélhető maradvány	1539	24

Geszt, 1906 február 20.

Szabó István,
e. megyei pénztárnok.

Helyeseljük.

Nagyszalonta, 1906 márczius 22.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
e. m. tanácsbirák.

Hátralékok kimutatása az 1905. év deczember hó 31-ig.

Sorszám	Tartozók nevei	Egyházmegyei közigazgatási költség		Főiskolai kamat		Kebelezési illeték		Egyéb tartozások		Összesen	
		korona	f	korona	f	korona	f	korona	f	korona	f
1	Belényes	161	96	—	—	—	—	—	—	161	96
2	Halász Imre	—	—	—	—	6	22	—	—	6	22
3	Bélzerind	—	—	—	—	—	—	—	12	—	12
4	Berekböszörmény	—	—	—	—	11	09	1	20	12	29
5	Komjáti Antal	—	—	—	—	6	22	—	—	6	22
6	Asztalos Ferencz	—	—	—	—	6	22	—	—	6	22
7	Varga Sándor	—	—	—	—	5	54	—	—	5	54
8	Raffai Ilona	—	—	—	—	5	54	—	—	5	54
9	Csermő	226	14	17	40	31	50	—	—	275	04
10	Kálmán Béla	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
11	Bodnár Lajos	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
12	Erdőgyarak	—	—	—	—	—	—	—	80	—	80
13	Feketegyarmat	—	—	—	—	—	—	—	80	—	80
14	Fenes	45	72	—	—	—	—	—	—	45	72
15	Vajda Mihály	—	—	—	—	29	23	—	—	29	23
16	Kisháza	6	24	—	—	—	—	—	—	6	24
17	Széplak	4	72	—	—	—	—	—	—	4	72
18	Körösszegapáti	—	—	—	—	—	—	5	60	5	60
19	Magyarhomorog	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
20	Ónody Sándor	—	—	—	—	—	—	36	—	36	—
21	Szabó Gyula	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
22	Nagyzerind	91	—	—	—	—	—	34	24	125	24
23	Szentleányfalva	26	56	—	—	—	—	—	—	26	56
24	Tamásda	30	80	—	—	—	—	—	—	30	80
25	Tárkány	50	04	25	20	—	—	—	—	75	24
26	Tenke	81	60	—	—	—	—	20	—	101	60
27	Simonyifalva	30	60	—	—	—	—	—	—	30	60
	Összesen	755	38	42	60	126	76	98	96	1023	70

Geszt, 1906 február 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

12. Sulyok István bihari esperes, mint a nagyváradi leányinternátus igazgatóbizottságának elnöke, egyházmegyei közgyülésünk elé juttatás és jóváhagyás czéljából, esperesi hivatalunk útján beterjeszti a nagyváradi ev. ref. leányinternátus igazgatóbizottságának 1906. február 23-án tartott gyülése jegyzőkönyvéből a 6-ik számot, amely jegyzőkönyvi szám a nagváradi leánynevelő intézet különböző pénztárainak Sulyok István volt pénztárnoktól Kiss Elek uj pénztárnok kezéhez 1905. évi szeptember hó 22-én történt átadása tárgyában felvett jegyzőkönyvet; továbbá ugyanezen pénztárakról új pénztárnok által az átvételtől 1905 deczember 31-ig vezetett számadásoknak számvevői felülvizsgálatáról szóló jelentést; és végül ezek alapján az igazgató bizottság részéről ugy a volt, mint az uj pénztárnoknak engedett felmentvény megadását foglalja magában.

Az emlitett jegyzőkönyvi szám a következő:

„Kivonat a nagyváradi leányinternátus igazgató bizottságának 1906. február hó 23-án tartott gyülése jegyzőkönyvéből.

6. Olvastatik az intézettel kapcsolatos pénztáraknak Sulyok István esperes, volt pénztárnoktól való átvétel és Kiss Elek uj pénztárnoknak leendő átadása tárgyában 1905. évi szeptember hó 22-én felvett jegyzőkönyv, amely szerint átadattak és átvétettek a következő pénzek, értékek és okmányek: *a házi pénztár* 1904—905. évi maradványa: 8327 kor., melyből 4 drb takarékpénztári könyvön el van helyezve: 8106 kor. 50 fillér, készpénzben van: 220 kor. 52 fillér. A *gyüjtő pénztár* bevétele: 10,085 kor. 91 fillér, kiadása: 2007 kor. 22 fill., maradvány: 8078 kor. 96 fillér, melyből: 310 kor. 90 fillér készpénzben, 7767 kor. 79 fillér pedig takarékpénztári könyvekben van. Értékpapir: 700 kor értékü van. A *tánitónőképző pénztárnál* bevétel: 30,487 kor. 68 fillér, kiadás 12,823 korona 68 fillér, maradvány: 17,663 kor. 40 fillér. A takarékpénztári betét: 95 kor. 73 fillérrel nagyobb, amely összeg a gyüjtő pénztárt illeti s csak tévedésből tétetett ide: Az alapitványi pénztárnál, a Ritoók-alap: 3997 korona 74 fillér, az Ullmann-alap: 1651 kor. 22 fillér, a Tisza Kálmán-alap: 2484 kor. 10 fillér és a Nagy Imre-alap: 213 kor. 63 fillér. Miskolczy Árpád és Kiss Elek átvevők a pénztárakat kifogástalan rendben találván, Sulyok István volt pénztárnoknak a felmentvényt megadandónak véleményezik. Az új pénztárnoknak adattak még át a számadások lezárása után érkezett, tehát el nem naplózott értékek: a *nagyszalontai* egyházmegye által évi segélyül a tanitónőképző részére 1905—1906-ra küldött 400 korona; az *érmelléki* egyházmegye pénztárnoka által küldött 351 kor., amelyből 20 korona a gyüjtő pénztárt illető kamat az 1905. évről 100 kor. tőketörlesztés a fennálló ajánlatból és 231 kor. folyó évi kötelezett járulék az egyházaktól és hivatalnokoktól a tanitónőképző javára. Végre a *bihari tanitótestület* 100 kor. adománya a Ritoók-alap növelésére. Mindezen

itt elősorolt készpénzek, takarékbetétek és értékpapirok Sulyok István volt pénztárnok által Kiss Elek uj pénztárnoknak átadattak, emelyeknek átvételét utóbbi jelen jegyzőkönyv aláirásval elismeri.

Ezzel kapcsolatban olvastatik Miskolczy Árpád számvizsgálónak 1906 február 15-én kelt s a pénztárnok által 1905 szeptember 22-től 1905 deczember 31-ig vezetett számadások számvevői felülvizsgálatáról szóló jelentése. E szerint: I. *A tanitónőképző* pénztáránál a fenti idő alatt bevétel: 19,967 kor. 65 fillér, kiadás: 5512 kor. 03 fillér, maradvány: 14,555 kor. 62 fillér. II. *A gyüjtő* pénztárnál bevétel: 8378 kor. 18 fillér, kidás: 805 kor. 53 fillér, maradvány 7572 kor. 65 fillér. III. *Az alapitványi* pénztáraknál: *a*) Ritoók-alap, bevétel: 4097 kor. 74 fillér, kiadás nem volt. *b*) Ullmann-alap, bevétel: 1651 kor. 22 fillér, kiadás nem volt. *c*) Nagy Imre-alap, tényleg átadatott a pénztárnoknak 217 kor. 88 fillér (az átadási jegyzőkönyvben tévesen 213 kor. 63 fillér), ebből jutalomkiosztás czéljából a házi pénztárba áthelyeztetett 10 kor., tehát maradvány: 207 kor. 88 fillér. *d*) Tisza Kálmán-alap, bevétel: 2484 kor. 10 fillér, kiadás nem volt. Számvevő megjegyzi jelentésében, hogy elnézés folytán 7 kor. 25 fillér nincs felvéve a számadásba, ez pótlólag bevételeztessék. Inditványozza, hogy mivel az 1905. évi kamat az alapok mindenikénél csak a következő 1906. évben lett felvéve és elnaplózva, ez a körülmény hangsulyozandó, hogy a fenntartó egyházmegyék megérthessék az alapok látszólagos nem emelkedését; inditványozza továbbá, hogy miután a számadások szabályszerüen vannak okmányolva, az értékek hiánytalanul megvannak, a számadások helyben hagyassanak s Kiss Elek pénztárnok részére a felmentvény, a szokásos óvás fentartásával, megadassék.

Bizottság a pénztár átadását és a számvizsgálói jelentést tudomásul veszi és Sulyok István esperes, volt pénztárnoknak és Kiss Elek jelenlegi pénztárnoknak a felmentvényt megadja, azon megjegyzéssel, hogy számvevőnek jelelentése során tett s a kezelésre vonatkozó megjegyzései figyelembe veendők. E végzés jegyzőkönyvi kivonaton tudomásul vétel czéljából tisztelettel megküldetik a bihari, érmelléki és nagyszalontai egyházmegyéknek.

Kmf.

Kiadta:

Sáfrány Lajos,
jegyző".

Egyházmegyénk közgyülése — ezen jegyzőkönyvi kivonatnak saját jegyzőkönyvébe felvétele mellett — ugy a nagyváradi leánynevelő intézet különböző pénztárainak Kiss Elek uj pénztárnok kezéhez történt átadását, mint az ugyanezen pénztárak 1905-iki szám-

adásainak felülvizsgálatáról szóló jelentést jóváhagyó tudomásul veszi, a maga részéről mind a volt, mind a jelenlegi pénztárnoknak a felmentvényt — a szokásos fenntartás mellett — megadja, s e határozatáról a nagyváradi leányinternátus igazgatóbizottságát értesiti.

13. Sulyok István bihari esperes, mint a nagyváradi ev. ref. tanítónőképző intézet igazgatóbizottságának elnöke, beterjeszti esperesi hivatalunk utján az igazgatóbizottság 1905 november 17-én tartott gyülése jegyzőkönyvének 3. számát, melyben felhivatik egyházmegyénk közgyülése, hogy a nagyváradi tanitónőképző intézet felett közvetlen felügyeletet gyakorló és most megalakitandó igazgatótanácsba a rendtartás 10. §-a szerint a maga részéről 3 tagot választani s a választás eredményéről az intézet igazgatóságához jelentést tenni sziveskedjék.

Egyházmegyénk közgyülése e felhivás értelmében a nagyváradi tanitónőképző intézet igazgatótanácsába a maga részéről Széll Kálmán, gróf Tisza István és dr. Balogh Elek urakat egyhangulag megválasztja, s e választásáról a tanitónőképző intézet igazgatóját — esperesi hivatal utján — értesittetni rendeli.

14. Sulyok István bihari esperes, mint a nagyváradi tanitónőképző intézet igazgatóbizottságának elnöke beterjeszti esperesi hivatalunk utján az igazgatóbizottság 1905 november 17. tartott gyülése jegyzőkönyvének 4. számát, melyben felhivatik egyházmegyénk közgyülése, hogy az internátus ujra alakitandó albizottságába a rendtartás 82. §-a szerint 3 nőtagot választani s a választás eredményéről az intézeti igazgatót értesiteni sziveskedjék.

Egyházmegyénk közgyülése e felhivás értelmében a nagyváradi leányinternátus albizottságába a maga részéről özv. Tisza Kálmánné, gróf Tisza Istvánné és Széll Kálmánné urnőket egyhangulag megválasztja s e választás eredményéről az intézeti igazgatót — esperesi hivatal utján — értesittetni határozza.

15. Olvastatott a nagyszalontai ev. reform. egyházmegyei tanügyi bizottság 1906. évi április hó 18-án Nagyszalontán tartott ülésének az egyházmegyei közgyülésre beterjesztett következő jelentése:

„*Jegyzőkönyv,*

felvétetett Nagyszalontán, 1906. évi április hó 18-án az egyházmegyei tanügyi bizottság rendes ülésén.

Jelen vannak: Széll Kálmán esperes, elnök; Böszörményi Lajos alelnök; Nagy Imre, Balog Ambrus tanácsbirák; Bagdi János, Szathmáry István, Kiss István körlátogatók; előadó: Szabó István lelkész.

1. Elnöklő esperes szivélyes szavakkal üdvözli a tanügyi bizottság megjelent tagjait, s annak felemlitése mellett, hogy dr. Márk Ferencz és Csécsy Imre tanácsbirák hivatalos elfoglaltságuk miatt ezuttal nem lehetnek jelen: a gyülést megnyitja s felhivja előadót szokásos jelentése megtételére.

2. Előadó felolvassa jelentését, mely is a következő:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Tanügyi Bizottság!

Egyházmegyénk népiskoláinak az 1905—6-ik tanév első felében tapasztalt állapotáról szóló jelentésemet — a hozzám beérkezett jelentő ivek alapján — van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

Mindenekelőtt sajnálattal emlitem fel, hogy az árpádi kör iskolái — a lelkész-dékán családjában előfordult, huzamos ideig tartó betegség miatt — ezuttal a látogatás alól elmaradtak; Lippán a lelkész betegsége miatt, Szentleányfalván szintén a lelkész betegsége miatt, amihez még az állami tanitó eltávozása is járult; a kisházai leányegyházban az előkönyörgő állami tanitónak nehéz betegsége miatt a vallás- és énektanitás egy ideig szünetelt; azonban a jelentő iveket mindezen helyekről megkaptam, az egy Kisháza kivételével, ennek hiányzó adatait pedig — a teljesség végett — a mult év adataival pótoltam.

Egyházmegyénk 45 anyaegyháza közül 35-ben vannak felekezeti iskolák; 2-ben (Arad, Okány) községiek; 7-ben (Csermő, Feketetót, Gyanta, Lippa, Remete, Sonkolyos, Szentleányfalva) államiak; 1 helyt (Bel ényes) a fiuiskola felekezeti, a leányok pedig állami iskolába járnak; 6 leányegyház közül 3-ban (Szintye, Németpereg, Nyégerfalva) felekezeti, 3-ban (Kisháza, Széplak, Jánosfalva) állami iskola van; idetartoznék Gyanta harmadik leányegyháza: Magyarcséke is, ahonnan azonban semmi adat nem küldetett; van 3 pusztai iskola, ezek közül 2 (Csegőd- és Gyanté) a Tisza-uradalom által fenntartott felekezeti, 1 pedig (az Ősi pusztai) a sarkadi egyház által községi segély hozzájárulásával fentartott felekezeti iskola. — Nagyszalonta város a folyó iskolai év eleje óta létesitett a határban 2 tanyai iskolát, amelyek tehát községi jellegüek, de a tanitók ev. ref. vallásuak.

Van egy felekezeti jellegü óvodánk is Geszten, a „Tisza Kálmán-kisdedóvoda".

A felekezeti iskoláinkban müködő tanitók összes száma: 93; ezek közül lelkésztanitó van: 2 (Bélzerind, Szakál; Csermő megszünt); nőtanitó van 7 (Szintye, Bajj, Berekböszörmény, Geszt, Komádi, Kötegyánban 2), ezeknek müködéséről a jelentések általában meleg elismeréssel szólnak; mintegy ujjmutatás ez arra nézve, hogy leányiskoláinkban ott, ahol a körülmények azt megengedik, az oda minden tekintetben alkalmasabb tanitónők előtt lassanként több állás nyittassék meg; e 93 tanitó közül csak fiukat tanit: 36; csak leányokat: 33; fiukat és leányokat vegyesen: 24.

A községi és állami iskolákba járó ev. ref. vallásu növendékeinknek vallásban és énekben való oktatását 8 helyen (Belényes, Csermő, Feketetót, Gyanta, Lippa, Remete, Sonkolyos, Szentleányfalva) az illető lelkészek, 4 helyen (Széplak, Kisháza, Okány, Jánosfalva) az ev. ref. vallásu községi, illetőleg állami tanitók, Aradon a segédlelkész és kántortanitó teljesitik, mindnyájan elismerésre méltó buzgósággal és dicséretes eredménynyel.

Teljes 6 osztályu iskola van 23 helyen (Ant vegyes iskola, Ágya fiu- és leányiskola, Szintye vegyes, Árpád fiu és leány, Bajj fiu és leány, Belényes fiu, Bélzerind vegyes, Berekböszörmény fiu és leány, Borossebes vegyes, Feketegyarmat fiu és leány, Geszt fiu és leány, Harsány fiu és leány, Komádi fiu és leány, Körösszegapáti vegyes, Mezögyán fiu és leány, Mezősas fiu és leány, Nagyszalonta fiu és leány, Nagyzerind fiu és leány, Pankota vegyes, Sarkadkeresztur vegyes, Tamásda vegyes, Ugra fiu és leány, Zsadány fiu és leány); *5 osztályu az iskola* 8 helyen (Belényesujlak vegyes, Erdögyarak vegyes, Gyorok vegyes, Kötegyán fiu és leány, Magyarhomorog vegyes, Szakál vegyes, Szemlak vegyes, Vadász fiu és leány); *4 osztályuak* Németpereg, Nyégerfalva leányegyházak és Csegőd, Gyanta és Sarkad-Ősi puszták osztatlan vegyes iskolái; Erdőhegyen, Sarkadon, Tenkén a fiiskola 6, a leányiskola 5 osztályu; Fenesen 5 fi-, 4 leányosztály; Tárkányban 4 fi-, 5 leányosztály; Kisperegen 5 fi, 6 leány és vegyes osztály van.

Az iskolába járó növendékek összes száma a községi és állami iskolába járó ev. ref. vallásu tanulókkal együtt 9841 és pedig 5159 fiu, 4682 leány. Az egy tanitó keze alatt levő növendékek létszáma 25 és 127 között hullámzik, legkevesebb a szakáli osztatlan vegyes, legtöbb a nagyzerindi fiiskolában van. Iskoláink általában népesek, sőt tulnépesek, nagyobb egyházainkban a lélekszám nagy volta miatt, kisebb egyházainkban pedig az osztatlanság miatt. Ezuttal csak az egy tanitó keze alatt *100-at meghaladó létszámmal* biró iskolákat emlitem fel; ilyenek a következő egyházak iskolái: Ant (vegyes 120 növendék), Ágya (fiu 104, leány 103), Árpád (leány 114), Belényes-

ujlak (vegyes 104), Erdőgyarak (vegyes 124), Erdőhegy (fiu 124), Feketegyarmat (leány 105), Komádi (1 négyosztályu fi- s mind a 3 háromosztályu leányiskola 106—118 között), Körösszegapáti (vegyes 114), Magyarhomorog (vegyes 120), Nagyszalonta (egyes osztályu 3 iskolája 104—113 közt), Nagyzerind (fiu 127), Sarkadkeresztur (vegyes 115), Ugra (fiu 121, leány 125), Vadász (fiu 114, leány 120).

Az iskolák közegészségi viszonyait tekintve, a tanterem nem elég tágas, nem elég világos 8 iskolánál (Belényesujlak vegyes, B.-Zerind vegyes, Erdőhegy fiu, Fenes leány, Tárkány fiu és leány, Nyégerfalva vegyes, Vadász fiu); tisztaság szempontjából a tárkányi két tanterem esik kifogás alá; kisebb vagy nagyobb mértékben zsufolt 13 iskola (Árpád fiu és leány, Belényesujlak vegyes, Bélzerind vegyes, Erdőgyarak vegyes, Erdőhegy fiu, Körösszegapáti vegyes, Tárkány fiu és leány, Nyégerfalva vegyes, Ugra fiu és leány, Vadász fiu). *A padlózat* egyházunk 93 tantermében a következő: deszkázott 75; téglázott 11; czement 1; földes 6 (és pedig: Bajj leány, Fenes fiu, Sarkad-Ősi puszta vegyes, Tárkány leány, Nyégerfalva vegyes, Zsadány leány). *Az iskolai takarítást*, vizhordást, fütést egyedül a növendékek végzik 8 egyház iskoláiban (Belényesujlak, Borossebes, Fenes, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Mezőgyán, Mezősas, Tárkány); a többiekben e munkákat iskolaszolga, harangozó, vagy más e czélra alkalmazott egyén végzi; a növendékek legfeljebb csak takaritnak, söprögetnek.

Az iskolák felszerelését illetőleg: anyakönyv, felvételi s mulasztási napló mindenütt van s ezek rendben vezettetnek; egy vagy több vezérkönyv hiányzik 4 iskolánál (Belényes fiu, Bélzerind vegyes, Fenes fiu és leány); *tankönyvekkel* nem teljesen vannak ellátva 3 iskola növendékei (Fenes leány, Széplak vegyes, Sarkadkeresztur vegyes). *Taneszközökkel* hiányosan vannak ellátva az iskolák: Bajj leány, Belényesujlak, Erdőgyarak, Fenes, Gyorok, Harsány, Kispereg fiu, Sarkadkeresztur, Tárkány, Tenke, Vadász egyházakban.

Az iskolák szellemi életét tekintve: A tanitók a kiszabott tantervet megtartják, iskoláikat módszeresen vezetik s az egyházkerület által kiadott és ajánlott tan- és vezérkönyveket használják.

Az igazolatlan mulasztások száma évről-évre kevesbedik; nagyobbmérvü mulasztás Belényesujlak, Bélzerind, Feketegyarmat, Fenes és Sarkadkeresztur iskoláiban fordult elő, mindenütt a községi elüljáróság gyenge eljárása vagy épen hanyagsága következtében.

A növendékek egészségi állapota nagyon kielégitő volt; sulyosabb természetü járvány csak Németperegen és Okányban lépett fel, amott vörheny miatt 7 hétig, emitt roncsoló toroklob miatt 5 hétig voltak bezárva az iskolák; 2—3 hétig tartó kanyaró, torokfájás, hideglelés volt Ágya, Bélzerind, Borossebes, Sarkadkeresztur iskoláiban.

Ami az ismétlő iskolát illeti, csupán csak a felekezeti iskoláink

mellett fennálló ismétlőket vettem tekintetbe, mivel a községi és állami iskoláknál ilyeneknek fentartásáról a község, illetőleg az állam gondoskodik; azt azonban elismeréssel, sőt köszönettel kell kiemelnünk, hogy az ismétlő iskolákat vezető tanitók dijazását legtöbb helyen a község, illetőleg az állam teljesiti. *Általános ismétlő* van 19 egyházban (és Szintye leányegyházban; Ant, Ágya, Árpád, Bajj, Belényesujlak, Bélzerind, Borossebes, Erdőgyarak, Erdőhegy, Geszt, Harsány, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Mezőgyán, Mezősas, Sarkadkeresztur, Szakál, Tamásda, Ugra). *Gazdasági ismétlő* van 14 egyházban (Belényes, Berekböszörmény, Feketegyarmat, Gyorok, Kispereg, Komádi, Kötegyán, Nagyszalonta, Nagyzerind, Pankota, Sarkad, Tenke, Zsadány, Vadász); Szemlakon pedig téli esteli iskola van. Egyszóval a felekezeti iskolákat tartó anyaegyházainkban mindenütt vannak ismétlők, csupán Fenesen és Tárkányban nincsenek, daczára az egyházmegyei közgyülés többszöri felhivásának, sőt egyenes utasitásának. A heti óraszám 2—6 között váltakozik; a tanitás az egész iskolai éven keresztül tart: Ágya, Bajj, Kispereg, Nagyszalonta, Sarkadkeresztur, Tenke és Zsadány ismétlőiben, a többiekben pedig ősztől tavaszig.

A gyakorlati életre oly nagy fontossággal biró háziipar egyházmegyénk iskoláiban eddig még sehol se tanittatik; csupán a női kézimunka-tanitás van felemlitve Belényesen, Berekböszörményben, Komádi, Nagyzerind leányiskoláiban.

Mindezeknek — mint általános összesitéseknek — előrebocsátása után áttérek jelentésemnek egyházanként és iskolánként való részletezésére, felemlitvén ugy a tapasztalt hiányokat, fogyatkozásokat, mint az itt-ott előfordult visszaesés után a mult év óta észlelt fejlődést, haladást; érintvén még a községi és állami iskolákban teljesitett vallástanitást is.

Anton a mult évben észlelt és megrótt hanyatlás után a körlátogatók örvendetes haladást tapasztaltak; különben ez osztatlan vegyes iskola 120, sőt néha több növendékével állandóan tulnépes.

Aradon a községi iskolákban a segédlelkész vallástanitása kielégitő, az orgonakántor vallástanitása jeles, énektanitása kitünő.

Agya iskolái — a tulnépességtől eltekintve — redben vannak; ugyszintén *Szintye* leányegyház vegyes iskolája is.

Árpádon mindkét tanterem zsufolt, kivált a leányiskola tulnépes.

Bajjon a leányiskola térképekkel hiányosan van ellátva.

Belényesen az állami leányiskolában Bottyán Pál lelkész tanitja a vallás- és énektant jó eredménnyel; az egyház fiuiskolájánál a a történelem vezérkönyve hiányzik.

Belényesujlakon a tanterem 104 növendék számára nem elég tágas, nem elég világos; a mulasztás, főleg tanév kezdetén, a községi előljáróság hanyagsága következtében, tetemes; máskülönben

a tanitás eredménye — a kedvezőtlen viszonyok tekintetbevételével — kielégitőnek mondható.

Bélzerinden a tanterem zsufolt, nem tágas, nem világos; a vezérkönyvek nagy része hiányzik, a mulasztás tetemes.

Berekböszörmény iskolái rendben vannak s jeles sikerrel működnek.

Borossebes vegyes iskolája I. osztályában az olvasás és számolás gyenge; a többi osztályban az eredmény kielégitő; de az éneklés nagyon vontatott. — A hiányzott térképek beszereztettek.

Csermön az egyház iskolájának kényszer-szülte megszünése óta az állami iskolába járnak növendékeink, kiket a vallás- és énektanban a lelkész oktat jó sikerrel.

Erdőgyarakon a tanterem tulzsufolt; a métermértékek hiányzanak.

Csegöd pusztai uradalmi iskolája kifogástalan.

Erdőhegyen a fiuiskola tanterme szük, zsufolt; már 3 éven át 120, 128, 124 a növendékek száma.

Feketegyarmaton a mulasztók szüleivel szemben a községi elöljáróság nem kellő szigorral jár el.

Feketetót állami iskolájában az ének- és vallástanitást a lelkész végzi kellő eredménnyel.

Fenesen a fiuiskola tantermében oda nem tartozó tárgyak vannak elhelyezve, mivel az épületnél kamara nincs; a természetrajzi s s beszéd- és értelemgyakorlati vezérkönyvek hiányzanak. A csak 4 osztályu leányiskola terme szük, a természetrajzi, földrajzi vezérkönyvek hiányzanak; a növendékek tankönyvekkel hiányosan vannak ellátva; a számtanból nagyon keveset végeztek; a mulasztás mindkét iskolánál tetemes; a tanévet jóformán csak novemberben kezdik; ismétlő nincs.

Geszt iskolái rendben vannak. A „Tisza Kálmán-kisdedóvoda“ ugy helyiségeit, mint berendezését, fölszereltségét és sikerét tekintve, semmi kivánni valót sem hagy fenn; rendhez szoktató, nevelő, szív- és elmeképző hatása a rendes iskolába átlépő növendékeinken észrevehető; a mult félévben 60 bejegyzett óvodaköteles közül 50—55 rendesen feljárt, jó időben a többiek is látogatták az óvodát; kisebbmérvü kanyaró miatt az óvoda 4 hétig zárva volt. Óvodánk számadását, a presbyterium által végzett megvizsgálás után, az egyházmegyei számvevőszékhez terjesztettük fel. Mérleg az 1905. év végén ez:

Bevétel	1829 kor. 72 f.
Kiadás	1293 kor. 16 f.
Maradvány	536 kor. 56 f.

Gyanta állami iskoláiban a lelkész tanitja a vallás- és énektant jó eredménnyel.

Széplakon az állami iskolában az előkönyörgő tanitja a vallás- és énektant elegendő eredménnyel; a növendékek hiányosan vannak ellátva vallástani kézikönyvekkel.

Kisházán az előkönyörgőül alkalmazott állami tanitó, betegsége miatt szabadságoltatván, január 1-től kezdve Vidics János lépett helyére, ki azóta a vallás- és énektanitást megfelelő sikerrel teljesiti.

Gyorokon az énektanitásban haladás észlelhető, de az I-sső osztálybeliek gyengén olvasnak; számológép hiányzik.

Harsányban a métermértékek mindkét iskolánál hiányzanak.

Kisperegen a fiiskolában — mult évi egyházmegyei közgyülés megrovása után — megnyugtató haladás észlelhető, az eredmény kielégitő; a leányiskolában a tanitási eredmény minden tekintetben jeles. — A fi- és vegyesiskolában a hjányzott térképek beszereztettek; a mulasztás mindenütt kisebbmérvü; a fiiskolában még földgömb és métermértékek szükségesek.

Németperegen a vörheny miatt 7 hétig tartott szünetelésnek hátrányos következménye meglátszott a számtanban, de egyébként a cseh ajku növendékek szép előhaladást tettek a többi tantárgyakban.

Komádi hét iskolája közül ötben van a növendékek száma százon felül, egész 118-ig emelkedve (tavaly csak egyben volt százon felül); ettől eltekintve azonban az iskolák rendben vannak, jól vezetve; — Tóth Eszter tanitónő növendékei szép haladást tettek ugy a rendes tantárgyakban, mint a női kézimunkában.

Körösszegapátiban a tanterem 114 növendékkel zsufolt; különben az ujonnan alkalmazott tanitó sikeres munkája meglátszik ezen elhanyagolt s a mult évi egyházlátogatóság által megrótt iskolán.

Kötegyánnak mind a négy iskolája jó vezetés mellett kifogástalan rendben van.

Magyarhomorogon a tanitás eredménye gyenge; az elhalt tanitónak hosszas betegsége, a mult évi tanitónak hanyagsága miatt ez iskola szinvonala nagyon alászállott.

Mezőgyán mindkét iskolájában, kivált az előző tanitó által elhanyagolt fiiskolában haladás tapasztalható.

Gyanté pusztai iskolája ugy a tanterem czélszerü voltát, mint annak felszereltségét, nemkülönben a növendékek fegyelmezettségét és tanulási előhaladását tekintve, egyike legjobb iskoláinknak.

Mezősas mindkét iskolája kifogástalan; jó vezetés mellett jó eredmény. — Kiemelendő, hogy az egyház a mult évben a leányiskolát szépen felszerelte, a természetrajz tanitásához szükséges képekkel ellátta.

Nagyszalonta iskolái jó tanerők által vezetve minden tekintet-

ben kifogástalan rendben vannak; a 13 iskola közül csak háromnak népessége haladja meg a százat (tavaly négy ilyen volt); Nagyszalonta városa a tanügy iránti buzgóságának szép bizonyságát adta azzal, hogy a folyó iskolai évben két tanyai iskolát állitott fel; amely körülmény, mig egyoldalról alkalmat nyujt a tanyákon szétszórt tankötelesek sikeres nevelésére és tanitására, más oldalról valószinüleg befolyással lesz a városban benlevő iskolák népességének apasztására. — A tanyai tanitók ev. ref. vallásuak s a vallást és éneket is tanitják, az egyház dijazása mellett.

Nagyzerind iskolái — eltekintve attól, hogy fiiskolája jelenleg az egész egyházmegyében a legnépesebb — jó rendben vannak; a fiatal, szorgalmas, uj tanitó, elődjének mulasztásait helyrehozta, a rakonczátlan növendékeket fegyelmezés alá vonta, az elhanyagolt iskola hiányait szerencsésen kipótolta.

Okány községi iskoláiban az ev. ref. vallásu községi tanitók végzik a vallás- és énektanitást általános jó eredménnyel; a két régibb tanerő mellett jó tanitónak igérkezik Csatáry Imre is; Ladányi Károly pedig nagyob elevenséggel s ügyesebb modorral jobb eredményt fog felmutatni.

Pankotán a fegyelemtartás s az I-sső osztályban az olvasás és számolás gyenge.

Lippán az állami iskolában — lelkész betegsége miatt — félév vége felé a gyoroki lelkész kezdte meg a rendszeres vallástanitást.

Remetén a két állami iskolában a vallástanitást a lelkész végzi, az énektanitást a tanitók teljesitik jó eredménnyel.

Sarkad iskolái kifogástalan rendben vannak, a községi segéllyel fentartott *Ősi* pusztai iskolával együtt.

Sarkadkereszturon a növendékek tankönyvekkel hiányosan vannak ellátva; taneszközök közül földgömb, természettani s természetrajzi képek hiányzanak; a mulasztás a szülék hanyagsága s az előljáróság erélytelensége miatt tetemes.

Sonkolyos állami iskolájában a vallás- és énektanitást lelkész végezte buzgósággal és jó eredménnyel.

Jánosfalván az állami tanitó teljesitette a vallás- és énektanitást huzamos betegsége mellett is kellő eredménnyel.

Szakálban szép haladás tapasztalható, kivált az énektanitásra volt nagy suly fektetve, ami meg is látszik a jó eredményben. Sajnos, hogy egyházunk hiveinek kiköltözése folytán a tankötelesek száma évről-évre fogy.

Szemlakon a németajku növendékek sikeres tanitása és jól fegyelmezettsége emlitendő fel.

Szentleányfalván a lelkész — sulyos betegsége miatt — rendes tanitást nem tarthatott.

Tamásda vegyes iskolája rendben van.

Tárkányban a tantermek nem tágasak, nem elég világosak, nem tiszták; taneszközök hiányzanak; a fiiskolában mult évben 5 osztály volt, most 4 van; a növendékeknek több mint fele első osztályban van, mert sokan visszahagyatnak; a leányiskolában olvasás, nyelvtan, számtan gyenge; a könyvnélkülieket értelem nélkül tanulják be; ismétlő nincs. — Megzegyzendő, hogy a biharmegyei népnevelési egyesület a taneszközöket kilátásba helyezte, az egyház pedig uj iskola épitését tervezi.

Nyégerfalván a tanterem nem elég tágas, zsufolt; a taneszközök még hiányzanak ugyan, de meg vannak rendelve; a 34 növendék közül 28 van a két alsó osztályban, és csak 6 a két felső osztályban.

Tenkén mind a fiu-, mind a lányiskolából hiányoznak a taneszközök közül a métermértékek, a természetrajzi és természettani szemléltető képek, a vegyes iskolából pedig a számoló-gép.

Ugrán mindkét iskola tanterme elég nagy és tágas ugyan, de 120-at meghaladó növendéksereg számára szük; a leányiskola taneszközei hiányosak; az ürszék nem megfelelő.

Zsadány iskolái rendben vannak.

Vadász iskolái népesek; a fiiskola terme szük, zsufolt; padlózata rossz; a taneszközök közül 3 térkép, földgömb, természetrajzi ábrák hiányozanak.

Tanügyi bizottságunk egyrészről örvendetes tudomásul veszi, hogy iskoláink nagy része kifogástalan rendben van, és hogy a mult évben kifogásolt néhány iskolánk szintén a fejlődés utjára tért; másrészről az itt-ott mutatkozó hiányoknak orvoslása végett a következő intézkedések megtételét tartja szükségesnek, illetve ajánlja a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés jóváhagyó figyelmébe:

Egyházmegyénk közgyülése felhivja és utasitja az illető presbyteriumot, hogy,

Anton — tekintettel az iskola állandó tulnépességére — egy leánytanitói állás szervezését vegye szándékába.

Ágyán — miután mind a fiu-, mind a leányiskola évről-évre tulnépes — tegye gondoskodása és törekvése tárgyává egy harmadik iskola felállitását.

Árpádon a tervezett uj iskolát igyekezzék mielőbb létesiteni, annyival is inkább, mert az erre vonatkozó előmunkálatok már folyamatban is vannak.

Bajjon a leányiskolát térképekkel kellően lássa el.

Belényesen a fiiskolánál hiányzó történeti vezérkönyvet szerezze be.

Belényesujlakon a már több izben megsürgetett

s most tervbe is vett uj iskolaépités megvalósitása s a községi elöljáróságnak a mulasztók szüleivel szemben erélyesebb eljárásra való felhivása által igyekezzék segiteni a fennforgó bajokon.

Bélzerinden — amennyiben a helyi körülmények lehetővé teszik — a tanterem tágasabbá s világosabbá tételéről, nyelvtani, számtani, természettani, természetrajzi vezérkönyvek beszerzéséről, s a mulasztásoknak a községi elöljáróság közbejöttével leendő kevesbitéséről gondoskodjék.

Borossebesben a kifogásolt tantárgyak sikeresebb tanitására szorgalmazza tanitóját.

Erdőgyarakon, miután az uj iskola létesitése munkába van véve, külön intézkedésre szükség nincs; de a hiányzó taneszközöket addig is szereze be.

Erdőhegyen — tekintettel a tulmagas létszámra, mely a 2000-et meghaladó lélekszámból következtetőleg nem is igen fog alá szállani, — tegye gondoskodása tárgyává egy harmadik iskola és tanitóság felállitását.

Feketegyarmaton a mulasztók szüleivel szemben a községi elöljáróságtól a törvényszerü eljárást kivánja meg.

Fenesen — mivel a kifogásolható esetek száma nem kevesbedik s az egyházmegyei közgyülésnek ide vonatkozó utasitásai nem hajtatnak végre — a különbeni jogkövetkezmények terhe alatt utasittatik a presbyterium, mint iskolaszék, a felsorolt hiányoknak a jövő tanévben leendő rendbehozására; a mulasztásokat pedig, ha a községi elöljáróság e tekintetben nem kellő szigorral jár el: terjessze be további eljárás végett a tanfelügyelői hivatalhoz.

Széplakon gondoskodjék a növendékeknek vallástani közikönyvekkel való ellátásáról.

Gyorokon számoló-gépet szerezzen be; a tanitó pedig az olvasás tanitására több gondot forditson.

Harsányban mindkét iskolához métermértékeket szerezzen be.

Kisperegen a megindult haladás örvendetes tudomásul szolgál; a fiiskola számára földgömböt és métermértékeket rendeljen.

Körösszegapátiban a tanterem kibővitését — a helyi körülmények szerint — eszközölje.

Magyarhomorogon a tanitót a mult évekből származott hiányok lehető pótlására serkentse.

Pankotán erélyesebb fegyelem tartásra, az I. osztályban az olvasás és számolás szorgalmasabb tanitására utasitsa tanitóját.

Sarkadkereszturon a növendékeknek tankönyvekket kellő időben való ellátásáról, a hiányzó taneszközök megszerzéséről, a nagymérvü mulasztás kevesbitéséről minden rendelkezésére álló eszköz felhasználásával gondoskodni igyekezzék.

Tárkányban addig is, mig a tervezett uj iskolaépités megvalósul, a tantermeknek — az egészségügyi követelmények szerint — rendben és tisztán tartására gondot forditson; fitanitóját növendékeinek lelkiismeretes kiképzésére, évenként felsőbb osztályba átvitelére, leánytanitóját a kifogásolt tantárgyakkal való behatóbb foglalkozásra, módszeres és értelemfejlesztő tanitásra utasitsa s ezt magát részéről is ellenőrizze.

Nyégerfalván a tanterem hiányain javitani igyekezzék; a tanitót pedig szorgalmazza növendékeinek rendszeres előbbvitelére, hogy azok legalább a meglevő 4 osztályt elvégezzék.

Tenkén az emlitett hiányzó taneszközök beszerzését eszközölje mindhárom iskolában.

Ugrán, mivel az emlitett hiányok rendbehozatala végett az előkészületek folyamatban vannak, külön intézkedés szükségessége nem forog fenn.

Vadászon, amennyiben a helyi körülmények megengednék, a fiuiskola kibővitéséről majdan gondoskodjék; de addig is a padlózat kijavittatását s a hiányzó taneszközök beszerzését eszközölje.

Továbbá — mint e jelentésnek első része mutatja — láthatjuk, hogy néhány egyházunkban az elemi népiskola nem teljes, azaz nem hat osztályu, hanem csak 5, vagy itt-ott éppen 4 osztály van, már pedig tény az, hogy az elemi népoktatás csak a 6-ik osztályban éri el a tetőpontot, itt lesz kerekded egésszé; egyházmegyénk közgyülése azon alapelvből indulva ki, hogy a népiskolának éppen felsőbb osztályai adják meg az értelmileg mindinkább fejlődő növendéknek azt a készültséget s a tanultaknak felhasználására irányuló ügyességet, amire az életben legtöbb szüksége van: felhivja és utasitja mindazon egyházak presbyteriumait, ahol az elemi iskola csonka (elte-

kintve a pusztai iskoláktól), hogy a népnevelés és oktatás jól felfogott czéljára való tekintettel a 6-dik, illetőleg az 5-ik és fokozatoson a 6-dik osztály felállitását tartsa állásából folyó kötelességének; nehogy növendékeink, a mi elnézésünk folytán, megfosztassanak azon képzettségtől, amit a teljes népiskola nyujthat s amit a közoktatási törvény is czélzott, midőn a mindennapi iskolai tankötelezettséget a 12-ik életév betöltéséig rendelte el.

Nem mulaszthatja el egyházmegyénk közgyülése arra is felhivni az illető presbyteriumok figyelmét, hogy ahol a tantermek talaja földes — ami szintén elő van sorolva fentebb — milyen hátrányos ez közegészségi- és köztisztasági szempontból főleg az esztendőnek esős, sáros időszakában; ugyanazért gyermekeiknek jóvoltát tartva szem előtt, igyekezzenek az iskolahelyiségek kipadoltatása által segiteni ezen a bajon.

Végül azt is figyelmébe ajánlja egyházmegyénk közgyülése az érdekelt presbyteriumoknak, hogy, ahol az iskolai sepregetést, takaritást, vizhordást, fütést egyedül csak a növendékek teljesitik (lásd fentebb ezen helyeket), ez a szokás se egyeztethető meg sem a gyermekek jól felfogott érdekével, sem az iskolaügy mai rendezettségével, sem a tisztaság és egészség követelményeivel; ugyanazért — mivel nem minden egyház tarthat külön iskolaszolgát — vagy a tanitó kapjon egy általányösszeget, amelyért cselédjével ama munkákat elvégeztesse; vagy — ami még czélszerübb és sok helyen gyakorlatban is van — a harangozó alkalmaztassék, némi csekély dijazás mellett, az iskolaszolgai teendők teljesitésére.

3. Elnöklő esperes előterjeszti, hogy az árpádi kör lelkészdékánja, Boros Gábor, családi körülményeire való hivatkozással, mely szerint körlátogatói tisztének ugy, amint szerette volna s kellett volna, nem tudott megfelelni s attól tart, hogy jövőre se tudna e kötelességének kellően eleget tenni: dékáni tisztéről lemond s kéri lemondásának elfogadását.

Tanügyi bizottságunk méltányolva Boros Gábor tagtársunknak felhozott indokait, eddigi buzgó működésének elismerése mellett, lemondásának elfogadását s helyébe az árpádi kör lelkészdékánjául Kassay Béla tenkei lelkész megválasztását ajánlja a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülésnek.

Ezzel kapcsolatban tanügyi bizottságunk a Boros Gábor lemondásának elfogadása s a Kassay Béla lelkészdékánná megválasztása esetén, ugyancsak Kassay Bélát a tanügyi bizottság előadójává megválasztja, s e választást a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülésnek tisztelettel tudomására hozza.

4. Elnöklő esperes a hevesnagykunsági ev. ref. egyházmegye jegyzőkönyvében közzétett igen életreveló s a valláserkölcsi nevelés szempontjából nagy fontosságu inditványra, főleg annak második részére, mely az iskolahagyott gyermekek lelki gondozásának szervezését tárgyalja, hivja fel tanügyi bizottságunk figyelmét s inditványozza, hogy az emlitett szabályrendelet-tervezet adassék ki tanulmányozás végett egy lelkészekből és tanitókból alakitott szükebb körü bizottságnak, amely bizottság erre vonatkozó észrevételeit tegye meg s véleményes javaslatát a nyári egyházmegyei közgyülést megelőző napon tartandó tanügyi bizottsági ülés elé terjessze be.

Tanügyi bizottságunk örömmel fogadja elnöklő esperes inditványát s Balog Ambrus lelkész elnöklete alatt Böszörményi Lajos lelkész, Mikó Márton, Kiss István, Szabó Lajos tanitó urakból álló öt tagu bizottságot választ oly felkéréssel, hogy e bizottság a nevezett szabályrendelet tanulmányozása után, erre vonatkozó észrevételeit, véleményes javaslata kapcsában — további eljárás megtétele végett — a nyári egyházmegyei gyülést megelőző napon tartandó tanügyi bizottsági ülés elé terjessze be.

Tanügyi bizottságunk e jelentését, illetőleg jegyzőkönyvét azon kéréssel terjeszti a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés elé, hogy azt jóváhagyólag tudomásul venni, a benne foglalt javaslatokat határozati erőre emelni, magát a jegyzőkönyvet hitelesitettnek nyilvánitani s annak az egyházmegyei közgyülés jegyzőkönyvében leendő kinyomatását elrendelni méltóztassék.

Kmf.

Szabó István,
t. ü. biz. előadó.

Széll Kálmán,
t. ü. biz. elnök".

Egyházmegyénk közgyülése a tanügyi bizottság e jelentését, illetőleg jegyzőkönyvét jóváhagyólag tudomásul veszi, a benne foglalt javaslatokat határozati erőre emeli, a jegyzőkönyvet hitelesitettnek nyil-

vánitja s azt egész terjedelmében az egyházmegyei közgyülés jegyzőkönyvébe felvétetni és kinyomatni határozza.

16. Olvastatott a missziói bizottság következő jelentése:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Egyházmegyénk területén a missziói müködéssel megbizott lelkészek jelentése, számadása, utinaplója és táblás kimutatása alapján, a missziói ügyre vonatkozó jelentésünket a mult 1905. évről a következőkben terjesztjük be:

I.

Az erdőhegyi missziói körben Csiha Márton erdőhegyi lelkész a gondviselése alá tartozó hiveket 13 szórványban egy-egy helyen 2—7 izben megfordulva, 40-szer látogatta meg.

Foglalkozott imával 28, biblia olvasással 32, biblia magyarázattal 30, vallásos beszélgetéssel 7 alkalommal.

Keresztelt 1-szer, temetett 3-szor.

Lelkek száma 13 szórványban: fiu 191, nő 194, összesen 385; a mult évinél 11-el kevesebb.

Uti naplója és táblás kimutatása rendben van.

Számadása a következő:

Sor-szám	Megnevezés	Kor.	Fill.	Kor.	Fill.
1	1905. évi missziói segélyből . . .	300	—	—	—
2	Fuvarköltségre	—	—	80	—
3	Napidijra	—	—	156	—
4	Ellátásra	—	—	64	—
	Összesen	300	—	300	—

II.

A borossebesi missziói körben Szabó József borossebesi lelkész a gondviselése alá tartozó hiveket 24 szórványban, egy-egy helyen 1—6 izben megfordulva, 56-szor látogatta meg.

Foglalkozott imával 16, bibliamagyarázattal 2, predikációval 12 alkalommal.

Keresztelt 1-szer, esketett 1-szer, temetett 10-szer, konfirmált 1-szer, urvacsorát osztott 4-szer.

A vallásunkhoz való ragaszkodás folytonos ébrentartása mellett, a magyar nemzeti érzés ápolásában és a magyar nyelv használatára való buzditásban ernyedetlen kitartással munkálkodott.

Lelkek száma 30 szórványban: fiu 288, nő 264, összesen 552; a mult évinél 3-al több.

Uti naplója és táblás kimutatása rendben van.

Számadása a következő:

Sor-szám	Megnevezés	Kor.	Fill.	Kor.	Fill.
1	1905. évi missziói segélyből . . .	600	—	—	—
2	Fuvarköltségre	—	—	317	—
3	Napidijra	—	—	128	—
4	Ellátásra	—	—	155	—
	Összesen	600	—	600	—

III.

A radna-lippai missziói körből Virágos Sándor lippai missziói lelkész betegsége miatt a jelentés és mellékletei még nem érkeztek be.

Balogh Ambrus, *Márk Ferencz,* *Nagy Imre,*

Egyházmegyénk közgyülése e jelentést általában tudomásul veszi.

a) Az erdőhegyi és borossebesi körök gondozásával megbizott lelkészek számadását helyben hagyja.

Csiha Márton és Szabó József lelkészeknek az 1905. évre vonatkozólag a felmentést, a szokott fentartással, megadja.

b) Szabó József borossebesi lelkész iránt, ugy a vallásunkhozvaló ragaszkodás ébrentartásában, mint a magyar nemzeti érzés ápolásában és a magyar nyelv használatára való buzditásában tanusitott ernyedetlen munkálkodásáért, mit annak sikeres eredménye igazol: egyházmegyénk közgyülése elismerését nyilvánitja.

c) A radna-lippai körből elmaradt jelentés mielőbbi beküldését közgyülésünk elrendeli.

17. Egyházmegyénk részéről képviselőkül a folyó 1906. évi egyházkerületi közgyülésekre

lelkészi részről: Nagy Imre főjegyző és Balog Ambrus egyházmegyei tanácsbiró;

világi részről: gróf Tisza Kálmán és Benedek László egyházmegyei tanácsbirák, rendes tagokul;

póttagokul lelkészi részről: dr. Márk Ferencz, Böszörményi Lajos;

világi részről: dr. Balogh Elek és Szikszay Lajos egyházmegyei tanácsbirák választatnak meg, s részükre igazolásul megbizólevél gyanánt e végzés jegyzőkönyvi kivonat alakjában kiadatik.

18. Böszörményi Lajos és Szikszay Lajos egyházmegyei tanácsbirák, mint a tenkei lelkészválasztás vezetésével megbizottak, beterjesztik az 1905 október hó 15-én megejtett választásról felvett jegyzőkönyvet 2 példányban, a választók névsorával, a megfelelő okmányokkal együtt, mely szerint Kassay Béla istvándi lelkész nagy szótöbbséggel választatott meg a tenkei egyház lelkészévé.

Minthogy a csatolt okmányok szerint a lelkészválasztás az egyházi törvények pontos megtartásával foganatosittatott:

Egyházmegyénk közgyülése, a pályázat utján nagy szótöbbséggel megválasztatott Kassay Béla istvándii lelkészt, a tenkei lelkészi állásban végleg megerösiti.

19. Virágos Sándor radna-lippai missziói körlelkész, orvosi bizonyitványnyal igazolt betegsége miatt, betegsége tartamára egy intézményileg állandósitott segédlelkész alkalmazását, és annak dijazására évi 500 korona káplántartási átalány államsegély kieszközlését kéri, kötelezve magát nejével együtt, hogy az alkalmazandó segédlelkésznek teljes ellátást (lakás, koszt, világitás, mosás, fütés), továbbá a hitoktatás s missziói szolgálat teljesitéséért járó rendes segélyből megfelelő átalányt fognak adni.

Részvéttel értesül egyházmegyénk közgyülése Virágos Sándor lelkész betegségéről, s megengedi, hogy helyette betegsége tartamára segédlelkész alkalmaztassék, s a káplánság intézményileg rendszeresittessék. Esperest a további teendőkkel megbizza közgyülésünk.

20. Olvastatott a számvevőszék következő jegyzőkönyvi jelentése:

„Jegyzőkönyv.

Felvétetett Nagyszalontán, 1906. évi április hó 18-ik napján, a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei számvevőszék által az egyház-

megyéhez tartozó egyházgondnokok 1905. évi számadásainak megvizsgálása tárgyában.

Jelen voltak: Kovács Károly elnök, Borbély László, Szikszay Lajos, Fráter Emil, Márton István, Bagdi János jegyző és előadó.

A következő egyházgondnokok részére, mint akiknek számadása teljesen rendben találtatott, a számvevőszék a fölmentvényt megadhatónak véleményezi: a sarkadi, szentleányfalvi, nagyharsányi, sarkadkereszturi, borossebesi, tenkei, erdőhegyi, mezőgyáni, kisperegi, ágyai, szintyei, ugrai, geszti, rendesegyházi, óvodai, feketetóti, nagyzerindi, okányi, anti, e.-gyaraki, pankotai, belényesi, bajji, aradi, nagyszalontai, tamásdai, árpádi b.-ujlaki, gyaraki, füzesgyarmati, szakáli remetei, cserményi és sassi.

Ellenben:

a fenesi egyház gondnokának számadása azzal a megjegyzéssel adatik vissza, hogy miután a csatolt költségelőirányzat esperesileg nincsen jóvá hagyva, a számvevőszék ennek megvizsgálásába be nem bocsátkozhatik.

De nem bocsátkozhatott a számvevőszék a tárkányi és nyégerfalvai egyházgondnokok számadásainak megvizsgálásába sem; amennyiben a presbyterium nem tett eleget az egyházi törvények 256. §-ának. Semminemü adat csatolva nincs arra nézve, hogy e gondnoki számadások akár maga a presbyterium, akár pedig valamely küldöttség által megvizsgálva lettek volna.

E hiány pótlása után 30 napos záros határidő alatt a számadások az esperesi hivatalhoz ujolag beterjesztendők.

A m.-homorogi egyház gondnokának a felmentvény nem adható meg.

A gondnok a napidijak felszámitásánál az egyház terhére nagyon is szabad kezet engedett magának.

Csekély tárgyért p. o. május 4-én egy 2 kor 40 f értékü poroló-kefeért bemegy Nagyváradra s felszámit az egyháznak 3 kor. 40 f utiköltséget.

Május 13-án ismét bemegy Nagyváradra; de hogy miért, az nincs felvéve s ujolag felszámit 3 kor. 40 f utiköltséget. Sőt ugyancsak május 13-ról egy komádii utért is 1 kor. napidijat számit fel. Mind a két helyen pedig ugyanazon egy napon fizikai lehetetlenség volt neki megjelenni.

B. Tarsoly József egyuttal templom-gondnok is, mint ilyen, törlesztést eszközöl a komádii takarékpénztárnál s felszámitja az 1 kor. napidijat. De ugyanakkor az egyháznak is vásárol ott valami csekélységet, p. o. egy nehány fillérért meszet és ezért ugyanazon napról ismét 1 kor. napidijat számit fel.

Miután ez határozott visszaélés ott az egyháznak különben is szükös jövedelmeivel, a számvevőszék nincsen abban a helyzetben,

hogy gondnoknak a felmentvény megadását javalhassa; hanem a számadást a presbyteriumnak azzal az utasitással kéri visszaadatni, hogy a 36 kor. 60 f-re rugó gondnoki napidijak elszámolását tegye ujabb vizsgálat tárgyává s azt a tényleges valóságnak megfelelőleg helyesbitse és igy a számadást 30 napi záros határidő alatt az esperesi hivatalhoz ujolag terjessze be.

Az erdőgyaraki egyház gondnokának figyelmébe ajánltatik, hogy az ellennyugták helyes összegét nem elég csak a lelkész által igazoltatni, hanem a számvevőszék szabályzata szerint egy presbyternek is alá kell azt irni.

A gondnoki számadás mellé csatolva van egy darab eredeti, 4249 korona 91 fillér értékü nagyszalontai takarékpénztári betétkönyv. Miután e számadás nem ajánlati dij mellett adatott postára, könnyen veszendőbe mehetvén az értékes könyv, elég lesz mindig, ha lelkész és egy presbyter hiteles másolatban igazolják a betéti könyv tényleges állagát.

Egyébként a számadás rendben lévén, gondnoknak a felmentvény megadható.

A kötegyáni terményszámadásnál a bevételi összeg nem 137 hl. és 57 liter buza, hanem 138 hl. és 57 liter s igy a maradvány nem 11 hl. és 47 liter, hanem 12 hl. és 47 liter és igy a számadás ebben az értelemben lesz kiigazitandó lelkész által.

A széplaki leányegyház gondnoka kiadások 15. t. sz. a. kiadásba tesz 2 kor. 40 f-t, holott a kiadási nyugta csak 1 kor. 20 f kiadását igazolja és igy a kiadás főösszege nem 207 kor. 54 f-t, hanem csak 206 kor. 34 f-t tesz ki.

A számadás felügyelő lelkész által ebben az értelemben lesz kiigazitandó.

B.-Zerind az 1905. évi költségelőirányzat fedezet 1-sö t. sz. a. 1904. évi maradvány czimen előirányoz 50 kor. 84 f-t. Az 1905. évi számadásban pedig mult évi maradvány czimen bevételez 38 kor. 36 f-t, 12 kor. 48 f-rel kevesebbet.

Adjon felvilágositást gondnok az esperesi hivatalnak, hogy miért bevételezett kevesebbet az előirányzott összegnél. És ha igazolni nem tudja a 12 kor. 48 f-t, téritse vissza az egyházi pénztárnak.

A sonkolyosi anya- és jánosfalvai leányegyháznál a bevételi ellennyugtákat, a pénzt felvevő gondnokok ellennyugtáját, ahelyett, hogy ezeket a pénz befizetőkkel igazoltatnák: saját maguk igazolják. Miután a gondnokok saját magukat nem ellenőrizhetik, utasittatnak, hogy bevételeiket a pénzt befizetőkkel igazoltassák.

Számadásaikat pótlás végett visszaadatni javasoljuk.

Vadász, a bevételek 1. és 2. tétele alatti összegek, valamint a kiadások 26., 27., 30. és 31. t. a. összegek mivel sincsenek igazolva.

A kiadások 134. t. sz. a. kiadásba hoz 8 kor.-t, a gondnok állitása szerint a vizitátoroknak fizetett volna fuvarköltségre és ezt a kiadást számadó gondnok igazolja.

Ez a kiadás ilyen czimen meg nem történhetett, mivel a vizitáczió fuvarköltségeit az egyházmegyei pénztár fedezi. Ez az összeg tehát az egyházi pénztárnak visszatéritendő lesz.

A számadás a hiányok pótlása végett visszaadatik.

A berekböszörményi, körösszegapátii és szemlaki számadások költségelőirányzata beterjesztve nem lett, ez okon megvizsgálhatók nem voltak, pótlás végett visszaadatnak.

A zsadányi számadások között a 32—52. és 61. szám alatti kiadásokra vonatkozó okmányok senki által aláirva nem lévén, pótlás végett visszaadandók.

A jegyzőkönyv felolvastatott és aláiratott.

Kmf.

Kovács Károly,
számvevőszéki elnök.

Márton István.

Fráter Emil.

Bagdi János.

Szikszai Lajos.

2. Egyházmegyénk gondnoka javasolja, hogy a kisebb és könnyen pótolható hiányokért — aminő például a költségelőirányzat elmaradása is — az egész számadást vissza ne kellessék küldeni: mondja ki egyházmegyénk közgyülése, hogy az illető számvevők — akiknek a számadás felülvizsgálatra kiosztva lett — szólitsák fel az illető lelkészeket a vizsgálat alkalmával felfedezett kisebb hiányok pótlására.

Egyházmegyénk közgyülése ezen javaslatot elfogadja s felhivja a számvevőket, hogy a jövőben ezen javaslat értelmében járjanak el.

21. Olvastatott a cserműi ev. ref. egyház templomépitési számadásának megvizsgálására 59/1905. számu egyházmegyei határozattal kiküldött bizottságnak a megtartott vizsgálatról beterjesztett következő jelentése:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Alólirottak a cserműi ev. ref. egyház templomépitési számadási ügyében a nagytiszteletü egyházmegye 1905. szeptember 7. napján tartott közgyülésének 59. szám alatt kelt határozatával utasitva let-

tünk, hogy miután sem a cserműi ev. ref. egyháznak, sem Vadas Gyula lelkésznek beterjesztett számadásából sem a bevételek, sem a kiadások helyes összege megállapitható nem volt, ugy a cserműi egyház ez ügybeni képviselőinek, mint Vadas Gyula lelkésznek meghallgatása és az általuk beterjesztendő okmányoknak figyelembe vétele mellett, a számadást és ügyet ujabb vizsgálat tárgyává tegyük.

Annak elörebocsátása mellett, miszerint ugy a cserműi ev. ref. egyház képviselői, mint Vadas Gyula lelkész, a vizsgálat megtartása végett, 1905. október 6. napjára azzal idéztettek meg, hogy a kérdéses számadásra vonatkozó összes nyugtáikat és okmányaikat magukkal hozzák, annál inkább, mivel a számadásnál csak az okmányokkal igazolt tételek vétetnek figyelembe, jelzett időben a cserműi ev. ref. egyház képviseletében a vizsgálati jegyzőkönyvhöz NB. alatt mellékelt meghatalmazás alapján Bodnár Lajos lelkész, Tóth András gondnok, Kálmán Ferencz és Székely Ádám presbyterek, valamint Vadas Gyula lelkész személyesen megjelentek, velük a vizsgálat megtartatott, amelyről a felvett jegyzőkönyvet 4 darab mellékletével *A)* alatt, a tárgyalásra idéző végzés egy példányát *B)* alatt csatolva, jelentésünket következőkben van szerencsénk beterjeszteni:

A cserműi egyház azt állitja s nagyrészben bizonyitja, vagy legalább valószinüvé teszi, hogy

Vadas Gyula kezéhez befolyt összesen 5650 frt 42 kr., vagyis	11,300 K 84 f
mely bevétellel szemben összesen 2979 forint 62 krt, vagyis	5959 K 24 f-t
tud elszámolni; elszámolatlan . . .	5341 K 60 f.

Ezzel szemben Vadas Gyula azt vitatja, miszerint nemcsak hogy 5341 kor. 60 fillérrel el nem számolt s nem tartozik, de sőt neki van a cserműi egyházon 3227 kor. követelése, mert: beismeri ugyan, hogy a Sanka-féle 1650 frt kezéhez befolyt, de a cserműi egyház számadása helytelen, mert a 4·/. alattiban kitüntetett összegek mind nem folytak be, ugy az annak 4·/. alatt Szépe Kálmán által adni igért 170 frt sem; továbbá mert a 4·/. alatti 1., 2., 3. tétel alatti takarékpénztárba helyezett 660 frtban a számadásban emlitett gyüjtések is nagyrészben (mind) benne vannak;

mert a 7·/. alattiban emlitett 200 frt nem jelen számadáshoz tartozik;

mert a 10·/. alattiban emlitett összeget nem kapta meg.

Annak megjegyzésével, hogy a számadás azon tételeit, mit eddig (1072 frt 73 kr.) bizonyitani nem tudott, utólag okmányokkal fogja igazolni, kérte a bevételt 12,982 kor. 12 fillérben, a kiadást 16,209 korona 12 fillérben igazoltnak kimondani.

A bizottság Vadas Gyulának a 7·/. és 10·/. alattiakon alapuló 200 frt és 100 frtra vonatkozó kifogását az okmányokkal szemben, az azokkal igazolt tények ellenkezője bebizonyitásáig el nem fogadhatja, de nem fogadhat el igazoltnak 5959 kor. 24 fillérnél többet a kiadásokból sem, mivel a számadáshoz csatolt okmányok csak ennek összegét támogatják.

Jóllehet ugyan, hogy a 4·/. (4. tétel) és a jegyzőkönyvhöz 2. NB. és 3. NB. alatt mellékelt levelek szerint, ha nem is 170 frt, de bizonyos összeg Vadas Gyula kezéhez valószinüleg befolyt és jóllehet, hogy miután a 4·/. alatti költségvetés kiállitásakor 1893 márczius 19-én az ezen költségvetés 1., 2., 3. tétele alatt takarékpénztárakba elhelyezettnek mondott 660 frt már akkor, vagyis márczius hó 19-én takarékpénztárban volt, nem valószinü, hogy a számadás bevételi 5. rovatában az 1893. évben egész évi gyüjtésként kitüntetett 228 frt 25 kr. is a takarékpénztárban volt 660 frtban benne foglaltatnék, mert fel sem tételezhető, hogy az 1893. évben márczius hó 19-éig 228 frt 25 kr. gyült volna, márczius 19-től az év végeig pedig egyáltalán semmi, különösen figyelembe véve azt is, hogy a következő 1894., 1895. és 1896-ik években is történt gyüjtés és folyt be pénz. Mindezek daczára még ha Vadas Gyulának a most emlitett két összegre (4·/. alatti költségvetés 4. tétel alatt Szépe-féle 170 frt és Vadas Gyula számadása Bevételi 5. tétel alatti 228 frt 25 kr.) vonatkozó azon védekezése, hogy a Szépe-féle 170 frt be nem folyt, a számadásának Bevétel 5. tétel alatti 228 frt 25 kr. pedig a 4·/. alatti költségvetés 1., 2., 3. tétel alatti 660 frtban már benne van, elfogadtatik s ezek folytán ezen összegek a bevételeknél kihagyatnak, még az esetben is 4545 kor. 10 fillér elszámolatlan összeget állapit meg a bizottság Vadas Gyula terhére, ugyanis:

A 4. ·/. alatti költségvetés tanusága szerint 1893 márczius 19-éig befolyt Vadas Gyula kezéhez s takarékpénztárban volt	660	frt	— kr.
Vadas Gyula számadása szerint befolyt gyüjtés a számadás 6. tétel alatt 1894. évben . . .	24	„	60 „
7. „ „ 1895. „ . . .	1029	„	67 „
8. „ „ 1896. „ . . .	110	„	63 „
Ugyanezen számadás II. csopot bevételei:			
2. tétel alatt közalapi segély. . .	996	„	25 „
3. „ „ megajánlott pénzekből	481	„	02 „
A vizsg. jegyzőkönyvhöz csatolt 7. ·/. alatti szerint fölvett.	200	„	— „
Ugyanahoz csatolt 10. ·/. alatti szerint szintén fölvett	100	„	— „
Végül saját beismerése szerint kezéhez befolyt a Sanka-féle adomány	1650	„	— „
Az összes bevétel	5252	frt	17 kr.

melylyel szemben az igazolt kiadás 2979 frt 62 kr.

Elszámolatlan 2272 frt 55 kr.

vagyis 4545 korona 10 fillér.

Mindezek után a bizottság javaslata a következő:

A számadás vizsgálatára kiküldött bizottság által beterjesztett adatok alapján kötelezi az egyházmegyei közgyülés Vadas Gyula lelkészt, hogy a cserméi egyház templomépitése alkalmával kezeihez befolyt összegből el nem számolt 4545 korona 10 fillért a cserméi ev. ref. egyháznak 15 nap alatt fizesse meg annál is inkább, mivel ellenesetben a cserméi ev. ref. egyháznak jogában fog állani emez összeg és járulék iránti igényét az illetékes világi biróság előtt rendes per utján érvényesithetni, mely pernek beállta esetén a cserméi ev. ref. egyház jelen ügyre vonatkozó összes számadásokat és vonatkozó iratokat a per folyamán az illetékes biróság által kéretheti át.

Miről a cserméi ev. ref. egyház és Vadas Gyula lelkész a bizottság jelentése hiteles másolata kapcsán jegyzőkönyvi kivonattal értesitendők.

Nagyszalontán, 1905. év október hó 10. napján.

Tisztelettel

Kovács Károly, számv. elnök. *Borbély László*, *Szikszay Lajos*".

Egyházmegyénk közgyülése a beterjesztett bizottsági jelentés alapján kötelezi Vadas Gyula lelkészt, hogy a cserméi egyház templomépitése alkalmával kezeihez befolyt összegből el nem számolt 4545 kor. 10 fillért a cserméi ev. ref. egyháznak — e végzés kézbesitésétől számitott 15 nap alatt — fizesse meg; ellenesetben a cserméi ev. ref. egyház jogositva lesz ez összeg és járulékai iránti igényét az illetékes világi biróság előtt rendes per utján érvényesithetni, s per esetén az egyház e jelen ügyre vonatkozó iratokat a per folyamán az illetékes biróság által kéretheti át.

Erről a cserméi ev. ref. egyház és Vadas Gyula lelkész jegyzőkönyvi kivonatban értesittetnek.

22. Vadászi lelkész és gondnok beterjeszti ezen egyháznak — a presbyteri és egyházközségi gyülésekben tárgyalt és egyhangulag elfogadott uj adókulcs megerősitése iránti — kérvényét.

Az uj adókulcs lényegében a következő:

a) fejadó minden pár után 2 kor., nagykoru egyesektől 1 kor.;

b) birtokarányiagos adó az állami egyenes adónak 25 %-a;

c) terményadó osztálybasorozás mellett:

α) Tengerifizetők csoportja (5 osztálylyal):

0	kor.	állami	adó	után	10	liter	tengeri
0— 5	„	„	„	„	15	„	„
5—10	„	„	„	„	30	„	„
10—15	„	„	„	„	45	„	„
15—20	„	„	„	„	60	„	„

β) Buzafizetők csoportja (5 osztálylyal):

20— 30	kor.	állami	adó	után	45	liter	buza
30— 40	„	„	„	„	60	„	„
40— 50	„	„	„	„	75	„	„
50— 60	„	„	„	„	90	„	„
60— 70	„	„	„	„	105	„	„
70 — 80	„	„	„	„	120	„	„
80— 90	„	„	„	„	135	„	„
90—200	„	„	„	„	150	„	„

200 koronán felül minden 100 kor. után még 60 liter buza;

d) épitési pótadó (az épitési adósság teljes kifizetéseig) a 25%-os egyházi adónak *fele*.

Az igy kivetett egyházi adó a közalapi járulékot is magában foglalja; s az adókulcs az 1848. évi XX. törvényczikken alapuló egyházi adózási reformok keresztülviteléig marad érvényben.

Csatolják az uj adókulcs tárgyalását és egyhangu elfogadását igazoló presbyteri és egyházközségi közgyülési jegyzőkönyvi kivonatokat; továbbá ezen adókulcs alapján az 1906. évre készitett egyénenkénti kivetést; a régi és uj adókulcs közötti különbözet kimutatását; s végül az ezen alapon készitett költségelőirányzatot.

A szocziális mozgalmak közt az egyház helyreállott békéjének s jövő fejlődésének biztositása, a szegényebb egyháztagok iránt a teherkönnyitésben nyilvánuló méltányosság, a jobb módúaknak pedig igazságosabb megadóztatása, az uj adózásmódnak immár a köztudatba történt átmenetele s az ennek nyomán támadt közmegnyugvás gondos megóvása: ezek azon főbb okok, amelyek alapján kérik az uj adókulcsnak minden változtatás nélküli jóváhagyását és megerősitését.

Egyházmegyénk közgyülése a vadászi presbyterium és egyházközségi közgyülés által egyhangulag elfogadott ezen uj adókulcsot, — a kérvényükben foglalt ezen tételnek: „megfontolva mindent és számolva minden körülményekkel jártunk el a mi munkáinkban“ nyomós kiemelése mellett s a vadászi viszonyokra való különös tekintettel — az 1906 január 1-én kezdődő s az 1848. XX. törvényczikkben ala-

puló egyházi adózási reformok keresztülviteléig terjedő joghatálylyal, minden változás nélkül, jóváhagyja és megerősiti.

23. Cserményi lelkész jóváhagyás végett beterjeszti a presbyterium 1906 január hó 14-én tartott gyüléséből 7. sz. a. hozott azon határozatát, melyben az egyházi adókötelezetteket az 1906. évre 7 osztályba sorozta:

az	I-sö	2	koronás	osztályba	sorozott	54 egyháztagot.
a	II-ik	4	„	„	„	37 „
a	III-ik	6	„	„	„	24 „
a	IV-ik	8	„	„	„	— „
az	V-ik	10	„	„	„	1 „
a	VI-ik	12	„	„	„	1 „
a	VII-ik	—	„	„	„	1 „

ki önként vállalt el 25 korona egyházi adót.

Beterjeszti az 1906. évi költségelőirányzatot.

A kivetés jóváhagyott adókulcson alapulván, egyházmegyei intézkedést nem igényel.

A beterjesztett költségelőirányzat megvizsgálás és jóváhagyás végett az esperesi hivatalhoz áttétetik.

24. Harsányi lelkész és gondnok beterjesztik a presbyterium 1905 október 22-én tartott gyülése II. szám alatt s az egyházközségi közgyülés 1905 november 5-én tartott ‚gyüléséből hozott, a presbyteriumi határozattal mindenekben megegyező végzéseit.

Az Elek Gusztávné-féle tamási-pusztai birtokból vásároltak 28 kat. hold földet 15,274 kor. 80 fill. vételárért.

A vételt az egyházra előnyösnek állitják, mert annak 6 évre biztositott, évenként és holdanként 44—47 kor. haszonbéri jövedelme nemcsak a vételár fedezetére szükséges kölcsön törlesztési részleteit és az összes adóterheket fedezi, de még maradványuk is van, ugy, hogy 10—15 év alatt az egész kölcsönt visszafizetni s ezzel egyházuknak nem nagyon távoli időben egyházfentartási alapot teremteni vélnek.

A vételügyletet a Kisbirtokosok országos földhitelintézete bonyolitotta le, mely a vételár teljes kifizetésére, a kincstári illeték fedezetére s a birtok kimérésével, az átirással és kölcsönnel járó, a vételár 2%-át tevő költség fedezetére 4 és ½%-tóli kamat mellett 50 év alatt, félévenként 458 kor. 64 fillérben visszafizetendő, 16,800 korona törlesztési kölcsönt szavazott meg.

A kölcsön jelzálogául szolgáland, a vásárlott birtokon kivül, a harsányi egyház neve alatt álló, a harsányi 221. sz. tjkvi betétben A. I. 1—12. és A. II. 1—12. sorszám alatt felvett összes ingatlan.

Bemutatják az eredeti adás-vevési szerződést, a Kisbirtokosok országos földhitelintézete részére kiállított s aláirott eredeti kötelezvényt, melyeket egyházmegyénk elnöksége 1905. évi deczember hó 17-én, 691/2—905. sz. a. a tiszántuli főtiszteletü egyházkerület elnöksége 1905. évi deczember hó 18-án, 3768/905. sz. a., a vételügy sürgősségét s az egyházra előnyös voltát tekintve, jóváhagytak; bemutatják a Kisbirtokosok országos földhitelintézete által követelt utalványt, melyben felhatalmazzák az egyház megbizottai nevezett hitelező intézetet a 16,800 korona kölcsönből az eladót illető vételár, a kincstári illeték, a 2%-ban megállapitott közös költség s a vételárból a vett birtok tehermentesitésére szükséges összeg kifizetésére, szóval a vételi és kölcsönügylet egészbeni lebonyolitására.

Kérik a presbyteriumi, egyházközségi közgyülési megegyező határozatok, az adásvevési szerződés, a kölcsönkötelezvény, az utalvány egyházmegyei jóváhagyását, mindezeknek végső megerősitése végett a főtiszteletü egyházkerület közgyülésére felterjesztését.

Egyházmegyénk közgyülése az elnökség tett intézkedéseit helyeslő tudomásul veszi, a beterjesztett presbyteriumi, egyházközségi közgyülési határozatokat a harsányi egyházra előnyösnek igazolt adásvevési szerződést, a vételár kifizetésére szükséges kölcsön fedezetéül kiállitott, zálogjogi bekebelezési engedéllyel ellátott, a Kisbirtokosok országos földhitelintézete, mint hitelező részére kiállitott kötelezvényt, a vételár, az illeték és a közös költség kifizetésére vonatkozó utalványt jóváhagyja, megerősiti s végső megerősités végett a tiszántuli főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre pártolólag felterjeszteni rendeli.

Egyszersmind figyelmezteti a harsányi presbyteriumot, hogy az utalványt Dávid Gyula lelkésznek és Csomor Béla egyházi jegyzőnek nemcsak előttemező tanui minőségben, hanem épen ugy, mint az adásvevési szerződést és a kötelezvényt, meghatalmazott minőségben is aláirniok kell.

25. Sarkadi lelkész a presbyterium 1906. évi márczius hó 2-án 17. szám alatt és az egyházközségi közgyülés 1906 április hó 1-én 2. szám alatt hozott megegyező határozatait terjeszti be jóváhagyás végett.

Az egyhangulag hozott határozatok szerint megvették néhai Zakar Istvánné Leelőssy Krisztina örökösei és Leelőssy Lujzának a sarkadi 55. számu telekkönyvi betétben A I. 1., 2. sor, 1854. hrsz. alatt 144 □ öl területü beltelkes házát és 2915. hrsz. alatt 24 kat. hold 284 □ öl területü, a város és a „Szigeti temető“ között

elterülő földjét, temetkezési czélra - - temető helyül — 34,000 kor. vételárért.

Az egyházközség nem rendelkezik a vételár fedezetére szükséges összeggel, de tehetősebb egyháztagok tizen felvették kölcsön a vételárnak megfelelő összeget és azt kifizették.

A megvett földre, mint temető helyre ma még nincs szükség, a „Szigeti temető“ még 5—10 évig is elégséges lesz, de gondos előrelátásból eszközölték a vételt, 8 év előtt ugyanazt a földet még 24,000 koronáért megvehették volna s ma a vett birtok 34,000 koronánál is többet ér.

A vett birtok jövedelme ma és az első öt évben nem fedezi a vételár fedezetéül szükséges kölcsön összeg törlesztési részleteit, adó és egyéb terheit, de a jó földek értéke rohamosan emelkedik, a vett földre az egyháznak szüksége van s ugy a presbyterium, mint az egyházközségi közgyülés a vételt előnyösnek tartja.

4000 korona kölcsönt saját alapjaikból s 30,000 koronát 50 év alatt visszafizetés mellett kivánnak felvenni.

A bemutatott 1906. évi márczius hó 2-án tartott presbyteri gyülésből 19. szám alatt hozott végzésükben a magyar jelzálog hitelbank által ajánlott kölcsön feltételei felett tárgyaltak, de, mert ugyanazon intézet, mely az 59/903. sz. egyházmegyei közgyülési végzéssel jóváhagyott kötelezvényre 60,000 korona kölcsönt adott, most az annuitást $^1/_2$%-kal magasabbra szabta, a kölcsönt el nem fogadták, hanem a Kisbirtokosok országos földhitelintézetéhez fordultak, de ennek föltételeit sem fogadhatták el, ujabb fölterjesztést tettek.

Jelzálogul felajánlották a hitelező intézetnek első helyen a sarkadi 1787. számu telekjegyzőkönyvi betétben A I. 15., 17., 18. sorszám alatti szőlőket, ugyanott A III. 1—4. sor, A IV. 1—8, A V. 1—8, A VI. 1—8, A VII. 1—8. sorszám alatti tanitói javadalmakat képező tehermentes földeket s másod helyen a 60,000 kor. kölcsönnel terhelt, a sarkadi 3079. számu telekkönyvi betétben A I. 1—9, A II. 1—3, A III. 1—14. sorszám alatt foglalt földeket, melyeket bármely intézet bizonyára elégséges fedezetnek fog találni és elfogadni.

Az adásvevési szerződést a jegyzőkönyvi czikkelybe befoglalva mutatták csak be, mert az eladók között kiskoru érdekeltek is vannak, kiknek érdekéből az eladáshoz Bihar megye árvaszéke jóváhagyására van szükség s az eredeti szerződés ott fog bemutattatni.

Eladók a tehermentesitésért felelősséget vállaltak.

Kéri lelkész ugy az adásvételi ügy, valamint a 30,000 koronás kölcsön ügy jóváhagyását, utóbbinak egyházmegyénk nevében az esperesi hivatal, illetve az elnökség által, amelyet e végből felhatalmaztatni kér, jóváhagyását, kéri az engedély megedását arra

nézve, hogy a sarkadi 1787. sz. telekkönyvi betétből az A I. 15, 17, 18. sor, az A III. 1—4. sor, A IV. 1—8. sor, A V. 1—8. sor, A VI. 1—8. sor A VII. 1—8. sor, sz. alatti ingatlanok változatlan telekkönyvi állással bejegyezhetők és a 30,000 korona uj kölcsön jelzálogául kijelölhetők legyenek.

Egyházmegyénk közgyülése a sarkadi egyház képviseletében a presbyterium kiküldöttei által egyrészről s a tulajdonos Leelössy Lujza és néhai Leelössy Krisztina örökösei által, másrészről Sarkadon 1906 február hó 28-án, a sarkadi 55. sz. telekkönyvi betétben A I. 1—2. sor sz. alatt foglalt ingatlanokra 34,000 korona vételárában megkötött adásvételi szerződést, mivel azt ugy a presbyterium, mint az egyházközségi közgyülés egyhangulag fogadta el, sőt az egyházközségi közgyülés a presbyterium gondosságát, ügybuzgóságát, az egyház jövő boldogulására irányuló nemes törekvését elismerő és hálás tudomásul vette, jóváhagyja s végső jóváhagyás végett a főtiszteletü egyházkerület közgyülésére felterjeszteni rendeli s egyuttal az esperesi hivatalt arra, hogy a kiskoruak képviseletében megtörtént jóváhagyás után a bemutatandó adásvételi szerződést egyházmegyénk nevében megerősitse, felhatalmazza.

Megengedi és beleegyezik abba, hogy a szükséges kölcsön jelzálogául a sarkadi 1787. sz. betétben A I. 15, 17, 18. sor, A III. 1—4. A IV. 1—8. A V. 1—8. A VI. 1—8. A VII. 1—8 sorszám alatt legnagyobb részben az 5 %. öt tanitói javadalmat képező földek mint a kölcsön jelzálogául szolgálandók, ezen betétből már most lejegyeztessenek s jelzálogul felajánltassanak.

A kölcsön-ügylet megkötésére vonatkozólag tett presbyteriumi intézkedést is tudomásul veszi, mivel azonban a vett föld vételára kifizetve van, s egy 30,000 koronás 50 éves törlesztéses kölcsön-ügy lebonyolitása amugy is hosszabb időt igényel s a sarkadi presbyterium még abban sem állapodott meg, hogy a kölcsönt mely intézettől veszi fel, s a hitelintézetek különben sem elégesznek meg az egyházmegyei s kerületi elnökség jóváhagyásával, lebonyolitása előtt az egyházmegyei s kerületi közgyülés jóváhagyó határozatait követelik, és az elnökség szükségszerütlen megterheltetését is kerülni kötelesség, egyházmegyénk közgyülése a kölcsön-ügyben ujabb

fölterjesztést s presbyteriumi és egyházközségi közgyülési határozatokat vár.

26. Borossebesi lelkész az esperesi hivatalnak bejelentette, hogy a borossebesi ev. ref. egyház a gör. keleti egyházzal közösen birt vizimalmát eladta gróf Wenckheim Frigyesné szül. gróf. Wenckheim Krisztina nagybirtokosnak 10,000 koronáért, melyből mindenik egyháznak 5000 korona jut. Eladták azért, mert vizhiány miatt nem kereste meg a ráforditott költséget sem, mert az az év legnagyobb részében állott.

Ugyanaz beterjeszti a megkötött adásvételi szerződést, a vonatkozó 1906 január hó 17-én tartott presbyteri gyülésből VI. sz. a. s az egyházközségi közgyülés 1906 január 28-án IX. sz. a. hozott megegyező határozatokat.

Kéri a presbyteriumi, egyházközségi közgyülési határozatok, s az adásvevési szerződés jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyülése a beterjesztett presbyteriumi, egyházközségi közgyülési határozatokat az ezek alapján kiküldött bizottság és a borossebesi gör. keleti egyház megbizottai között egyrészről, gróf Wenckheim Krisztina urasszony mint vevő közt másrészről Borossebesben, 1906. év márczius hó 11-én kötött, a borossebesi 295. sz. tkvben A + 1. sor 676. hrsz. a. foglalt két kerékre járó vizimalom, annak felszerelései, tartozékai és vizhasználati jogositványra vonatkozó adásvevési szerződést jóváhagyja, az 5000 korona vételárnak, mint elidegenithetetlen egyházi vagyonnak átvétele, felelősség mellett kezelése s gyümölcsöztetésére a presbyteriumot utasitja s jelen határozatának végső jóváhagyása végett az iratokat a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre felterjeszteni rendeli.

27. Fenesi lelkész beterjeszti a presbyterium 1906. évi ápril hó 1-én 8. sz. a., ápril 5-én 9., 10. sz. a. s az egyházközségi közgyülés 1906 ápril 8-án 11. sz. a. hozott megegyező határozatait.

A 100 éves templom és torony külső, belső egészbeni kijavitását, a mennyezet ujbóli épitését, az ajtók, ablakok, a hibás padok kicserélését, a karzatok, a szószék kijavitását, befestetését, a földszinen az egyenetlen kövek helyett betonozást s mivel a templom épitése óta a gyülekezeti tagok örvendetesen megszaporodtak, ugy, hogy a templom a gyülekezet befogadására nem elégséges, a templom déli oldali fala középharmadának kitörésével a templomnak 100—102 ülőhelylyel kibövitését határozták el.

Bemutatja lelkész a Mochmás Mihály belényesi kömüves mester

által készitett tervrajzot, költségvetést, mely szerint az egész munka 7363 kor. 19 fillért igényel.

A presbyterium az egyháztagok megadóztatását teljesen mellőzi, csupán közmunkát követel tőlük.

Rendelkezik az urbéri birtokosságot illető erdőjövedelemből mintegy 3000—3600 koronával, amennyi a község ev. ref. vallásu lakosait abból megilleti s van még ezenkivül tőkéjük, ugy, hogy 4000 koronát e czélra fordithatnak s több vállalkozóval folytatott tárgyalás után ez összegből az egész épitkezést tejesiteni remélik.

Kéri a bemutatott terv és költségvetés szerinti épitkezés engedélyezését, a vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyülési végzések jóváhagyását.

Az esperesi hivatal a tervet és költségvetést Veress Károly egyházmegyei szakértőnek kiadta véleményezés végett.

Szakértő a tervet és költségvetést szakszerüen elkészitettnek, a tervet csinosnak állitja, azonban falkötő vasak beépitését s az áttört fal felett függőbe maradó fedélszerkezetnek megerősitését, kettős vasgerendával, vagy egy 28—33 cm. vastagságu téli vágásu tölgyfa gerendával felkötését elengedhetetlennek tartja. Ezeket, mint hiányait jelöli meg a költségvetésnek.

Továbbá a költségvetés 6. tétele alatt előforduló $1^1/_2$ czentiméteres vastagságu deszka helyett a mennyezet alólról való földeszkázásához 2 czentiméter vastagságu deszkát ajánl, mert az $1^1/_2$ czentiméteres deszka a nádszegezés alatt megrezeg.

A költségelt árakból árlejtéssel megtakaritást lehet elérni, de 4000 koronából az összes javitást és uj épitkezést megbizható szakember nem vállalhatja el, mert ugy a tervet, mint a költségvetés szerinti körülirást szigoruan be kell tartani, épen azért a vállalat kiadásánál óvatossággal kell eljárni és a vállalkozótól erkölcsi, anyagi biztositékot egyformán követelni kell.

Egyházmegyénk közgyülése a bemutatott tervet és költségvetést egyházmegyei szakértő módositásával fogadja el s ennek megfelelőleg jóváhagyja a presbyteriumi és egyházközségi közgyülés megegyező határozatait.

Utasitja a presbyteriumot, hogy a tervezett épitkezést ajánlati verseny utján adja ki, de tartsa fenn maga részére az ajánlatok elfogadását s figyelemmel legyen arra, hogy a vállalkozó erkölcsi, anyagi biztositékkal birjon.

Utasitja továbbá a presbyteriumot, hogy az ajánlati verseny feltételeibe foglalja be a jótállási idő tartamát, kösse ki, hogy az épitkezés és javitás az egyházmegye kiküldöttje által felülvizsgáltatni fog s

a jótállási idö a felülvizsgálattól és átvételtől számitott egy vagy két évi tartamra terjed.

Végül utasitja a presbyteriumot, hogy a megfelelő fedezetet az esperesi hivatalnál mutassa ki s az esperesi hivatalt felhatalmazza, hogy a fedezet kimutatása után az épitkezés megkezdésére az engedélyt adja ki, ennélfogva felhatalmazza arra is, hogy az ajánlati verseny feltételeit majdan az annak alapján megkötendő vállalati szerződést jóváhagyja.

28. Tárkányi lelkész 32. szám alatt beterjeszti a tárkányi egyház kérvényét, melyben a csatolt 1905 szeptember hó 17-én tartott presbyteriális és az ezt jóváhagyó 1906 április 7-iki egyházközségi közgyülések jegyzökönyvi kivonata alapján az ujonnan épittetni szándékolt egy telekre, egy fedél alá helyezendö két tanteremmel és két tanitói lakással ellátott iskolaépület terv és költségvetésének jóváhagyását kérik; végül az épitési költségek fedezésére 4000 korona közalapi segély kieszközlésére és az egyháztagokra 2000 korona kivethetésének engedélyezésére kérik egyházmegyénk közgyülését.

Minthogy a tárkányi egyház, az ujonnan épitendő fi- és leányiskolák beterjesztett terv és költségvetése szerint szükséges 16,307 korona 32 fillér összeget, nagyobbára csak reménybeli bevételekből óhajtja és tudja fedezni, s minthogy az épitési költségeknek honnan és mikénti fedezésére elfogadható anyagi biztositékot kimutatni nem tud, sőt kérvényükben maguk is ugy nyilatkoznak, hogy saját költségvetésüket az egyházmegyének reájuk kedvezö határozata folytán terjesztik be: annálfogva egyházmegyénk közgyülése e tekintetben most érdemleges határozatot nem hoz, hanem utasitja a presbyteriumot arra, hogy a legközelebbi egyházmegyei közgyülésre saját költségvetésüket, csakis az erre meglevő alap és biztos bevételi források kitüntetésével akként és annak tudomásul vételével készitse el és az esperesi hivatal utján adja be, hogy a kért 4000 korona közalapi segély a legjobb akarat mellett sem eszközölhető ki, mert a közalap egyszer s mindenkorra segélyképen 500—1200 koronánál nagyobb segélyt nem adhat; az ugynevezett tökesegélyért való kérelmezés pedig 1908. évig el nem fogadható, a már közétett konventi végzések értelmében.

29. A nyégerfalvi egyházfelügyelő lelkésze György József, beterjeszti az egyház által ujonnan épittetni szándékolt iskola tervrajzát, a 8320 koronát kitevő költségvetését. Kéri annak jóváhagyását; a közalapi segélyből, iskolaépités czéljára 2000 korona kieszközlését.

Egyházmegyénk közgyülése a jóváhagyás végett beterjesztett terv és költségvetést azon utasitással adja vissza a nyégerfalvi leányegyház presbyteriumának, hogy a 8320 korona épitési költség fedezetét kitüntető előirányzatukat az őszi egyházmegyei közgyülésre készitsék el és adják be.

A kért 2000 korona közalapi segélyt, miután a közalap egyszer s mindenkori segélyképen 500-tól 1200 koronánál nagyobb segélyt nem adhat, — nem eszközölheti; az ugynevezett tőkesegélyért való kérvényezés pedig 1908. év végéig el nem fogadható, a már közzétett konventi végzések értelmében.

30. Sarkadi lelkész és gondnok a sarkadi egyház megbizásából kérvényt terjesztenek be a IV., V., VI-ik osztályu és az I-sö osztályu, tehát két fitanitói állás dijleveleinek módositása, illetőleg az azokban foglalt s eddig természetben nyert tanitói földilletmények haszonélvezetének készpénzzel való megváltása tárgyában; továbbá, mivel e tanitói földilletmények — a megváltás következtében — tanitói javadalom-természetüket elvesztették: engedélyt kérnek arra, hogy e javadalomjelleg megszünését az illető birtoktestekre vonatkozólag telekkönyvileg is bejegyeztethessék. Csatolják a dijlevelek módositását — a két tanitó kérelme folytán — elhatározó presbyteri gyülési jegyzőkönyvi kivonatot, a IV., V., VI. osztályu, ugyszintén az I. osztályu fitanitói állás uj dijleveleinek 3—3 kellően bélyegzett s 1—1 bélyegtelen példányát a régi dijlevelek 1—1 másolatával együtt; továbbá az 1893. évi polgári közigazgatási értékelés jegyzőkönyvének e két tanitói állás javadalmazását felvevő 5. és 8. pontját másolatban; végre a jelzett két tanitói állást jelenleg betöltő tanitóknak a dijlevélmódositást köszönettel elfogadó nyilatkozatát.

Egyházmegyénk közgyülése a sarkadi IV., V., VI., és az I. osztályu fitanitói állás dijleveleinek olyaténmódositását hogy a IV., V., VI. osztályu fitanitó régebb dijlevelében foglalt 15 hold szántó, 1 hold erdőföld s 1 vékás kenderföld, — ugyszintén az I. osztályu fianitó régibb dijlevelében foglalt 15 hold szántó és 1 hold erdőföld tanitói illetmények haszonélvezete külön-külön, negyedévenként előre fizetendő évi 400—400 korona készpénzzel megváltassék, mint a tanitókra nézve előnyös változtatást, azon feltétel

alatt, hogy a presbyterium az egyházközségi közgyülésnek ide vonatkozó határozatát f. évi április 29-ig az esperesi hivatalhoz pótlólag eljuttatja — jóváhagyja és megerősiti; s e tárgyu határozatát, végleges megerősités végett, a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre fölterjeszti.

Továbbá, miután e két tanitói állás régibb dijlevelében foglalt tanitói földilletmények — a megváltás folytán — tanitói javadalom természetöket elvesztették: engedélyt ad közgyülésünk a sarkadi ev. ref. presbyteriumnak arra, hogy a sarkadi 1787. sz. tjkönyvi betétben A III. 1—4. sorsz. 2975., 2976., 2977. és 3507. hrsz. — I-ső tanitói javadalom, — ugyszintén ugyanazon betétben A VII. 1—8. sorsz. 2947., 2948., 2949., 2950., 2951., 2952., 2953. és 3503. hrsz. — V-ik tanitói javadalom — birtoktestekre vonatkozólag ezen javadalomjelleg megszünésének telekkönyvileg való bejegyzését a telekkönyvi hatóságtól kérvényezhesse.

31. Lakos József nyégerfalvi okleveles tanitó, — mert egyházától 500 kor. 54 fillér évi fizetést élvez, holott az 1903. évi XXVI-ik t.-cz. 9. §-a értelmében az iskolát fentartó egyházak, testületek okleveles tanitóiknak 600 korona minimális törzsfizetést kötelesek adni, — azon kérelemmel járul egyházmegyénk közgyülése elé, miszerint utasitsa a nyégerfalvi egyházat arra, hogy neki a 600 koronára kiegészitő 99 korona 46 fillért az 1905/6-ik isk. évről és jövőben is adja meg, hogy törzsfizetése 600 korona legyen, mely esetben fizetésének 800 koronára kiegészitését kérelmezhesse. Kérelmét indokolja az ·/. alatt csatolt Bihar vármegye közigazgatási bizottságának 674/1893. sz. végzése folytán Dragonyesden az év folyamán felvett jegyzőkönyv hitelesitett másolatával, mely szerint a nyégerfalvi tanitói fizetést, — tanitó és cantorális illetményekben, — a bevallott adatok alapján 500 korona 54 fillérben állapitotta meg az e czélra kiküldött bizottság; továbbá a vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1350/1906. sz. 2. ·/. alatt csatolt leiratával, melyben Bihar vármegye közigazgatási bizottsága által fölterjesztett azon kérelmével, hogy részére a 2000 korona állami segélyt adja meg — a miniszter által elutasittatott azon az alapon, hogy az olyan iskoláknál, melyeknél a tanitói javadalom a minimális 600 koronán aluli jövedelemnek államsegéllyel leendő kiegészitése 1906. május 1-ig nem kérelmeztetett, a 600 korona tanitói fizetés helyi hozzájárulásaként az 1893. évi XXVI-ik t.-cz. 9. §-a alapján biztositottnak tekintendő, igy csak a 600 koronáról 800 koronára való kiegészités-

ről lehetne szó. Minthogy pedig ez idő szerint a megfelelő fedezet nem áll rendelkezésre, ezen összeget is csak az 1906. évi költségvetés törvényerőre emelkedése után lehet kiutalványozni: felhivja a közigazgatási bizottságot, hogy a nyégerfalvai ev. ref. tanitói fizetés kiegészitése ügyében annak idején tegyen jelentést.

Ezen kérvény a törvényszerü egyházlátogató hatóságnak adatik át azzal, hogy ezen ügy miben létéről a helyszinén meggyőződést szerezzen és arról egyházmegyénk közgyülésének jelentést tegyen.

32. Hevesi József nagyzerindi tanitót — miután hivatalában végleg megerősittetett — fölhivja az elnöklő esperes az egyházi törvény 427. §-a értelmében a kötelező eskü letételére.

Hevesi József nagyzerindi tanitó az egyházkerület 433—1898. sz. határozatában megszabott esküt leteszi s elnöklő esperes által buzdító szavakkal s áldáskivánattal bocsáttatik el.

Részére a hivatolt egyházkerületi végzés értelmében bizonyitvány adandó.

33. A jegyzőkönyv hitelesitésére:

Széll Kálmán esperes elnöklése alatt s a jegyzők közbejöttével, dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, Szikszay Lajos Nagyszalontán lakó tanácsbirák fölkéretnek.

Birósági ügyek.

Jegyzökönyv,

mely fölvétetett a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1906 április hó 19-én Nagyszalontán tartott fegyelmi birósági üléséből.

Jelen voltak: Széll Kálmán esperes és gróf Tisza István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Balogh Ambrus, dr. Márk Ferencz, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Csécsi Imre lelkészi, — Fábián László, Benedek László, dr. Balogh Elek, Hadházy Kálmán és Szikszay Lajos világi tanácsbirák. Kovács Károly egyházmegyei ügyész.

34. Széll Kálmán esperes, mint hivatalára nézve idősebb elnök, kijelenti, hogy Varga Károly aradi segédlelkész hitoktató fegyelmi ügyét veszi tárgyalás alá biróságunk.

Annak megállapitása után, hogy ugy a biróság alkotó tagjai, mint a beterjesztett kézbesitö-iv szerint az érdekelt felek meghivattak, de sem Bedő Bendeguz aradi lakos panaszló, sem Varga Károly aradi segédlelkész hitoktató panaszlott nem jelentek meg a fegyelmi biróság előtt: a biróság a fent megnevezett tagokból megalakult.

Elnöklő esperes az egyházi törvény 310. §. *c)* pontjára hivatkozva kijelenti, hogy a megjelent 10 tanácsbiró közül Csécsi Imre és Fábián László mint vizsgáló biztosok e fegyelmi ügy elbirálásában nem vehetnek részt. A jegyzökönyv vezetésére Nagy Imre lelkészi föjegyzöt hivja fel. Egyben fölkéri Szikszay Lajos tanácsbirót, hogy — mint az egyh. törv. 371. §-a szerint megbizott előadó — az ügyet terjessze elő, ki is azt a következőkben ismerteti:

Varga Károly aradi segédlelkész hitoktató, a Bedő Bendeguz aradi m. kir. államvasuti hivatalnok László nevü 3. elemi osztályba járó fiát f. év január 31-én a vallásóra alatt tettleg bántalmazta, a tanteremből kiküldötte, téli kabátját nem adta oda neki. Óra után az előtte megjelent Bedő Bendeguzné és cselédje előtt a gyermeket bolondnak, féleszünek, javitó-intézetbe való betyárnak mondotta, fenyegetve, hogy jövőben kirugja s midőn e nyilatkozatot lábrugás-

sal is kisérte s a gyermek anyja kijelentette, miszerint fiát jövőben a hittan órára nem engedi, a tanterembe visszamenet igy kiáltott: „nem bánom, ha kiveszik is a gyereket, én mégis megmutatom, hogy pap vagyok“. E tényállást Tóth Rozál tanu is megerősiti.

E panasz Arad sz. kir. város iskolaszékéhez is beadatott, mely iskolaszék azt az esperesi hivatalhoz további eljárás végett áttette. Az egyházmegye elnöksége a vizsgálatot az egyházmegyei ügyész meghallgatásával el is rendelte, — annak foganatositására Csécsi Imre és Fábián László egyházmegyei tanácsbirákat kiküldötte. Panaszlott Varga Károly maga is vizsgálatot kért ez ügyben.

Ezek után a biróság az egyházmegyei ügyész, mint vádhatóság véleményének meghallgatásával, zárt ülésben következőleg

i t é l t:

Varga Károly aradi segédlelkész hitoktató az által, hogy Bedő Bendeguz aradi lakos fiát Lászlót, 1906. évi január 31-én az iskolában tettlegesen bántalmazta s ugy a fiuval, mint az anyjával szemben lelkész és tanitóhoz nem illő eljárást tanusitott, az egyházi törvények 301. §. 10. pontjába ütköző fegyelmi vétséget követte el, miért is ugyancsak a hivatkozott törvény 303. §. *a)* pontja értelmében *intésre* itéltetik, mely itélet végrehajtásával, annak jogerőre emelkedése után, az esperesi hivatal megbizatik.

Perköltség sem a vizsgálat, sem a pör folyamán nem merült föl.

I n d o k o k:

Varga Károly panaszlott a megtartott vizsgálat során maga beismeri, de a kihallgatott tanuk Bedő Bendeguzné és Tóth Rozál egybehangzó vallomásából beigazolást nyert azon körülmény, hogy panaszlott panaszos fiát Bedő Lászlót 1906 január 31-én az iskolában tettlegesen bántalmazta, a tanteremből kiutasitotta és téli kabátját, melyet a fiu kért, ki nem adta; továbbá beigazolást nyert azon körülmény is, hogy midőn tanu Bedő Bendeguzné fiáért ment, panaszlott az anya kérelmét figyelembe nem véve, indulatosan eme nyilatkozatot tette: „a gyermek bolond, féleszü, javitó-intézetbe való betyár. jövőben egyszerüen kirugom“ s panaszlott tanut ott hagyva, a tanterembe vissza menve, ezeket kiáltotta: „nem bánom, ha kiviszi is a gyermekét, én mégis megmutatom, hogy pap vagyok“.

Mindezen nyilatkozat és tette által panaszlott oly cselekményt követett el, mely nem csak a tanitó vagy lelkész állásához, de egyáltalán müvelt emberhez nem illő eljárás volt és mert a testi fenyiték alkalmazása különben is tilos és mert a tanitó vagy lelkész a tanitásban vagy egyéb eljárásában is a szokottnál higgadtabb és tisztességesebb bánásmódot és viselkedést köteles alkalmazni és mert panaszlott a terhére rótt cselekménye által oly tényt követett el, mely egyáltalán nem lelkészhez és tanitóhoz illő, sőt ezen állás méltóságát lealacsonyitó volt: mindezekért az egyházi törvény 301. §. 10. pontja alapján őt a fegyelmi vétségben vétkesnek kellett kimondani. Tekintve azonban büntetlen előéletére, a 303. §. *a)* pontját kellett reá alkalmazni.

Mely itélet jogerőre emelkedés után panaszos Bedő Bendeguznak, panaszlott Varga Károlynak, az aradi ev. ref. egyház presbyteriumának, Arad sz. kir. város iskolaszékének megküldetni rendeltetik.

Az itélet nyilt ülésben kihirdettetett.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Nagyszalontán 1906. évi április hó 19. napján a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye közigazgatási birósági üléséből.

Jelen voltak: Széll Kálmán esperes és gróf Tisza István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Balogh Ambrus, Nagy Imre lelkészi főjegyző, Böszörményi Lajos, dr. Márk Ferencz, Csécsi Imre lelkészi, — dr. Balogh Elek, Benedek László, Fábián László, Hadházy Kálmán világi főjegyző és Szikszay Lajos tanácsbirák, Szabó István lelkészi aljegyző, Sütő Antal világi aljegyző s a cserméi egyház részéről a lelkész.

35. Széll Kálmán esperes, mint hivatalára nézve idősebb elnök, a birósági ülésnek bejelenti, hogy Hegedüs József cserméi egyháztagnak az egyházi adó III. osztályába sorozása elleni panasza, illetőleg az ezen ügyben a presbyterium által hozott itélet elleni felebbezés felett kell a bíróságnak itélni, hogy felebbezésnek helye van, végre, hogy a felebbezés kellő időben beadatott.

Jelenti, hogy az ügy előadásával Hadházy Kálmán tanácsbirót és világi főjegyzőt bizta meg, kit ez alkalommal a jegyzői teendők végzésére is felhiv.

Jelenti, hogy ugy a cserméi presbyteriumot, mint Hegedüs József felebbezőt értesitette arról, hogy a felebbezés a jelen birósági

ülésen fog elintéztetni, végre, hogy Bodnár Lajos cserméi lelkész jelen van.

Ezután felhivja előadót az ügy ismertetésére.

Hadházy Kálmán előadó az ügyet a következőkben ismerteti:

Hegedüs József cserméi lakos felebbezést nyujtott be egyházmegyénk közigazgatási birósághoz a cserméi presbyterium 1906. évi február hó 25-én 6. sz. a. hozott határozat ellen.

Nevezett Hegedüs József az 1906. évi január hó 14-én tartott presbyteri gyülésben hozott határozat megváltoztatását kérte, betegeskedését, kisebb jövedelmét hozván fel okul arra, hogy ő a III-ik osztályból a kisebb foku, a 4 koronás adóju II-ik osztályba soroztassék.

A presbyterium fentartotta Hegedüs Józseffel szemben a III-ik osztályba, a 6 koronás adóju osztályba való sorozást, mert nevezett egészséges, keresetképes, egész pár, házas telekkel bir s a vele hasonló birtokkal és jövedelemmel birók ugyanazon osztályba vannak sorozva.

Felebbezésében 56 éves korára, eladósodottságára s arra hivatkozik, hogy többször volt mint beteg kórházban, operácziót, mütétet is hajtottak végre rajta, végül maga előadja, hogy a cserméi kaszinóban havi 24 korona fizetésért szolgál, Csermőn fél beltelekkel bir, mely telken 2 kis szegényes ház van s értékét 900 koronára teszi és hogy a mult évben a 4 koronás II-ik osztályba volt sorozva.

Egyházmegyénk közigazgatási bírósága zárt ülésben ezen ügyben következőleg

itélt:

A cserméi presbyterium határozatát az egyházi törvény 300. §-a 9. pontja alapján felülvizsgálat alá vevén, azt az egyházi törvény 251. §-a alapján indokainál fogva helyben hagyja s erről Hegedüs Józsefet értesiteni határozza.

Ezen határozat ellen az egyházi törvény 251. §-a szerint felebbezésnek helye nincsen.

Ezen itélet nyilvános ülésben a cserméi lelkész Bodnár Lajos előtt meghirdettetett.

---

*

A 16, 17, 20, 23—25, 29. számokat hitelesitette a közgyülés. A többi összes számokat hitelesitették 1906 ápril 28-án Nagyszalontán Széll Kálmán esperes, Böszörményi Lajos, dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos, Hadházy Kálmán egyházm. tanácsbirák.

Az 1—6, 9—11, 16, 17, 19, 21, 32—34. számokat jegyezte Nagy Imre lelkészi főjegyző.

A 12—15, 22, 30. számokat jegyezte Szabó István lelkészi aljegyző.

A 23—26, 35. számokat jegyezte Hadházy Kálmán világi főjegyző.

A 7, 8, 18, 27, 28, 29, 31. számokat jegyezte Sütő Antal világi aljegyző.

A 20. számot jegyezte Bagdi János számvevőszéki jegyző.

A 21, 33. számokat előadta Szikszay Lajos egyházm. tanácsbiró. A többi számoknak előadói voltak az illető jegyzők.

I.

Tárgymutató.

Imádság és a közgyülés megnyttása után:

1. Gyülési képviselők igazolása. N. I.
2. A tanácskozás sorrendjének megállapitása. N. I.
3. Esperesi jelentés az egyházmegye valláserkölcsi és anyagi állapotáról. N. I.
4. Esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről. N. I.
5. Szavazás elrendelése E. M. lelkészi tanácsbiróra. N. I.
6. Esperesi jelentés a scontró-ügyekről. N. I.
7. Esperes számadása az általa továbbitott pénzekről. S. A.
8. Esperesi jelentés a közalapi számadásról. S. A.
9. A nagyzerindi ügy. N. I.
10. A lelkészi gyámintézet számadása. N. I.
11. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár számadása. N. I.
12. A nagyváradi internátus 1905. évi számadása. Sz. I.
13. A nagyváradi tanitónőképző ügye. Igazgató tanácstagok választása. Sz. I.
14. A nagyváradi leány-internátus albizottságába tagok választása. Sz. I.
15. Tanügyi bizottság jelentése. Sz. I.
16. Missziói bizottság jelentése. N. I.
17. Egyházkerületi képviselők választása. N. I.
18. Tenkei lelkészválasztás. J. A.
19. Virágos Sándor segédlelkészt kér. N. I.
20. Számvevőszék jelentése. B. I.
21. Cserműi templomszámadás ügyében bizottsági jelentés. N. I.
22. Vadászi egyházi adókulcs. Sz. I.
23. Cserműi egyházi adókulcs. H. K.
24. Harsányi földvétel és kölcsön. H. K.
25. Sarkadi temető-vétel és kölcsön. H. K.
26. Borossebesi vizimalom eladás. H. K.
27. Fenesi templomépités. H. K.
28. Tárkányi iskolaépités. S. A.
29. Nyégerfalvai iskolaépités. S. A.
30. Sarkadi két tanitó dijjlevele. Sz. I.
31. Lakos József nyégerfalvai tanitó kérvénye. S. A.
32. Hevesi József nagyzerindi tanitó eskütétele. N. I.
33. Jegyzőkönyv hitelesitésére bizottság. N. I.

Birósági ügyek.

34. Varga Károly aradi hitoktató fegyelmi ügye. N. I.
35. Hegedüs József cserműi egyháztag felebbezése egyházi adó ügyben. H. K.